

SLOVÁCI A DOVOLENKY

V kurze sú morské pláže
aj klenoty našich regiónov

Videokonferencia
– komunikácia na úrovni

Podľa čoho si vyberať
kurz MBA

Spoločnosť HP odporúča systém Windows® 7.

Nádherný vzhľad. Dokonalý zvuk.

Predstavujeme Ultrabook™ HP ENVY 6-1010ec. Ultraľahký a ultratenký notebook s prémiovým výkonom pre nezabudnuteľné zážitky. Ultrabooky s procesorom Intel® Core™ i3 alebo Intel® Core™ i5 a krištáľovým zvukom Beats Audio™ vám prináša iba HP.

- + rýchly štart notebooku Intel® Rapid Start Technology™*
- + ochrana disku HP ProtectSmart
- + beatsaudio.

www.hp.sk/envy

Ultrabook™. Inšpirovaný spoločnosťou Intel. Zdokonalený HP.

Make it matter.

©2012 Hewlett-Packard Development Company, L.P. *Vyžaduje procesor Intel® Core™ druhej generácie, Intel® softvér a BIOS aktualizáciu a Intel® Solid State Drive (SSD) disk alebo mSATA cache modul + HDD. Výsledky sa môžu líšiť vzhľadom na konfiguráciu. Ultrabook, Celeron, Celeron Inside, Core Inside, Intel, Intel Logo, Intel Atom, Intel Atom Inside, Intel Core, Intel Inside, Intel Inside Logo, Intel vPro, Itanium, Itanium Inside, Pentium, Pentium Inside, vPro Inside, Xeon, a Xeon Inside sú ochranné známky spoločnosti Intel Corporation v Spojených štátoch amerických a/alebo iných krajinách. Microsoft a Windows sú ochranné známky konzorcia Microsoft.

GOODWILL

Mesačník o ekonomike, biznise a spoločnosti

júl-august 2012

Registrované ako periodická tlač Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky pod registračným číslom EV 3451/09, ISSN 1337-9798

Vydáva:

Goodwill Publishing, s. r. o.

IČO: 44 635 770

Adresa redakcie:

GOODWILL, Nevädzová 5, 821 01 Bratislava

tel./fax: 02/48 28 74 25

goodwill@goodwill.eu.sk

Ing. Juraj Filin

šéfredaktor a konateľ

filin@goodwill.eu.sk

redakcia@goodwill.eu.sk

tel.: 0907 78 91 64

Mgr. Valéria Nagyová

obchodná riaditeľka

nagyova@goodwill.eu.sk

valeria.nagyova@gmail.com

tel./fax: 02/48 28 74 25

tel.: 0911 80 70 10

PhDr. Miloš Nemeček

Senior Partner

goodwill@goodwill.eu.sk

tel./fax: 02/48 28 74 25

www.goodwill.eu.sk

Rozširujú:

LK Permanent, Mediaprint-kapa Pressegrasso, a. s., Slovenská pošta, a. s., a súkromní distribútori.

Časopis sa distribuuje na konferencie, do hotelov, VIP akcie.

Distribúcia directmailingom – súkromný sektor, verejná správa

a neziskové organizácie a inštitúcie.

Časopis na stiahnutie aj na Apple iPad™

Predplatné:

12 € ročne (10 čísel vrátane poštovného a balného)

Objednávky na predplatné: goodwill@goodwill.eu.sk

Grafické vyhotovenie:

Artwell Creative, s. r. o., Bratislava

www.artwell.sk

Tlaè:

FABER, s. r. o., Bratislava

Koláž na obálke: Peter Buček (k článkom na s. 45 až 50)

Autorské práva vyhradené. Rozmnožovanie, spracovanie a šírenie diela – textu, fotografií, grafov, a to v jednotlivých prípadoch alebo v celkoch – je možné len so súhlasom vydavateľa a s uvedením zdroja. Niektoré inzeráty neprešli jazykovou úpravou. Za obsah inzercie zodpovedajú inzerenti.

Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu príspevkov. Nevyžiadané rukopisy nevraciamy. Za správnosť textov sú zodpovední autori.

Monitoring tlače poskytuje so súhlasom vydavateľa spoločnosť Newton Media a Slovakia Online. Niektoré články sú prístupné na www.abrecklama.sk.

Ako odvrátiť katastrofu na trhu práce

Realita na trhu práce nás núti hľadať riešenia pri prepájaní dopytu zamestnávateľov s ponukou systému vzdelávania. Dôležitosť tohto problému sa ukazuje najmä v čase, keď Európa prechádza hospodárskymi a sociálnymi zmenami, je tu ekonomická recesia a pôsobia aj ďalšie faktory. Na jednej strane stoja teoretické poznatky, na druhej strane potreby praxe a aj potreba nastoliť poriadok v oblasti školstva. To je výzva pre mňa ako rezortného ministra.

Chcem zdôrazniť, že podobné problémy majú aj v iných štátoch Európskej únie. Vyžaduje si to odvážne riešenia, nekompromisné prístupy, pevné zotrvanie na svojich rozhodnutiach, ale, na druhej strane, aj viesť dialóg a na základe tohto dialógu začať zásadne meniť konkrétne veci aj v našom prostredí.

Je zrejme, že kvalitné vzdelávanie a odborná príprava sú pre Slovensko nevyhnutné, ak chce rozvíjať svoju znalostnú spoločnosť – o ktorej sa veľa rozpráva – a byť konkurencieschopné v rámci európskeho a svetového hospodárstva. Je potrebné, aby vzdelávací systém pripravil občanov tak, aby boli v každodennom živote schopní kriticky sa zamyslieť, analyzovať spoločenské javy a pružne reagovať na zmeny potrieb na trhu práce. Platí okrídlená veta – vzdelávať pre povolanie.

Ak však budeme postupovať ako doteraz, tak potom sa na Slovensko blíži skutočná katastrofa. Môžem to ilustrovať na príklade: keď vagónka v Poprade chce rozšíriť svoje kapacity, má veľké objednávky v zahraničí a potrebuje zvýšiť stavy o 300 zamestnancov, tak vo svojom regióne nevie nájsť jediného nástrojára. Toto je tá katastrofa a zároveň pre nás veľká výzva.

Nedávno som navštívil fabriku skvelého podnikateľa Jiřího Rosenfelda v Uherskom Brode v Českej republike, ktorá je príkladom zodpovedného prístupu k vzdelávaniu zamestnancov. Naozaj, treba sa nám zamyslieť aj nad tým, ako budeme v budúcnosti vytvárať „školu vo firme a firmu v škole“.

Vzdelávanie bolo v minulosti zamerané predovšetkým na odovzdávanie „hotových“ poznatkov a zručností. Hoci takýto systém mal svoje opodstatnenie, dnes sa situácia zásadne mení. Spoločnosť i nové technológie sa neustále vyvíjajú. Preto je nevyhnutné vedomosti a zručnosti neustále dopĺňať a obmieňať. Je dôležité, aby tak školy, ako aj ďalšie vzdelávanie poskytovali svojim absolventom viac než len konkrétne vedomosti a zručnosti v rámci jednotlivých predmetov, vzdelávacích a študijných programov. Som presvedčený, že v tejto oblasti máme čo napraviť a že musíme urobiť konkrétne kroky, samozrejme, po dohode s partnermi vo vláde i mimo nej.

Dušan Čaplovič
minister školstva SR

(Z príspevku predneseného na záverečnej konferencii o Národnej sústave povolani v júni 2012 v Bratislave)

Prevenčia je pred dovolenkou nevyhnutná

Stratégia cestovného ruchu dostáva kontúry

Od dovolenky pri mori väčšinu z nás nepohodlie cestovania neodradí. Odporúča sa dôkladná príprava a preventívne opatrenia proti možným komplikáciám. Mnohým však stačí dovolenka na Slovensku s čoraz väčším množstvom lákadiel. **45 48**

Ekonomika

- 7** **Porážka ACTA je víťazstvom európskej demokracie**
Tvrdí predseda Európskeho parlamentu Martin Schulz
- 10** **Budúcnosť, to je menej štátu**
Korporativizmus urobí miesto novému kapitalizmu
- 11** **Budúcnosť, to je viac štátu**
Alebo bude všetko inak?
- 12** **Ekonomika rozvoja 3.0**
Ako zväčšiť globálny blahobyť

Financie

- 14** **Úvery sú stále populárne**
- 15** **Záujem o stavebné sporenie rastie**
- 16** **Poistenie pracovných úrazov a škôd v práci**
- 16** **Aký bude váš dôchodok?**
- 17** **To vám dá len Wüstenrot**

- 18** **Pred dovolenkou si skontrolujte platobné karty**
- 19** **Bankový sektor SVE je čulý a zdravý**

Informačné a komunikačné technológie

- 20** **Sedemkrát plus pre Vema V4 Cloud**
- 22** **Efektívne komunikovať sa dá aj na diaľku**
- 65** **Budúcnosť archivácie je digitálna**
- 66** **Internetová ekonomika v SR stále zaostáva**
Ale počet firiem predávajúcich cez web rastie
- 67** **Profesionáli s extrémnym nasadením**
Notebooky a pracovné stanice od HP
- 67** **Čaká nás mobilná budúcnosť**

Podnikanie

- 24** **Zábezpeka na DPH – prevencia voči podvodom?**
- 24** **Atraktivnosť Európy pre investorov trvá**
- 26** **Franchising – istejší spôsob podnikania**
- 27** **Riadiť úspešnú spoločnosť znamená aj riskovať**
Konferencia Management Live 2012
- 28** **Nadobúdanie majetku od spoločníka vo firme**
- 29** **Efektívnosť účtovného a finančného oddelenia firmy**
- 29** **S ready-made spoločnosťou môžete podnikáť hneď**

Energetika

- 31** **Liberalizácia trhu s elektrinou a plynom pokračuje**

Efektívne komunikovať sa dá aj na diaľku

Videokonferencia prenáša aj neverbálne prejavy – a keď vám veľký šéf na monitore sľubuje pridať, hneď vidíte, že je to žart. **22**

Čo je dôležité pri výbere programu MBA?

Reflexia praxe a spoločný rozvoj ideí – to by malo rezonovať pri štúdiu manažérov zameraných na budúcnosť. **72**

Priemysel

- 32** | Európa môže čeliť hrozbe deindustrializácie
- 33** | Koniec leta patrí veľtrhom v Brne

Životné prostredie

- 34** | Zelený unilateralizmus
Udržateľný rast stojí za námahu
- 35** | Zavedieme pre globálne otepľovanie siestu?

Doprava a logistika

- 36** | Diaľnica do Košíc je stále v nedohľadne
Minister dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Ján Počiatek
- 37** | Digitálne tachografy po novom

Automobily

- 40** | Nepozornosť za volantom vedie k haváriám

Cestovný ruch

- 45** | Stratégia cestovného ruchu dostáva kontúry
- 46** | Cestovať bez poistenia sa neodporúča
- 47** | Úspešný Region Tour Expo
- 48** | Prevencia je pred dovolenkou nevyhnutná

Zdravie

- 50** | Cestovanie, to je aj stres a zdravotné riziká
- 51** | Pitný režim a ochrana zdravia počas horúcich dní
- 53** | Medissimo Family Day

Obchod

- 55** | V nákupoch sme si zvykli na rozmanitosť

Štýl

- 56** | Letné osvieženie s bylinkovou ingredienciou
- 57** | Hollywoodsky stroj na peniaze rezignoval na tvorivosť
Režisér Andrej Končalovskij na Art Filme
- 58** | Železné nebo útočí
Vydarená sci-fi paródia Iron Sky
- 60** | Dala prednosť móde pred právom a stala sa jednotkou
Módna návrhárka Lýdia Eckhardt

Marketing

- 68** | Webstránka musí rešpektovať priority a špecifiká firmy

Vzdelávanie

- 70** | Vzdelávanie, kurzy, semináre
- 71** | Absolventi by najradšej pracovali v banke

Premiér v Berlíne chválil nemeckých investorov

Pre Slovensko je životne dôležité udržať hospodársky rast aj v čase aktuálnych problémov v Európskej únii (EÚ). Po rokovaní s nemeckou kancelárkou Angelou Merkelovou v Berlíne to vyhlásil premiér Robert Fico s tým, že rast ekonomiky by nebol možný bez pôsobenia zahraničných

investorov v SR. „Z tohto pohľadu je aj účasť nemeckých investorov na Slovensku nezastupiteľná, pokiaľ ide o tvorbu HDP a hospodársky rast,“ zdôraznil predseda slovenskej vlády, ktorý bol na návšteve Nemecka začiatkom júla.

„Aj preto pri konsolidácii verejných financií – čo považujeme za absolútnu nevyhnutnosť a očakávame takýto prístup od všetkých členských štátov EÚ – si dávame veľký pozor na to, aby sa naše opatrenia nedotýkali postavenia investorov, bez ohľadu na to, či sú zahraniční alebo domáci. Každé jedno opatrenie vážime na laboratórnych váhach,“ vyhlásil R. Fico. Vláda je podľa neho otvorená dialógu s podnikateľským sektorom.

Čína odhaduje svoj rast na 7,5 %

Čínski predstavitelia veria, že krajina dokáže tento rok splniť svoj konjunkturálny cieľ. Ministerstvo financií počíta v roku 2012 s rastom HDP na úrovni 7,5 %. Analytici, ktorých v máji oslovila agentúra Reuters, predpokladajú, že v 2. štvrtroku 2012 by rast čínskej ekonomiky mal medziročne dosiahnuť 7,9 % a za celý rok počítali s rastom na úrovni 8,2 %. Vláda je však zdržanlivejšia, pretože ešte v marci premiér Wen Ťiapao zverejnil jej odhad rastu ekonomiky za rok 2012 vo výške 7,5 %. Ak by to tak bolo, bol by to najslabší rast od roku 1990.

„Pokiaľ ide o celkovú ekonomickú situáciu Číny, tá je momentálne stabilná a tempo rastu je v súlade s cieľom, ktorý vláda stanovila na tento rok,“ uviedol Ču Chung-žen z ministerstva priemyslu.

Na slabší rast už zareagovala Čínska centrálna banka, ktorá v júni po prvýkrát od konca roku 2008 znížila kľúčové úrokové sadzby.

EÚ chce zóny voľného obchodu s východom

Európska únia musí vybudovať komplexné zóny voľného obchodu so svojimi východnými susedmi, ktoré ich budú motivovať v prehlbovaní demokracie a pomôžu predchádzať konfliktom v regióne, uvádza sa v uznesení Európskeho parlamentu.

EÚ je v súčasnosti hlavnou exportnou destináciou pre väčšinu krajín programu východného partnerstva. Poslanci EP však poukazovali aj na rast hospodárskej prítomnosti Číny v regióne a aktivity Ruska, ktoré by mohlo maríť obchodné vzťahy s EÚ napríklad ponukou nižších cien plynu. S ohľadom na zóny voľného obchodu EP vyzval východných partnerov na zladenie ich vnútroštátnych predpisov s legislatívou EÚ. Uznesenie prináša konkrétne odporúčania pre Ukrajinu, Bielorusko, Moldavsko a kaukazské krajiny. Pokiaľ ide o Ukrajinu, poslanci vyjadrili

znepokojenie nad negatívnymi javmi v ukrajinskom podnikateľskom a investičnom prostredí, ako sú prekážky vstupu na trh, nadmerné administratívne kontroly, netransparentná daňová a colná správa, nestabilný právny systém, slabé uplatňovanie zmlúv a ochrana vlastníckych práv a korupcia v súdnicte.

Putin vymenoval podnikateľského ombudsmana

Prezident Vladimir Putin na júnovom ekonomickom fóre v Petrohrade označil reformu ruskej ekonomiky za svoju prioritu. Preto krátko predtým vymenoval ombudsmana, ktorý bude vybavený špeciálnymi právomocami, aby mohol brániť a presadzovať záujmy majiteľov a manažérov firiem.

Ombudsman Boris Titov bude mať napríklad právo vystupovať ako ich zástupca na súdoch a rušiť úradné nariadenia, ktoré

bude pokladať za prekážku uplatňovania ich práv. Titov predtým pracoval v podnikateľskej lobistickej skupine Delovaja Rossija. Ruské úrady priznávajú, že zlá investičná klíma odrádza investorov od podnikania v Rusku, čo by mali zmeniť Putinom avizované reformy. Prezident v prejave na ekonomickom fóre priznal, že vláde sa nepodarilo diverzifikovať ekonomiku, ktorá stále zostáva závislá od exportu surovín, najmä ropy.

Viacerí účastníci fóra upozorňovali, že podnikateľom teraz nejde len o formulovanie správnej politiky, ale o dosahovanie viditeľného pokroku v každodennom živote.

Prezident a ministri v Japonsku

Súčasťou nedávnej návštevy prezidenta Iva- na Gašparoviča v Japonsku boli aj stretnutia s podnikateľmi. Hlavu štátu sprevádzali ministri hospodárstva a zahraničných vecí Tomáš Malatinský a Miroslav Lajčák.

Delegácia sa zúčastnila na bilaterálnych podnikateľských fórach v Tokiu, Ósake a Sendai. Šéf rezortu hospodárstva o. i. s vedením Mitsubishi Heavy Industry rokoval o možnostiach účasti firmy na slovenskom jadrovom programe a infraštruktúrnych projektoch. Výkonný riaditeľ firmy SIX, ktorá ma pobočku v Nitre, ho informoval o plánoch na rozšírenie produkcie. Záujem o väčšiu spoluprácu so Slovenskom mu tľmočili aj v spoločnosti Panasonic. Na stretnutí T. Malatinského s japonským ministrom hospodárstva Yukiom Edanom dominovali otázky súvisiace s dohodou o voľnom

obchode medzi Japonskom a EÚ.

Šéf diplomacie Miroslav Lajčák zasa v Tokiu odovzdal Zlatú plaketu MZV SR prezidentovi spoločnosti Yazaki Šindžimu Jazakimu ako výraz uznania pre firmu, ktorá bola prvým japonským investorom na Slovensku. **JF**

Porážka ACTA je víťazstvom európskej demokracie

Diskusia o medzinárodnej zmluve býva zriedka taká intenzívna a široká, ako to bolo v prípade dohody ACTA.

V časoch, keď sa efektívna globálna spolupráca zdá byť úzkym profilom, by neschválenie významnej medzinárodnej zmluvy nemalo byť dôvodom na oslavu. Ale zamietnutie obchodnej dohody proti falšovaniu ACTA Európskym parlamentom je míľnik európskej demokracie. Zriedkakedy predtým bola diskusia o nejakej medzinárodnej zmluve taká intenzívna a zapojilo sa do nej tak veľa ľudí v celej Európe aj mimo nej.

Takmer konšpiratívny začiatok

ACTA, vyjednaná skupinou priemyselných krajín s cieľom bojovať proti falšovaniu a presadzovať práva duševného vlastníctva, vyvolala širokú kritiku zo strany organizácií občianskej spoločnosti pre nedostatok transparentnosti pri postupe, akým vznikla. V Európskom parla-

Neurčitost' zmluvy otvárala možnosti zneužitia s vplyvom na občianske slobody, súkromie a kreativitu.

mente sme sa snažili tieto nedostatky napraviť. Za ostatné štyri mesiace sme usporiadali množstvo stretnutí, hiringov, workshopov a online rozhovorov s predstaviteľmi občianskej spoločnosti a všetkých zainteresovaných strán, aby sme zabezpečili, že všetky názory boli riadne vypočuté.

Mobilizácia verejnej mienky

Masívna mobilizácia v tejto otázke vyvrcholila petíciou adresovanou Európskemu parlamentu, ktorú podpísalo viac ako 2,8 milióna občanov. Ich angažovanie sa ukazuje, že skutočne európska verejná mienka prekračujúca hranice jednotlivých štátov je živá a darí sa jej. Mne osobne dala veľa táto diskusia vyznačujúca sa hĺbkou, vnímavosťou k odlišným názorom a vzájomným rešpektom, na ktorej som sa zúčastnil online aj offline.

Digitálne komunikačné technológie privedli viac ľudí ako kedykoľvek predtým k účasti na verejnej debata o spoločnej európskej budúcnosti – a k tomu, že si uvedomili, že môžu

Európsky parlament, Štrasburg, 4. júla 2012

ovplyvniť európske záležitosti priamo. Táto obojsmerná komunikácia je životne dôležitá pre nadnárodnú zákonodarnú inštitúciu, akou je Európsky parlament.

Žiada sa lepšia dohoda

Hlas proti dohode ACTA nebol hlasom proti duševnému vlastníctvu. Naopak, Európsky parlament neochvejne podporuje boj proti falšovaniu, ktoré poškodzuje európske podniky, zamestnancov a spotrebiteľov. Ak by išlo o ochranu fyzického tovaru – či už oblečenia alebo liekov – proti falšovaniu a podvodom, potom ani ja, ani prakticky nikto z mojich kolegov by nebol proti ACTA.

Avšak väčšina poslancov Európskeho parlamentu sa domnieva, že ACTA je zlé riešenie v boji proti online pirátstvu, a rovnaký pocit má aj mnoho občanov. Väčšina poslancov sa nazdáva, že ACTA je príliš vágna, necháva priestor na zneužívanie a vyvoláva obavy o svojom vplyve na súkromie, občianske slobody, kreativitu, inovácie a voľný tok informácií. Vzhľadom na dôležitosť ochrany duševného vlastníctva európskych výrobcov dúfame, že Európska komisia predloží nové návrhy.

Európsky parlament je strážca práv

Dovtedy by sme z odmietnutia ACTA mali vyvodit' najmenej dve ponaučenie. Po prvé, Európsky parlament má dlhú tradíciu obrany osobných slobôd a základných práv – a európ-

ski občania nám môžu veriť, že ich ubránime. Internet je a čoraz viac bude platforma na obranu a reguláciu ľudských práv a občianskych slobôd. V prípade ACTA to nie je po prvýkrát, čo Európsku úniu vyzvali na reguláciu v novej oblasti – a ani poslednýkrát. Musíme prijať všetky možné opatrenia na boj proti pirátstvu, ale pritom to nesmie nikdy ísť na úkor toho, čo urobilo internet revolučnou technológiou: jeho slobody a otvorenosti.

Hlas proti ACTA nešiel proti duševnému vlastníctvu; Európska komisia by mala predložit' nové návrhy.

Po druhé – čo je najdôležitejšie – občania Európy sa chcú zapájať a angažovať v európskych záležitostiach. Inklúzia, otvorenosť, transparentnosť aj kontroverzia majú zásadný význam pre demokratický život EÚ. A ľudia v Európe čoraz viac vnímajú Európsky parlament ako ich fórum, ako miesto, kde je zastúpená ich vôľa, a teda miesto, kde sa stráži demokracia v EÚ. To robí z Európskeho parlamentu inštitúciu, s ktorou musí každý počítať.

Martin Schulz
predseda Európskeho parlamentu
© Project Syndicate
Medzitulky redakcia, foto TASR

S akciami BHP sa obchodovalo najviac

Best Hotel Properties, a. s. (BHP), najväčšia slovenská hotelová skupina, za prvý štvrtrok 2012 vykázala konsolidované tržby vo výške 9,3 milióna eur, čo predstavuje medziročný nárast o 4 %. Konsolidovaný čistý zisk bol vo výške 189-tisíc eur. Akcionári BHP na valnom zhromaždení 28. júna rozhodli o vyplatení dividend v objeme 7,7 milióna eur.

Spoločnosť BHP za posledných 12 mesiacov zaznamenala rast hodnoty akcií o 6 %. Akcie BHP boli v prvom štvrtroku 2012 najviac obchodovaným akciovým titulom na Burze cenných papierov v Bratislave.

Aj napriek náročnej situácii na hotelových trhoch, kde skupina pôsobí, celková obsadenosť jej zariadení bola okolo 45 %, podobne ako v minulom roku. Rástla najmä v Grand Hoteli Kempinski High Tatras, River Park Kempinski v Bratislave a hoteli Kadashevskaya v Moskve.

Slovensko má málo patentov

V Patentovom registri Úradu priemyselného vlastníctva (ÚPV) SR je podľa jeho predsedu Ľuboša Knotha platných takmer 13 000 patentov, z nich však len 316 patrí slovenským subjektom a občanom Slovenska. Je to 2,44 %.

„Prevládajú európske patenty, ktoré patria pod gesciu Európskeho patentového úradu. Situácia pri patentoch, ktorých majiteľmi sú Slováci, nie je dobrá. Svedčí to aj o tom, že v našej krajine nemáme vytvorenú proinovatívnu klimu,“ povedal L. Knoth v Bratislave na diskusnom fóre pod názvom Ako podporuje priemyselné vlastníctvo inovácie a ekonomický rast.

Z uvedených 316 slovenských patentov 32, teda 10 %, vlastní univerzity, najmä Žilinská univerzita, Technická univerzita v Košiciach a Technická univerzita vo Zvolene. Slovenská akadémia vied je majiteľkou 11 patentov. Nelichotivá štatistika je podľa predsedu ÚPV SR do značnej miery odrazom dlhodobého zanedbávanej situácie v oblasti vedy, výskumu a vývoja, teda inovačného podhubia, z ktorého by pri rozumných a systematických krokoch mohlo vzniknúť viac.

Ekonomická diplomacia je celoplošná priorita MZV

Diskusia o nastavení optimálneho modelu slovenskej ekonomickej diplomacie sa uskutočnila koncom júna za účasti ministra zahraničných vecí Miroslava Lajčáka, zástupcov Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory, štátnej správy a podnikateľskej sféry.

Súčasných 49 ekonomickej diplomatov má podľa ministra za sebou dobré výsledky, to však neznamená, že model ich využitia je optimálny. „Ekonomická diplomacia by mala byť

Miroslav Lajčák

moderná, profesionálna, ale najmä by mala zohľadňovať reálne záujmy a potreby našich podnikateľských subjektov,“ povedal, s tým, že partnerom predložil na oponentúru dokument o tom, ako by mala v budúcnosti ekonomickej diplomacia vyzerat.

„Sústredujeme sa na tri elementy. Prvým je nastavenie správneho modelu ekonomickej diplomacie tak, aby každý relevantný hráč mal naň vplyv. Druhým je zmena siete ekonomickej diplomatov a tretím elementom celého procesu sú príprava a vzdelávanie ľudí, ktorí budú vykonávať úlohy ekonomickej diplomatov,“ vysvetlil M. Lajčák.

Ekonomickej diplomaciu považuje Ministerstvo zahraničných vecí SR podľa jeho šéfa za celoplošnú prioritu celej zahraničnej služby.

M. Šefčovič: stratégia EÚ 2020 posilní ekonomiku SR

Naplnenie cieľov stratégie EÚ 2020 by v prípade Slovenska malo podľa podpredsedu Európskej komisie (EK) Maroša Šefčoviča výrazný modernizačný účinok. „SR by mala vysokú zamestnanosť vo výške 70 %, viac by investovala do vedy, výskumu a inovácií, čo by vytváralo ešte atraktívnejšie prostredie, hlavne pre tie priemyselné odvetvia, ktoré si vyžadujú veľmi kvalitnú pracovnú silu, veľmi solídnu vedeckú podporu a veľmi kvalitnú infraštruktúru,“ uviedol na konferencii Európa 2020, ktorú v júni v Bratislave spoluorganizovalo Zastúpenie EK na Slovensku.

Ďalší pokrok musí byť podľa neho spojený so skvalitnením školstva a s energetickou efektívnosťou. „Verím, že budeme hospodáriť s energiou lepšie, budeme mať vyššiu energetickú

Maroš Šefčovič

efektívnosť a budeme schopní produkovať viac energie z obnoviteľných zdrojov,“ zdôraznil M. Šefčovič.

Pre EÚ by podľa neho realizácia tejto dlhodobej stratégie znamenala, že si naďalej zachová postavenie najväčšej ekonomiky

na svete, ktorá dnes tvorí vyše štvrtiny svetového HDP. „Náš európsky HDP, ktorý sa blíži k 13 biliónom eur, je stále takmer trikrát väčší ako HDP Číny, je 1,5-krát väčší ako HDP tzv. BRICS krajín dokopy a stále takmer o 1 000 miliárd eur väčší ako v USA,“ vyčíslil.

Cena za podnikanie ide do spoločnosti Seges

Víťazom súťaže Mladý inovatívny podnikateľ 2012 na Slovensku a držiteľom hlavnej ceny sa stal Ladislav Gažo z IT spoločnosti Seges, s. r. o. Poslaním súťaže, ktorá sa v tomto roku konala po šiestykrát, je vyzdvihnúť mladých kreatívnych a inovatívnych podnikateľov, ktorí môžu byť príkladom pre ďalších. Projekt je

Ladislav Gažo

súčasťou celosvetovej súťaže Creative Young Entrepreneur Award a organizuje ho Junior Chamber International-Slovakia (JCI) spolu so Združením podnikateľov Slovenska.

Ďalšími nominantmi do celosvetového kola súťaže sa stali Miroslava Gajdoš zo spoločnosti NaturFit a Andrea Talavašková zo spoločnosti Leverage.

V júni vyhodnotili aj prvý ročník súťaže Podnikateľský nápad roka, ktorý vyhlásilo Združenie mladých podnikateľov Slovenska. Zvíťazila v ňom dvojica mladých podnikateľov z Piešťan – Daniel Minárik a Jozef Štefanka, s projektom Rbi z oblasti IT.

TERAZ Mobilné aplikácie

Aplikácia **Teraz.sk** Vám priamo do Vášho mobilného zariadenia prináša

Aktuálne správy TASR z domova,
zo zahraničia, z ekonomiky, športu,
kultúry a ďalších oblastí

Aktuálne fotogalérie reportérov TASR
a zahraničných tlačových agentúr

Budte informovaní o všetkom, čo sa práve **TERAZ** deje!

Stiahnite si hneď **TERAZ!**

www.TERAZ.sk

www.tasr.sk

VIEM, ČO CHCEM VEDIET

Vyberte si z aktuálneho spravodajstva TASR iba to, čo vás najviac zaujíma.

www.teraz.sk

.tasr.

Budúcnosť, to je menej štátu

Na troskách korporativizmu vyrastie nový kapitalizmus

Kapitalistický systém sa zdeformoval, keď sa štát začal starať takmer o všetko. Bez likvidácie korporativizmu sa návrat k efektívnosti nepodarí.

Za kapitalizmus sa zvyčajne označuje hospodársky systém, v ktorom sa podniká so súkromným kapitálom. Jeho vlastníci sa musia rozhodnúť, ako ho najlepšie investujú. Pritom sa treba spoliehať na prezieravosť a kreatívne idey podnikateľov a novátorských mysliteľov. Systém individuálnej slobody a zodpovednosti necháva štátu málo priestoru na to, aby ovplyvňoval hospodárske rozhodnutia. Úspech znamená zisk, neúspech stratu. Podniky môžu existovať len tak dlho, kým sú slobodní jednotlivci ochotní kupovať ich výrobky.

V seriáli nemeckého denníka Financial Times Deutschland Kríza kapitalizmu to v spoločnej stati napísali laureát Nobelovej ceny za ekonomiu, riaditeľ Centra kapitalizmu a spoločnosti Kolumbijskej univerzity v USA Edmund Phelps a profesor ekonomie na Americkej univerzite v Bejrúte Saifedean Ammous.

Rozkvet a ústup čistého kapitalizmu

Na začiatku 19. storočia získal kapitalizmus schopnosť trvalej inovácie a stal sa dominantným prvkom trhu. Štáty, ktoré prevzali kapitalistický systém, dosiahli bezkonkurenčnú úroveň blahobytu, presadila sa v nich radosť

Korporativizmus dusí dynamiku, ktorá zabezpečuje rast, príležitosti a tvorivú prácu.

z práce, docielili prudký rast produktivity práce a masovo začali likvidovať chudobu.

Tento kapitalistický systém bol však narušený. Štát prevzal na seba zodpovednosť. Stará sa o všetko – od príjmov strednej triedy cez mieru ziskovosti podnikov po priemyselný rozvoj. To už viac nie je kapitalizmus, ale hospodársky poriadok, ktorý sa podobá na Bismarckov model z konca 19. storočia a Mussoliniho model z 20. rokov minulého storočia a nazýva sa korporativizmus.

Vo verejnom záujme – naozaj?

Korporativizmus mnohorakým spôsobom dusí práve tú dynamiku, ktorá zabezpečuje priaznivú prácu, rýchly hospodársky rast a veľké príležitosti všetkým aktérom trhu. Na úkor rozvíjajúcich sa a nových firiem a podpory ich dobrých vzťahov sa držia nad vodou neživotaschopné, stratové a neproduktívne podniky.

Hybnou silou rozvoja je voľné pole pre idey, prezieravosť a odvahu podnikateľov a inovátorov.

Deklarované ciele ako industrializácia, hospodársky rozvoj a národná veľkosť sa dosahujú na úkor hospodárskej slobody a zodpovednosti jednotlivcov. V súčasnosti sa od istej veľkosti považujú za strategicky dôležité letecké spoločnosti, automobilky, agrárne hospodárstva, médiá, investičné banky, hedgevé fondy a mnoho iných podnikateľských subjektov, ktoré nemožno vytesniť z trhu. Štátnu pomoc dostávajú „vo verejnom záujme“.

Štátne korytá

Cena za korporativizmus je viditeľná všade okolo nás. Prejavuje sa podnikmi, ktorých fungovanie je nedostatočné a ktoré prežívajú napriek svojej neschopnosti; skostnatými národnými ekonomikami so slabým rastom produktivity, nedostatkom priaznivej práce a chabými šancami pre mladých ľudí; vládami, ktoré v dôsledku svojho úsilia zmierniť tieto problémy stoja pred bankrotom. Vidieť to aj v sústreďovaní bohatstva v rukách tých, ktorí vďaka konexiám stoja pri podpísaní korporativistických dohôd na správnej strane.

Presun moci od vlastníkov a novátorov na štátnych funkcionárov predstavuje protiklad kapitalizmu. A predsa sa obrancovia a profitéri z tohto systému cítia oprávnení všetky chyby zvalovať na „bezohľadný kapitalizmus“ a poukazovať na „nedostatok regulácie“. Chcú získať ešte viac dohľadu a regulácie, čo je v skutočnosti len volanie po ešte väčšej úlohe štátu v ekonomike.

Internetová generácia: iný pohľad

Nie je pravdepodobné, že takýto škodlivý systém je ešte dlho udržateľný. Korporativistický model nedáva mladším generáciám nijaký zmysel. Vďaka internetu vyrástli pre najslobodnejší celosvetový trh tovarov a ideí. Úspech a neúspech

firiem na sieti je tou najlepšou reklamou pre voľný trh. Webové stránky napríklad sociálnych sietí dosahujú vzostup alebo bleskovo miznú podľa toho, ako dobre obsluhujú svojich zákazníkov.

Stránky ako Friendster a MySpace chceli znevýhodnením súkromnej sféry priviesť svojich používateľov k ešte vyššiemu zisku. Potom prišiel rýchlo, keď ich používatelia opustili a presťahovali sa k relatívne bezpečným konkurentom ako Facebook a Twitter. Internet ako voľnejší trhový priestor pre idey neprospeje korporativizmu.

Otázka času

Ľudia, ktorí vyrástli v atmosfére decentralizo-

vanej štruktúry a voľnej súťaže ideí, prijímajú princíp štátnej pomoci len ťažko. V tradičných médiách sa často opakuje starý slogan: „Čo je dobré pre firmu X, je dobré aj pre krajinu“. Ale na Twitteri sa nemôže stať populárnym.

Legitimita korporativizmu sa rozplýva rovnako ako rozpočtové zdravie štátov, ktoré prevádzkujú tento systém. Ak politici nedosiahnu odstránenie korporativizmu, pochová sa sám dlhmi a bankrotmi. Na troskách korporativizmu môže vyrásť nový kapitalizmus.

Potom by malo slovo kapitalizmus obnoviť svoj pôvodný význam a bude zbavené prívlastkov, s ktorými si ho spájali korporativisti a ktorými ho demonizujú socialisti.

Budúcnosť, to je viac štátu

Anglosaský kapitalizmus je výbehový model

Angloamerická predstava o slobodnom trhu je prekonaná. V budúcnosti získa štát v ekonomike znovu významnejšiu úlohu; dominantným sa zrejme stane ázijský hybrid.

Napísal to v seriáli Kríza kapitalizmu nemeckého denníka Financial Times Deutschland David Rothkopf, člen Carnegského think tanku a námestník ministra obchodu vo vláde Billa Clintona (1993 – 2001).

Salónne debaty o stave sveta

Už sa veľa popísalo o tom, ako udalosti nedávnej minulosti prinútili špičku svetových ekonómov, aby vo švajčiarskom Davose začali debatovať na tému „nerovnováha a budúcnosť kapitalizmu“. Jej verejné pertraktovanie možno považovať za určitý druh cynizmu. Zapadá do iných tradícií Davosu, kde na večerných noblesných hostinách diskutujú mocní o hľade vo svete alebo sa za účasti vybraných hostí konajú panelové diskusie o núdzi vylúčených sociálnych skupín.

Iróniou je, že budúcnosť slobodného trhu nezávisí od alfa kapitalistov v Davose. Nebude taká, ako sa tam vykreslila na posledných stretnutiach Svetového ekonomického fóra (WEF).

Výsledok môže mnohých prekvapiť a môže sa odlišovať od toho, čo sme si ešte pred pár rokmi predstavovali ako pravdepodobné.

Modely kapitalizmu – na výber

Po konci studenej vojny si mnohí mysleli, že sme zrejme našli odpoveď na veľké otázky vzťahu medzi verejnou a súkromnou mocou. Názor marxistov, že všetko treba prenechať štátu, skrachoval. Názor stúpencom Milтона Friedmana, že všetko treba prenechať trhu, zvíťazil na

Víťazné fanfáry ekonomického liberalizmu po konci studenej vojny boli predčasné.

celej čiare. Napriek tomu, víťazné fanfáry boli predčasné. A to nielen preto, lebo sme sa nedostali na koniec dejín, ale preto, lebo sme sa dostali do novej fázy stáročného sporu medzi verejným a súkromným sektorom o moc, ale aj preto, lebo sa začala éra konkurujúcich si systémov kapitalizmu.

Popri hospodárskom darvinizme angloamerického modelu a kapitalizme čínskeho strihu jestvuje aj eurokapitalizmus či „demokratický rozvojový kapitalizmus“. Indie a Brazílie charakterizovaný silnými sociálnymi cieľmi a s rastovými ambíciami. K životu sa hlási aj podnikateľský kapitalizmus malých štátov ako Singapur, krajiny Perzského zálivu a Izrael.

Štátne nástroje na korekcie a rozvoj

S istotou možno predpovedať, že vplyv angloamerického predstavy o kapitalizme sa zoslabí. Okrem toho sa zrejme všeobecne dospeje k dohode, že štát by mal zohrávať voči trhu väčšiu úlohu.

Nech sa tí najzarytejší stúpencom voľného trhu akokoľvek usilujú, nemôžu ignorovať fakt, že na

Kapitalizmus 21. storočia sa čoraz menej podobá kapitalizmu hospodárskeho darvinizmu.

celom svete pribúda ľudí, ktorí oceňujú komparatívne prednosti alternatívnych modelov. Sociálna sieť škandinávskych krajín poskytujú

viac nástrojov na zvládanie negatívnych dôsledkov globalizácie než zlátnina americkej politiky pracovného trhu. Vlády, napríklad Spojených arabských emirátov, podporujú hospodársky rast, pri ktorom preberajú funkcie súkromných investičných spoločností. Singapurské pravidelné prehodnocovanie stratégie prináša a zvyrazňuje určité komparatívne výhody voči tradičnému kapitalizmu.

Americký model je slepá ulička

Dejiny nás učia, že za presunom hospodárskej moci nasleduje duchovný vplyv. Je dôležité uznať, že prakticky všetky ázijské modely kapitalizmu predpokladajú silnejšiu úlohu štátu. A ich vzostup nastane vtedy, keď vplyv USA klesne v dôsledku zneužívania moci, miznúcich šancí a upadajúcej strednej triedy po ére pomýlených úverov. Medzi jestvujúcimi alternatívami sa stáva americký model výnimkou.

Zdá sa a podľa našich najnovších skúseností v USA je šťastím, že kapitalizmus 21. storočia sa čoraz menej podobá kapitalizmu hospodárskeho darvinizmu, ktorý oslavujú na Wall Street. Namiesto toho je čoraz viditeľnejšie, že nadobúda prvky ázijskeho dominujúceho hybridného modelu. V ňom trhy a podniky do-

Škandinávsky sociálny model či singapurské štátne plánovanie predstavujú úspešné alternatívy.

stávajú slobodu a privilégia, ktoré im prináležia na základe toho, ako výdatne a merateľne prispievajú ku skvalitňovaniu života spoločnosti ako celku, nielen pár jednotlivcov.

Kapitalizmus definovaný nanovo

Kríza eurozóny zvyrazňuje, aké je dôležité to, aby aktivistické vlády napodobňovali disciplinovanejšie modely severu Európy. Predsa však, kto naznačuje (tak ako uchádzač o Biely dom Mitt Romney), že politické zlyhanie južnej Európy dokazuje, že akokoľvek sociálne orientovaná trhová politika je odsúdená na neúspech, ten neberie na vedomie prevládajúce poslanstvo svetového trhu.

Spojené štáty neriešia otázku rovnováhy medzi verejnou a súkromnou mocou správne. Zvyšok sveta je už pripravený definovať kapitalizmus výrazne po novom.

Zdroj: TASR

Ekonomika rozvoja 3.0

Ako zvýšiť príjmy obyvateľov väčšiny sveta na dôstojnú úroveň

Rozvojovým krajinám Ázie sa napriek silnému rastu nedarí priblížiť k prosperite Západu – meranej kvalitou života bežného občana a produktivitou. Do istej miery sa tým podobajú strednej a východnej Európe.

Až do priemyselnej revolúcie bol svet úplne plochý, pokiaľ ide o príjem na hlavu. Ale bohatstvo sa rýchlo rozvrstilo, keď niekoľko západných krajín získalo politickú a ekonomickú dominanciu. V nedávnych rokoch – ešte predtým ako prepukla finančná kríza z roku 2008 – bolo zrejmé, že globálna

Rozvojová ekonomika 1.0 bola substitučno-intervencionistická, verzia 2.0 zasa reformno-liberalizačná.

ekonomická scéna sa znova zmenila. Do roku 2000 krajiny G7 zabezpečovali asi dve tretiny svetového HDP, ale dnes sú na čele svetového rastu Čína a niekoľko veľkých rozvojových krajín.

Aj tak sa však – napriek rečiam o nástupe Ázie – v minulých desaťročiach iba hŕstka východo-

ázijských ekonomík posunula z nízko príjmového do vysokoprijmového statusu. A, navyše, medzi rokmi 1950 a 2008 bolo iba 28 ekonomík sveta – a z nich len 12 mimo sféry Západu – schopných stiahnuť rozdiel v príjmoch per capita medzi nimi a USA aspoň o desať percentuálnych bodov. Súčasne sa viac ako 150 krajín ocitlo v pasci nízkych alebo stredných príjmov. Zúženie príjmovej medzery medzi nimi a priemyselnými krajinami s vysokými príjmami zostáva hlavnou výzvou z hľadiska svetového rozvoja.

Postkoloniálny a neoliberalný optimizmus

V postkoloniálnom období po druhej svetovej vojne bola prevažujúcou rozvojovou paradigmou určitá forma štrukturalizmu: cieľom bolo zmeniť priemyselnú štruktúru chudobných krajín tak, aby sa podobala tej vo vysokoprijmových

krajinách. Štrukturalisti obvykle odporúčali ľadám, aby prijali stratégie substitúcie importu s prípadným využitím intervencií verejného sektora na nápravu „zlyhaní trhu“. Nazvime to

Optimálna odvetvová štruktúra krajiny je určená jej danosťami a komparatívnymi prednosťami.

„rozvojová ekonomika 1.0“. Krajiny, ktoré sa prispôbili tomuto modelu, zaznamenali počiatočný úspech vďaka investíciám, no potom nasledovali opakované krízy a stagnácia.

„Rozvojové“ myslenie sa neskôr posunulo k neoliberalnému washingtonskému konsenzu: privatizácia, liberalizácia a stabilizácia mali pri-

niešť rozvojovým krajinám idealizované trhové inštitúcie, aké fungujú vo vyspelých krajinách. Nazvime to „rozvojová ekonomika 2.0“. Výsledky reforiem washingtonského konsenzu však boli prinajlepšom sporné a niektorí ekonómovia dokonca označujú 80. a 90. roky za „stratené desaťročia“ pre mnoho rozvojových krajín.

Vzdelanie nie je všeliek

Vzhľadom na pretrvávajúcu chudobu v rozvojových krajinách sa bilaterálni donori a globálne spoločenstvo rozvojových inštitúcií čoraz viac zameriavajú na vzdelávanie a zdravotné programy, a to ako humanitárnych dôvodov, tak aj

Ak firmy dobre využijú danosti trhu, potom naakumulujú kapitál a budú expandovať do ďalších odvetví.

na stimuláciu rastu. Poskytovanie služieb však zostáva neuspokojivé, a tak sa pozornosť presunula k zlepšeniu efektivity projektov.

Hovorím tomu „rozvojová ekonomika 2.5“.

No účinnosť tohto prístupu ako základného mo-

podniky. Obe uvedené skupiny krajín pritom dosiahli výrazný pokrok v oblasti vzdelávania, zdravia, zníženia chudoby a ďalších ukazovateľov ľudského rozvoja.

Dnes je potrebná „rozvojová ekonomika 3.0“. Podľa môjho názoru, ak sa vzdialíme od chápania determinantov hospodárskej štruktúry danej krajiny a neprispôbujeme im zmeny, tak vylievame z vaničky dieťa spolu s vodou. Spomeňme si, že Adam Smith nazval svoje veľké dielo „Pojednanie o podstate a pôvode bohatstva národov“. V podobnom duchu by mala byť aj ekonómia rozvoja postavená na posúdení podstaty a príčin moderného ekonomického rastu – to znamená na štrukturálnej zmene v procese ekonomického rozvoja.

Nová štruktúra: v čom je kto dobrý

Rozvojové myslenie sa doteraz zameriavalo na to, čo rozvojové krajiny nemajú (kapitálovo náročné odvetvia vyspelých krajín), alebo na oblasti, v ktorých si vyspelé krajiny počinajú lepšie (governancia a politiky washingtonského konsenzu). Sčasti sa zaoberalo aj oblasťami, ktoré sú dôležité z humanitárneho hľadiska, ale neprispievajú priamo k štrukturálnym zmenám (zdravníctvo a školstvo).

Ak to firmy dokážu, bude ekonomika konkurencieschopná a kapitál sa bude rýchlo akumulovať. Potom sa bude ďalej rozvíjať štruktúra využívaného potenciálu krajiny, komparatívne výhody sa rozšíria do ďalších oblastí a ekonomika bude musieť aktualizovať svoju odvetvovú štruktúru smerom k oblastiam s relatívne vyššou úrovňou kapitálovej náročnosti.

Prvolezcom treba pomôcť

Úspešný prechod na nové odvetvia a ekonomická diverzifikácia potrebujú „prvolezcov“. Je s nimi spojené zlepšenie zručností, logistiky, dopravy, prístupu k financovaniu a rôzne ďalšie zmeny, z ktorých mnohé presahujú kapacity prvolezcu. Vlády preto musia poskytovať primerané stimuly a hrať aktívnu úlohu pri zlepšovaní infraštruktúry a koordinácii investícií súkromných firiem.

Samotný dôraz na vzdelanie nemusí nutne priniesť pracovné miesta a rast výkonnosti.

Štrukturálne zmeny sú z definície inovatívne. Rozvojové krajiny môžu ťažiť z toho, že zaoštvávajú, tým, že napodobnia osvedčené štrukturálne zmeny, ktorými prešli vyspelejšie štáty. Na základe využitia skúseností úspešných krajín má každá rozvojová krajina potenciál na to, aby si udržala ročný rast 8 % alebo viac po niekoľko desaťročí. Tak sa môže stať krajinou so strednými alebo dokonca s vysokými príjmami za jednu alebo dve generácie.

Justin Yifu Lin
profesor ekonomie na Pekinskej univerzite a bývalý hlavný ekonóm Svetovej banky

© Project Syndicate
Perex, podtitul a medzititulky redakcia,
Ilustračné foto: TASR, SXC, Škoda Auto

delu pre rozvojové politiky spochybnili skúsenosti zo severnej Afriky. Tam sa úroveň vzdelania počas starých režimov výrazne zlepšila, ale to nepomohlo zvýšiť rast výkonnosti a vytvárať viac pracovných príležitostí pre vzdelaných mladých ľudí.

Staronový pohľad na bohatstvo národov

Východoázijské a ďalšie ekonomiky, ktoré dosiahli dynamický rast a industrializovali sa, nesledovali importno-substitučné stratégie, ale namiesto toho podporovali rast orientovaný na export. Rovnako krajiny ako Maurícius, Čína a Vietnam neprikrčili k rýchlej liberalizácii (tzv. „šokovej terapii“), ktorú presadzuje washingtonský konsenzus. Namiesto toho aplikovali postupný „dvojkoľajný“ prístup – a často pritom konzervovali aj svoje zle fungujúce štátne

V mojej knihe Nová štrukturálna ekonomika (New Structural Economics) navrhujem presunúť pozornosť na oblasti, v ktorých si rozvojové krajiny počinajú dobre (komparatívne výhody) a ktoré sú založené na tom, čo majú (danosti). Ak sa dynamické štrukturálne zmeny začnú tam, bude nasledovať úspech.

Smerovať investície do komparatívnych výhod

V našom globalizovanom svete je optimálna štruktúra priemyslu určitej krajiny determinovaná štruktúrou jej daností. Vtedy sú všetky jej odvetvia konzistentné s jej komparatívnymi výhodami a konkurencieschopné na domácich a medzinárodných trhoch. Dobře fungujúci trh musí dávať domácim firmám podnety na to, aby prispôbili svoje investičné rozhodnutia komparatívnym výhodám krajiny.

Úvery sú stále populárne

Ani ekonomická neistota neodrádza Slovákov od čerpania úverov. Zaujímajú ich pritom, v akej výške a ako dlho budú svoje záväzky splácať.

Úverový boom sa prejavil na jar – len v marci tohto roka si slovenskí klienti požičali 120 miliónov eur, čo je najviac od zavedenia eura v januári 2009. Zvýšil sa najmä záujem o spotrebné úvery. Vyplyva to zo štatistik Národnej banky Slovenska.

Spotrebné úvery a financovanie bývania

Aj v neistej dobe objem poskytnutých úverov v bankách rastie. Minulý rok bol silný v oblasti úverov na bývanie, začiatok tohto roka je zase zaujímavý z pohľadu nárastu spotrebných úverov. „Tento nárast bol spôsobený nielen čerpaním nových bezúčelových úverov, ale aj využívaním menších úverov na rekonštrukcie či tzv. konsolidačných úverov, ktorými sa Slováci snažia eliminovať svoje finančné zaťaženie a získať výhodnejšie podmienky od banky,“ tvrdí finančný expert portálu FinančnaHitparada.sk Maroš Ovčarik.

V poslednom čase sme boli svedkami zaujímavých akcií, keď banky ponúkali úvery s celkom atraktívnym úrokom dostupným pre každého na úrovni okolo 9 %. Takéto akcie určite pozitívne ovplyvňujú konkurenciu na strane bánk. Klienti sami môžu tiež ovplyvniť výšku úrokov. „Klienti by si mali uvedomiť, že svojím správaním dokážu ovplyvniť úrokovú sadzbu. Banky

Jarnému rastu pôžičiek pomohli úvery na rekonštrukcie a konsolidačné úvery.

čaká v najbližších mesiacoch tvrdý konkurenčný boj, aby sa pokúsili dorovnať vysoké vlaňajšie objemy poskytnutých úverov. Ak budú klienti aktívne vyjednávať a nechajú si poradiť, odmenou im bude atraktívna úroková sadzba,“ dodáva Porázik.

Rozhodovanie ovplyvňuje výška úroku a splátok

Prieskumy tiež ukázali, že okrem výšky sadzby takmer 50 % záujemcov o pôžičku kladie dôraz na rýchlosť vybavenia úveru a jednoduchú administratívu. Dôležitú úlohu pri výbere pôžičky

zohráva aj transparentnosť podmienok, za ktorých banka peniaze požičiava. V procese vybavovania úveru totiž môžu klienti natrafiť na ďalšie poplatky, ktoré potom výslednú požičanú sumu značne navýšia.

Takmer polovica Slovákov sa pri výbere pôžičky rozhoduje podľa úrokov. Zaujímajú ich, koľko zaplatia na úrokoch a aká bude čiastka, ktorú budú mesačne splácať. Ešte stále však veľa z nich zabúda brať do úvahy ročnú percentuálnu mieru nákladov (RPMN), teda práve ten údaj, ktorý im o nákladnosti úveru povie oveľa viac. Vyplyva to z prieskumu Home Credit Slovakia. Zatiaľ čo vlni uvádzalo ako najdôležitejší údaj výšku úrokov iba 14 % opýtaných, tento rok je to 43 %. Tesne za úrokom sa umiestnila výška pravidelnej mesačnej splátky, ktorá vlni bola na prvom mieste. Za najdôležitejší údaj ju považuje 27 % opýtaných.

„Človek by pri posudzovaní výhodnosti pôžičky rozhodne nemal brať do úvahy iba výšku úroku, ale aj všetky ďalšie poplatky, ktoré si spoločnosť často účtuje. Tie totiž môžu vyjsť v konečnom dôsledku drahšie ako samotné úroky,“ vysvetlil analytik spoločnosti Home Credit Slovakia Michal Kozub.

Sezónnosť úverov na bývanie a nákupy

Klienti si v najväčšej miere požičiavajú na jar, kedy najčastejšie prebiehajú rekonštrukčné práce, a tiež na jeseň, kedy sa pripravujú na vianočné sviatky. Na rozdiel od našich susedov, na Slovensku zatiaľ nie je zvykom požičiavať si na vzdelanie či zdravotnícke zákroky. Spotrebné úvery slúžia Slovákom najčastejšie na financovanie bývania a jeho rekonštrukciu.

Výrazné oživenie trhu sa prejavilo v segmente úverov na bývanie, kde komerčné banky v marci podľa údajov NBS poskytli Slovákom 291 miliónov eur a stavebné sporiteľne 41 miliónov eur. V oboch prípadoch ide o medzimesačný

Záujemcovia kladú veľký dôraz na rýchlosť vybavenia úveru a jednoduchú administratívu.

nárast o viac ako polovicu. Medziročne ide stále o 5,5 %-ný pokles. „Potvrzuje sa náš odhad, keď sme po slabom začiatku roka hovorili nie o trende poklesu, ale o návrate k normálu po historicky najsilnejšom roku 2011,“ avizuje Porázik.

Stabilizácia

Hoci sa slovenský trh s nehnuteľnosťami pomaly stabilizuje, podľa Národnej banky Slovenska jeho ďalší vývoj bude závisieť od výkonnosti ekonomiky v nasledujúcich mesiacoch.

Na vývoj cien a zvyšovanie či znižovanie dopytu po nehnuteľnostiach na bývanie budú mať vplyv najmä domácnosti, ktoré stoja pred riešením otázky prvého bývania alebo zlepšovania doterajšieho bývania. Podľa aktuálneho prieskumu NBS v bankách v sektore domácností zostal dopyt po úveroch na nehnuteľnosti nezmenený a očakáva sa skôr postupný rast záujmu o tieto produkty.

TA
Ilustračné foto: SXC

Záujem o stavebné sporenie rastie

Po ukončení diskusie o možných zásahoch do systému stavebného sporenia dochádza k obnoveniu dôvery v tento systém sporenia a úverovania.

Stavebné sporiteľne evidujú opätovné zvýšenie záujmu o tento systém. Viac ako milión sporiteľov považuje systém stavebného sporenia za vhodne zabezpečené nasporené prostriedky. Poskytuje im potrebnú ochranu, ale zároveň ich aj zhodnocuje a pripravuje na investíciu do bývania.

Nárast vkladov na trhu stavebného sporenia zaznamenala Prvá stavebná sporiteľňa, ktorá len za prvých päť mesiacov tohto roka uzatvorila takmer 84-tisíc nových zmlúv o stavebnom sporení. Medziročne ich počet vzrástol o 10 %. Objem cieľových súm na zmluvách uzatvorených od januára do konca mája dosiahol 723,11 milióna eur, čo predstavuje medziročný nárast o 14 %.

Bývanie mladých

Situácia s bývaním mladých ľudí na Slovensku je stále nelichotivá. Každý druhý mladý Slovák od 18 do 34 rokov si nedokáže zabezpečiť vlastné bývanie, a preto zostáva aj naďalej bývať s rodičmi. Potvrdil to prieskum európskeho štatistického úradu Eurostat.

System stavebného sporenia v SR využíva viac ako milión sporiteľov.

„Jednou z príčin je vysoká cena nehnuteľností v pomere k príjmom a zároveň až 30 %-ná nezamestnanosť mladých ľudí po skončení strednej alebo vysokej školy,“ hovorí Miloš Blanárik z Prvej stavebnej sporiteľne. Ďalším dôvodom je podľa neho skutočnosť, že mladí ľudia venujú len malú pozornosť dlhodobej a cielenej príprave na zabezpečenie si prvého vlastného bývania.

„Ak odložíme úvahu o ich samostatnom bývaní až na obdobie po maturite alebo po skončení

vysokej školy, môže sa stať, že na výhodné riešenia už bude prineskoro. Preto odporúčame zamyslieť sa nad týmito otázkami čo najskôr po narodení dieťaťa,“ konštatoval Blanárik.

Lahšia cesta k bývaní

Výhodou sporenia je, že pri dovŕšení dospelosti má mladý človek nasporenú zaujímavú sumu a jeho cesta k vlastnému bývaní je oveľa jednoduchšia. V najväčšej stavebnej sporiteľni je tento spôsob sporenia spojený aj s ochranou pred neželanými udalosťami. Znamená to, že v prípade úmrtia rodiča bude stavebná sporiteľňa pokračovať v sporení namiesto neho až do nasporenia polovice cieľovej sumy (ktorá je však v tomto prípade limitovaná).

Nižší poplatok

Poplatok za uzatvorenie zmluvy o stavebnom sporení v PSS sa od júla znížil. Nový poplatok 20 eur za uzatvorenie zmluvy je pre všetkých rovnaký, a to bez ohľadu na cieľovú sumu, ktorú si klient zvolí pred jej podpisom. Jednotný poplatok platí tak pre dospelých v Štandardnej extra tarife, ako aj pre deti v sporiacej tarife Junior extra.

TA/RJ

c GW 127809

MY OSLAVUJEME VY VYHRÁVATE

Uzatvorte zmluvu do 31. 8.
a vyhrajte **20 x 1000 €**

Oslavujeme 20 rokov a preto dvadsiatim z vás darujeme 1000 €. Buďte jedným z nich. Stačí, ak do 31. augusta 2012 uzatvoríte zmluvu o stavebnom sporení a budete zaradení do žrebovania.

Navyše teraz ju môžete mať s výhodným poplatkom len 20 €.

Viac informácií o podmienkach súťaže na www.pss.sk.

Infolinka: 02 / 58 55 58 55

PRVÁ STAVEBNÁ
SPORITEĽŇA

Poistenie pracovných úrazov a škôd v práci

Poistovne reagujú na novú legislatívu a prinášajú na trh poistenie zodpovednosti za environmentálnu škodu.

Poistovne na Slovensku evidujú desiatky poistných udalostí, ktoré sa stali klientom pri výkone ich povolania. Najčastejšie poistné udalosti sú pri výkone povolania, a to najmä pri profesiách, ktoré si vyžadujú manuálnu prácu. V prípade pracovných úrazov chráni klientov úrazové poistenie, v rámci ktorého si môžu dohodnúť poistenie trvalých následkov úrazu, denné dávky pri práceneschopnosti a pri hospitalizácii, odškodné za nevyhnutné liečenie úrazu a tiež náklady spojené s úrazom.

Zamestnávateľ a škoda

V súvislosti s pracovnou činnosťou evidujú poistovne aj škody zamestnancov spôsobené zamestnávateľovi. Najčastejšie sú to škody, ktoré zapríčinili vodiči vysokozdvížných vozíkov v logistických centrách a vodiči motorových vozidiel.

Vhodné je, aby boli zamestnanci poistení na škodu spôsobenú zamestnávateľovi, a to aj v prípade poškodenia materiálu či majetku, hoci v banálnych prípadoch ako pokazenie počítača či mobilu z dôvodu nesprávnej manipulácie, zariadenia kuchynky z nepozornosti a podobne. Poistenie je vhodné pre každého zamestnanca, pretože zamestnávateľ môže od neho žiadať náhradu škody až do výšky štvornásobku jeho platu. Poistenie si môže uzavrieť

sám zamestnanec alebo jeho zamestnávateľ, ktorý môže poistiť aj viacerých zamestnancov skupinovo.

Novinka vďaka legislatíve

Poistovne v súčasnosti prinášajú na trh poistenie zodpovednosti za environmentálnu škodu. Reagujú tak na novú legislatívnu úpravu, ktorá vstúpila do platnosti 1. júla 2012.

Prevádzkovatelia sú v zmysle zákona povinní zabezpečiť finančné krytie pri environmentálnych škodách.

Prevádzkovatelia sú povinní v zmysle zákona o prevencii a náprave environmentálnych škôd zabezpečiť finančné krytie svojej zodpoved-

nosti za škody spôsobené ich pracovnou činnosťou na chránených druhoch a biotopoch, ako aj na vode a pôde. Jednou z možností, ako zabezpečiť finančné krytie nákladov na odstránenie škody, je poistenie vytvorené na mieru. To znamená, že poistenie kryje zákonom stanovené náklady na primárnu, doplnkovú a kompenzačnú nápravu, ako aj náklady na preventívne opatrenia. Pripoistiť sa dá aj zodpovednosť za environmentálnu škodu spôsobenú výrobkom. Poistenie je vhodné pre výrobnú sféru a služby. Ako vyplýva zo zákona, prevádzkovateľ je povinný najneskôr do sto dní od povolenia pracovnej činnosti preukázať príslušnému orgánu spôsob finančného krytia svojej zodpovednosti za environmentálnu škodu. V prípade, že uvedené finančné krytie nezabezpečí, hrozí mu od príslušných orgánov vysoká pokuta.

GS

Ilustračné foto: SXC

Aký bude váš dôchodok?

Aj keď to znie cynicky, z makroekonomického hľadiska je jedným z najväčších rizík, že sa čoraz viac ľudí dožije dôchodkového veku. Prvý pilier dôchodkového poistenia nie je schopný zvládnuť demografický vývoj a ani druhý pilier neposkytuje plnohodnotné riešenie. Upozorňuje na to spoločnosť Fincentrum. Navrhuje robiť osvetu o týchto rizikách a efektívne podporovať individuálne sporenie v rámci takzvaného štvrtého piliera.

Podľa Fincentra ľudia nie sú pripravení na skutočnosť, že oproti aktuálnemu stavu, keď na jedného dôchodcu pripadá takmer 5 pracujú-

cich, v roku 2030 to už bude len 2,7 a v roku 2050 už len 1,7 pracujúceho. „Je škoda, že na túto tému neexistuje naozaj odborná diskusia. Kombinácia I. a II. piliera neovplyvní skutočnosť, že priemerne zarábajúci občan bude mať o 23 rokov dôchodok vo výške v dnešných číslach niečo viac ako 300 €, čo v tom čase s najväčšou pravdepodobnosťou nebude stačiť ani na úhradu nákladov za bývanie,“ hovorí Milan Repka, riaditeľ spoločnosti.

V prvom rade Fincentrum navrhuje spustiť výučbu finančnej gramotnosti na školách. Osobitný vzdelávací program by už od základnej školy pri-

pravoval deti na dôležité okamihy, ktoré často rozhodnú o kvalite ich života na dlhé obdobie. Ďalší návrh sa týka podpory štvrtého piliera. Sporiteľ by mal na výber garantované schémy so zaujímavým výnosom a aj rizikovejšie inštrumenty pre klientov s vysokým sklonom k riziku. Klienti by neplatili z peňazí odložených na svoju budúcnosť odvody a zároveň by ich štát podporil výhodnejším pomerom odvodov do druhého piliera v pomere 6 % pre druhý a 12 % pre prvý pilier. M. Repka tvrdí, že realizácia uvedeného návrhu by pomohla zlepšiť udržateľnosť dôchodkového systému v horizonte 20 rokov. VN

To vám dá len Wüstenrot

Lepšie podmienky pri financovaní vášho bývania – nového, väčšieho, lepšieho.

Stavebné sporiteľne sa dnes predbiehajú s výhodnými ponukami. Úverové prostriedky na zlepšenie svojej bytovej situácie ponúkajú čoraz lacnejšie.

Bývajte a neprerobte

Wüstenrot prináša na trh medziúver na bývanie, pri ktorom získate úrokovú sadzbu 1,69 % ročne s fixáciou na 2 roky a následne zvýhodnený úrok 3,99 % ročne na ďalšie 2 roky. Mesačné splátky úveru poskytne sporiteľňa už od 0,5 % z cieľovej sumy počas celých 4 rokov.

Bývajte aj jazdíte s istotou

Nový aj súčasný klient Wüstenrot stavebnej sporiteľne môže získať výhodné komplexné poistenie bývania. Poistná suma je voliteľná a nič netreba pripoistňovať. Je lepšie uzatvoriť poistku, než znášať prípadné následky škôd.

Špeciálne zľavy prináša stavebná sporiteľňa či už pri uzatvorení zmluvy o stavebnom sporení alebo poistnej zmluvy. Klienti Wüstenrot stavebnej sporiteľne si môžu uzavrieť komplexné poistenie bývania (nehnutelnosti, domácnosti a zodpovednosti za škodu) s 25 %-nou zľavou.

Wüstenrot stavebná sporiteľňa ponúka medziúver na bývanie s úrokovou sadzbou 1,69 % ročne a fixáciou na 2 roky.

Klienti Wüstenrot poisťovne môžu mať zasa stavebné sporenie na sumu 5 000 € bez poplatku za uzatvorenie zmluvy. Samozrejme, každoročne s 2 % na vklady (6 rokov) a ešte môžu získať aj plnú štátnu prémie 66,39 €.

A ten, kto už má akúkoľvek zmluvu vo Wüstenrote, získa aj 15 %-nú zľavu na havarijné poistenie Kasko. **ST**

Preferencie v poistení

Životné a úrazové poistenia uzatvára 40 % obyvateľov Slovenska priamo v pobočke poisťovne. Viac ako pätina, približne 22 %, uzatvára tento typ poistenia cez poradcu alebo agenta konkrétnej poisťovne, ktorý respondenta osobne navštívi, a necelá pätina (17 %) cez nezávislého poisťovacieho makléra. Najmenej obľúbenou formou je uzatvorenie životného alebo úrazového poistenia telefonicky (8 %). Vyplyva to z výsledkov prieskumu Insight into Insurance, ktorý realizovala agentúra TNS Slovakia.

Cez poradcu konkrétnej poisťovne uzatvárajú úrazové alebo životné poistenie hlavne ľudia vo veku 30 až 39 rokov, ženatí muži a vydaté ženy, živnostníci a respondenti zarábajúci 700 až 1 000 eur mesačne. Priamo do pobočky chodia oveľa častejšie dôchodcovia a telefonicky si poistenie vybavujú hlavne vysokoškolsky vzdelaní respondenti a ľudia vo veku 18 až 29 rokov.

TA

POISTENIE A STAVEBNÉ SPORENIE POD JEDNOU STRECHOU

wüstenrot

Pred dovolenkou si skontrolujte platobné karty

Moderná doba prináša moderné riešenia

Nastal čas dovoleníek. Neodmysliteľnou súčasťou cestovnej výbavy, najmä v zahraničí, sú platobné karty, ktoré do značnej miery nahrádzajú hotovosť.

Používanie platobných kariet je jedným zo symbolov modernej doby. Ich vlastníci minimalizujú riziko, vyvarujú sa aj novej strate či krádeže hotovosti. Aktívny používateľ platobnej karty by sa však mal tiež správať podľa zásad, aby boli služby s jej používaním bezpečné.

Dve karty sú istota

Marcela Kráľová z VÚB v tejto súvislosti radí: „Odporúčame, aby si klienti zobrali dve karty, napríklad kombináciu debetnej a kreditnej karty. Je to výhodné hlavne v tom, že pri debetnej

Nosiť v zahraničí väčšiu hotovosť je už prežitok, platenie kartou sa stáva samozrejmosťou.

karte sa môžu minúť peniaze na účte. Vtedy je vítaná možnosť kreditnej karty. Klient čerpá z banky peniaze, ktoré má možnosť splatiť až po návrate z dovolenky.“

Dôležité je tiež skontrolovať si sumu peňazí, ktoré sú na účte k dispozícii, limity na karte, najmä ak sa dajú predpokladať vyššie výdavky, a, samozrejme, nastavenie SMS notifikácie pre prípad zneužitia karty. Takto sme vždy informovaní o všetkých pohyboch a aj o disponibilnom zostatku.

Kartou platíme aj menšie nákupy

Ľudia platia na zahraničných dovolenkách kartou čoraz častejšie. Už nevyberajú peniaze tak často z bankomatov, aby mali poruke hotovosť, ale, naopak, väčšinu svojich útrat platia priamo kartou. Vyplýva to zo štatistik spoločnosti Home Credit Slovakia, a. s.

Ešte donedávna bola istotou počas dovolenky dostatočná hotovosť. Teraz sa už čoraz viac ľudí spolieha na kartu. Zákazníci platia kartou najčastejšie v susedných krajinách, do ktorých

často cestujú. Podiel susediacich krajín na platbách kartou je takmer dvojtretinový. Viac ako pätina všetkých zahraničných transakcií sa uskutočňuje v susednom Česku. V tesnom závесе nasleduje Maďarsko, kde sa vykoná 4 % menej transakcií.

„Maďarsko sa stáva čoraz zaujímavejšou oblasťou hlavne pre obyvateľov prihraničných obcí. Ceny sú tu priaznivé, a tak sa sem stále viac ľudí vydáva na nákupy alebo aj do reštaurácií,“ uviedol dôvody Michal Kozub, analytik Home Credit Slovakia.

U dovolenkárov vedie Taliansko

Spomedzi typických dovolenkových destinácií vedie Taliansko s takmer 4-percentným podielom na všetkých zahraničných transakciách. Nasleduje Chorvátsko, tradičná letná destinácia Slovákov, ktoré je celkovo na 8. mieste v počte transakcií. Prekvapením sú USA, ktoré sú na 12. mieste.

V posledných rokoch sa zvyky ľudí menia. Ešte v roku 2010 vyberali častejšie hotovosť z bankomatu. Postupne sa presvedčili, že platba kar-

Najviac transakcií kartou uskutočnia dovolenkujúci Slováci v Taliansku a Chorvátsku.

tu v zahraničí je bezpečná a hlavne pohodlná, preto v tomto roku tvoria výbery z bankomatu iba 8 % transakcií.

Nosiť so sebou väčšie čiastky peňazí v zahraničí je už prežitok, naopak, platenie kartou

sa stáva samozrejmosťou. Obľúbenosť karty dokazuje nielen rastúci počet transakcií, ale aj klesajúca priemerná platená čiastka. Tá sa znížila zo 42 eur v roku 2009 na 35 eur v tomto roku.

Platobné karty pre deti

V letnom období i počas roka vzniká otázka, ako finančne zabezpečiť deti, ak cestujú na študijný pobyt, školský výlet či do letného tá-

Platobná karta je vhodná aj pre deti na zahraničnom pobyte.

bora v zahraničí. V záujme bezpečnosti je, aby nemali pri sebe vysokú finančnú hotovosť, preto banky umožňujú, aby aj deti mali svoje platobné karty.

„Karty vydávame už od desať rokov, deti v tomto veku by mali ovládať používanie platobnej karty. Od apríla vydávame platobné karty aj deťom od 8 rokov,“ uviedla M. Kráľová.

Rodičom odporúča vydanie detskej karty k ich účtu, prípadne otvoriť si nový účet a k nemu vydať kartu pre dieťa. Zároveň však radí, aby dali deťom nastaviť denný limit v rozmedzí od 10 do 200 eur, pričom je lepšie nastaviť nižší limit a následne, ak dieťa potrebuje vybrať alebo platiť väčšiu sumu, rodič môže zavolať na kontaktné centrum a využiť dočasné zvýšenie limitu na požadovanú hodnotu. Dobré je tiež nastaviť si SMS notifikáciu ku karte, aby rodič v prípade krádeže alebo zneužitia karty ju mohol ihneď zablokovať.

TA

Ilustračné foto: SXC

Bankový sektor SVE je čulý a zdravý

Napriek momentálnym turbulenciám v eurozóne, ktoré tiež majú vplyv na región strednej a východnej Európy, sa ukázalo, že bankové trhy v tomto regióne sa zotavujú.

Najmä v Poľsku a Rusku sa bankový trh vyvíjal solídne, a preto sú tieto krajiny svetlým bodom na bankovom trhu, tvrdia analytici Raiffeisen Bank International AG (RBI) a Raiffeisen Centrobank AG (RCB) v najnovšom vydaní výročnej správy Raiffeisen Research pre bankový sektor regiónu SVE s názvom „Dobré výsledky v náročnom období“.

„Keď hovoríme o bankovom priemysle v regióne SVE a jeho ďalšom rastovom potenciáli,

Šampióni rastu sú Rusko a Poľsko; výborne sa držia aj ČR, Slovensko, Rumunsko a Srbsko.

musíme jeho veľkosť dať do kontextu s eurozónou. Vo formálnom zmysle a pri momentálnych trhových cenách celý región SVE tvorí približne 27 percent HDP eurozóny, pričom celkové úvery v tomto regióne tvoria len 9 percent z celkového objemu úverov v eurozóne,“ vysvetľuje Peter Brezinschek, hlavný analytik Raiffeisen Research.

Koncom roka 2011 tvorili celkové aktíva v regió-

ne SVE 2 068 miliárd eur v porovnaní s 1 846 miliardami eur v roku 2010 a predstavovali 7,7 percenta a 7,2 percenta celej eurozóny. Je to menšia hodnota celkovej súvahy než hodnota súvahy jednotlivých hlavných bánk, napríklad súvaha Deutsche Bank, ktorá v roku 2011 tvorila 2 164 miliárd eur.

Bankové sektory regiónu SVE ako celku sa v minulom roku stali ziskovejšími. Priemerná hodnota pomeru návratnosti akciového kapitálu v regióne v roku 2011 vzrástla na 12,8 percenta oproti 10,4 percenta v roku 2010.

Rýchlo rastúce bankové trhy

Podľa analytikov zaznamenali bankové sektory regiónu SVE v minulom roku vysokú mieru schopnosti zotavenia. Nárast úverov bol na dobrej úrovni a v roku 2011 zaznamenal 19-percentný medziročný nárast v zmysle miest-

nej meny a 13-percentný nárast v zmysle eura.

Táto skupina krajín – Rusko, Poľsko, Česká republika, Slovensko, Rumunsko, Srbsko a Albánsko – vykázala veľmi dobré výsledky v roku 2011 a dosiahla priemerný rast úverov v hodnote 14 percent na medziročnej báze.

Zloženie top bánk regiónu SVE

Banky Sociétés Générale, UniCredit, RBI a Sberbank, všetky s vysokým rozdelením aktív v regióne strednej Európy a v Rusku, by mohli prekonať svoju konkurenciu v zmysle

V závese za eurozónou: len Deutsche Bank má vyššie aktíva ako všetky banky v SVE dokopy.

nárastu úverov a kvality aktív. „Top 10 najlepších bánk z hľadiska aktív značne ovplyvnilo transakcie zlučovania a akvizície: napríklad odkúpenie Polbanky, bývalej pobočky EFG Eurobank, znamenalo, že RBI sa stala druhou najväčšou západnou bankou v regióne SVE po banke UniCredit,“ hovorí Stefan Maxian, hlavný analytik Raiffeisen Centrobank. Akvizícia Kredyt Bank spoločnosťou Santander posunula španielsku banku do top 10. Zatiaľ čo sa ruská VTB zamerala na zlúčenia a akvizície na svojom domácom trhu v Rusku, Sberbank kúpila 100 percent rakúskej Volksbank International, a tým si zabezpečila prítomnosť v siedmich krajinách regiónu SVE.

IK

Foto: JF

RBI zdvojnásobila zisk

Spoločnosť Raiffeisen Bank International AG (RBI) zverejnila konsolidovaný zisk na úrovni 541 mil. eur za prvý štvrtrok 2012, čo znamená nárast o 100,4 % v porovnaní s prvým štvrtkom predchádzajúceho roka.

„Napriek náročnej ekonomickej situácii sa nám v prvom štvrtroku tohto roka podarilo zopakovať úspech dosiahnutý v minulom roku. Aj po odpočítaní jednorazových vplyvov môžeme byť veľmi spokojní so ziskom, ktorý sme dosiahli,“ povedal Herbert Stepic, CEO spoločnosti RBI. Zisk pred zdanením spoločnosti RBI vzrástol o 69,1 percenta na 685 mil. eur a jej zisk po zdanení vzrástol o 87,9 % na 574 mil. eur. Výnosy na akciu vzrástli z 1,13 eura v prvom štvrtroku 2011 na súčasných 2,52 eura. MP

Slovákom prekáža výška bankových poplatkov

Slovenskí spotrebiteľia patria k najmenej lojálnym klientom bánk v regióne strednej Európy. Svoj účet do konkurenčnej banky previedlo

v minulosti 52 % Slovákov. Naproti tomu v Českej republike je podiel takýchto zákazníkov 17 %, v Poľsku 12 %, Maďarsku 28 % a Rumunsku 42 %. Ukázal to prieskum spoločnosti Deloitte, ktorý prebehol v spolupráci s agentúrou TNS Pentor v krajinách V4 vrátane Rumunska. Prieskum naznačil veľkú nespokojnosť slovenských spotrebiteľov s výškou bankových poplatkov i nedostatočnými službami. Podľa odborníka spoločnosti Deloitte na finančné inštitúcie Igora Mravca nemajú Slováci v prípade nespokojnosti problém prejsť do inej banky. Nejde pritom len o majetných klientov veľkomiest. „Až 61 % všetkých nestálych klientov pochádza zo stredne veľkých miest,“ skonštatoval Mravec. Z prieskumu takisto vyplynulo, že stále existuje významný 34 %-ný podiel populácie, ktorá ne vlastní bankový účet. TA

Sedemkrát plus pre Vema V4 Cloud

Spoločnosť Vema pre svojich zákazníkov pripravila moderné cloudové riešenie podnikových aplikácií.

Toto riešenie sa týka predovšetkým oblasti spracovania miezd a personálneho manažmentu, ale tiež účtovníctva, evidencie majetku a skladového hospodárstva.

Pretože viacero dodávateľov dnes využíva nálepku cloudového riešenia pre kadejaký internetový prístup k podnikovým aplikáciám, ukážeme si na príklade V4 Cloud, ako vyzerá skutočný cloudový systém. Hneď na začiatku treba zdôrazniť, že podstata cloudu nespočíva

Veľa dodávateľov využíva nálepku cloudového riešenia, ale skutočný cloud prináša len málo z nich.

len v systémovom, ale aj v aplikačnom riešení. To je tiež dôvodom, prečo len veľmi málo dodávateľov ponúka skutočný cloud. Ich aplikačné riešenia totiž často nespĺňajú základnú požiadavku, teda požiadavku jedinej inštalácie softvéru pre všetkých zákazníkov.

Jediná inštalácia softvéru pre všetkých zákazníkov

Základnou vlastnosťou, ktorá odlišuje skutočné cloudové riešenia od ostatných, je efektívna softvérová architektúra založená na jedinej inštalácii podnikových aplikácií pre všetkých zákazníkov. Takéto riešenie je označované v angličtine ako architektúra multi-tenant (po slovensky: veľa nájomníkov).

Riešenie spoločnosti Vema ponúka spracovanie agendy viac ako 350 organizácií prevádzkované na jedinom serveri.

Jedna inštalácia podnikových aplikácií pre všetkých výrazne zjednodušuje systémovú správu aplikácií. V prípade riešenia spoločnosti Vema je spracovanie viac ako 350 organizácií prevádzkované na jedinom serveri a zabezpečujú ho dvaja pracovníci IT oddelenia. Keď si namiesto toho predstavíme inštalácie podnikových aplikácií na 350 serveroch, asi koľko pracovníkov

Jaroslav Šmarda

IT oddelenia by sa o ne muselo starať? Toto je klasický príklad ekonomického termínu úspory z rozsahu.

V4 Cloud znamená pre zákazníkov výraznú úsporu nákladov oproti klasickému nákupu licencií podnikových aplikácií a inštalácie na vnútrofirnom serveri. V prípade inštalácie aplikácií na serveri vnútri organizácie totiž nesmieme zabudnúť na náklady spojené s prevádzkovaním servera. K výhodám V4 Cloud určite patrí aj to, že nevyužíva licencovaný databázový systém.

Funkcionalita ako licencovaná verzia

Funkcionalita V4 Cloud je úplne zhodná s funkcionalitou bežnej licencovanej verzie. Aj keď je podnikový systém prevádzkovaný cez internet, nie sú pre používateľa V4 Cloud žiadne obmedzenia oproti inštalácii podnikového systému v organizácii.

Systém umožňuje parametrizovať funkcie (legislatíva) a rieši časovú dimenziu (personálne procesy).

Je samozrejme, že niektoré prevádzkové a systémové funkcie, ako sú archivácia alebo zálohovanie dát, ktoré sú zabezpečované spoločnosťou Vema, musia byť štandardizované, čo je však určite výhodou.

Prevádzkovanie aplikácií bez starostí

Podnikový systém je nainštalovaný na serveri spoločnosti Vema, takže zákazníkom odpadajú všetky starosti spojené s prevádzkovaním servera. Zákazník nepotrebuje vlastný fyzický server pre podnikový systém a pracovníkov IT, ktorí by sa oň starali.

Databáza pre podnikové aplikácie je vytvorená a prevádzkovaná tiež na serveri Vema. Preto sa zákazník nemusí starať o mechanizmus archivácií, zálohovania a zabezpečenia proti vírusom.

Internetový portálový prístup

Neoddeliteľnou súčasťou V4 Cloud je internetový portálový prístup k potrebným údajom a funkciám aplikácií. Pod pojmom portál treba chápať personalizovaný prístup do podnikové-

ho systému cez jedinú vstupnú obrazovku internetového prehliadača. Manažéri aj zamestnanci sa tak jednoduchým spôsobom dostanú k svojim údajom.

Zabezpečenie

Spoločné spracovanie v jednom centre a internetový prístup k všetkým potrebným údajom a funkciám aplikácií kladú veľké nároky na zabezpečenie spracovania. Vysoký stupeň zabezpečenia spracovania vo V4 Cloud je riešený autentizáciou (overením identity) používateľov s využitím certifikátov uložených na hardvérových kľúčoch s USB rozhraním.

K výhodám V4 Cloud patrí aj úspora nákladov na licencie.

Výhodou V4 Cloud je tiež to, že automatickou súčasťou všetkých aplikácií je univerzálny bezpečnostný model, ktorý slúži pre autorizáciu prístupov podľa spracovateľských rolí. Do tohto modelu sú zahrnuté všetky údaje, objekty a funkcie podnikových aplikácií.

Parametrizácia spracovania

Vzhľadom na stále sa meniacu a čoraz komplikovanejšiu legislatívu v oblasti spracovania miezd a personálneho manažmentu je nevyhnutné, aby všetky funkcie týchto aplikácií bolo možné parametrizovať.

Okrem širokej škály dátových konfiguračných prvkov umožňuje V4 Cloud tiež použitie moderného skriptovacieho jazyka Python pre parametrizáciu algoritmov spracovania.

Objekty s časovou platnosťou

Pre spracovanie podnikových aplikácií, predovšetkým v oblastiach spracovania miezd a personálneho manažmentu, je typické, že prebieha v mesačných časových periódach a údaje z personálnych procesov je nutné uchovávať a spracovávať v časových radoch. Z tohto dôvodu je potrebné, aby záznamy, objekty, ale tiež funkcie a konfiguračné prvky obsahovali časovú dimenziu vo forme časového intervalu, odkedy a dokedy je záznam, objekt, funkcia alebo konfiguračný prvok platný.

Vo V4 Cloud je časová dimenzia riešená systémovo. Rovnaké riešenie je implementované vo všetkých komponentoch podnikového systému. Vo V4 Cloud sú potom, samozrejme, možné prepočty údajov do minulosti a tiež niektoré posuny na časovej osi smerom do budúcnosti.

**Ing. Bc. Jaroslav Šmarda, MBA
riaditeľ obchodno-prevádzkovej divízie
Vema**

V4 Cloud

Vaše starosti na naše servery!

Komplexný personálny software Vema pomáha tisícom organizácií v SR a ČR. Všetky aplikácie je možné využívať vzdialene cez internet z Vema V4 Cloud.

Odpadá Vám:

- investícia do licencií
- inštalácia nových verzií
- starostlivosť o dáta a prevádzku
- potreba budovania vlastnej technickej infraštruktúry

A navyše získate:

- garanciu prevádzky a dostupnosti
- vysokú úroveň zabezpečenia dát
- efektívnejšie služby
- zadarmo možnosť využívať portálové verzie aplikácií

Ochranné prostriedky **Mzdy** **Benefity**
 Hodnotenie **Dovolenky** **Workflow**
Dochádzkový systém **Personalistika**
 Pracovné cesty **Vzdelávanie** **Väzby na banky a poisťovne**
Systemizácia **Výberové konania**

Efektívne komunikovať sa dá aj na diaľku

Videokonferencie vedia nahradiť osobné stretnutia bez toho, aby sme sa pripravili o neverbálne prejavy komunikácie. Dostupné sú dnes prakticky všetkým.

Prvé formy komunikácie sa nám zatiaľ nedarí presne datovať. Pravdepodobne sa to začalo niekedy v praveku, keď generálny riaditeľ „neandertálskej firmy“ škrekom a gestom vyslal svojich podriadených, aby zaobstarali jedlo. Od tej doby uplynulo veľa času, a hoci je v dnešnej dobe k dispozícii nepreberný počet spôsobov komunikácie, najefektívnejší stále zostáva rozhovor tvárou v tvár. Dôvod je zrejmy – okrem slov používame aj množstvo neverbálnych signálov.

Osobné stretnutia na ústupe

Dnešná zrýchlená doba a znižovanie nákladov však veľmi neprajú osobným schôdkam a už vonkoncom nie tým cezhraničným. Preto bolo cestovanie a osobné stretnutia do istej miery nahradené telefonátmi, ktoré sú v poslednej dobe vďaka rýchlejšim dátovým prenosom doplnené i obrazom. Vďaka videohovorom a videokonferenciám môžeme komunikovať neverbálne aj na diaľku.

Celý videokonferenčný systém zahŕňa dve časti – koncové zariadenia, respektíve teleprezenčné systémy (zostava obrazoviek, kamier, mikrofónov) a infraštruktúrne prvky (zaisťujúce prenos medzi koncovými zariadeniami vrátane bezpečnosti), ktoré bežný používateľ ani nevidí. Celý systém dodávateľa videokonferenčných systémov pripravujú na mieru požiadav-

kám zákazníka a cena sa môže pohybovať od 7,5-tisíc eur pre veľmi jednoduché riešenia až po desiatky tisíc eur v prípade zabezpečeného prepojenia niekoľkých desiatok systémov.

Veľké a stredné riešenia

Veľké riešenie pre rokovaciu miestnosť sa obvykle skladá z niekoľkých veľkoplošných obrazoviek, kamier, mikrofónov a riadiaceho systému. Odporúča sa na dôležité strategické rokovania so zákazníkmi, partnermi a dodávateľmi, ale rovnako i na interaktívne schôdzky veľkého počtu ľudí, na ktorých každý prispieva

Vďaka videohovorom a videokonferenciám môžeme komunikovať neverbálne aj na diaľku.

do diskusie a je potrebné, aby ho ostatní videli a počuli. Technologickí návrhári mysleli skutočne na všetko – video v HD rozlíšení, audio v CD kvalite a veľké obrazovky na prenos účastníkov aj na prezentáciu dokumentov. Kvalite taktiež zodpovedajú zriaďovacie náklady, ktoré na jednu miestnosť dosahujú sumu mnoho desiatok tisíc eur. Ak však spočítame cestovné náklady vrátane drahocenného času stráveného na cestách, návratnosť môže byť rýchla.

Väčšina spoločností však nepotrebuje využívať také vyspelé technológie a siahne po riešeniach strednej triedy. Hovoríme o systéme

Ak zrátame cestovné náklady a čas na cestách, návratnosť videokonferenčného systému môže byť rýchla.

s jednou alebo dvomi veľkoplošnými obrazovkami a s jednou kamerou, ktorého pomer ceny k možnostiam a funkciám je veľmi zaujímavý aj pre stredné a malé firmy.

Použitelnosť je široká – od rokovaní lokálneho manažmentu s vedením firmy v zahraničí cez schôdzky projektového tímu distribuovaného do viacerých lokalít až po školenia alebo prezentácie pre vzdialených účastníkov. Veľkou výhodou je jednoduchá a rýchla inštalácia a cena 7,5- až 8-tisíc eur. Technologicky pritom vôbec nejde o zaostalý systém. Stále dokážete napríklad rozpoznať šibalské mrknutie oka svojho šéfa, keď vám bude zo žartu sľubovať zvýšenie platu.

Niečo pre introvertov

Opísané riešenia sú primárne určené na komunikáciu viacerých ľudí súčasne. Ak je na kaž-

dom konci iba jeden človek, dá sa siahnuť po minimalistickom variante.

Prvá možnosť je použiť jednocelový tablet alebo videotelefón, ktorým sa dá pripojiť ku konferenčným miestnostiam rovnako ako k druhému videotelefónu. Nadobúdacia cena už zodpovedá situácii, kedy ide o prístroj pre jedného človeka (videotelefóny stoja rádovo stovky eur, osobné manažérske systémy zhruba 6-tisíc eur).

Veľké riešenie – to je HD video, hi-fi audio a obrazovky, cez ktoré môžete prezentovať aj dokumenty.

Druhá možnosť je zodpovedajúci softvérový klient na notebooku s kamerou a mikrofónom. Týmto spôsobom je možné komunikovať s kolegami (napríklad vo veľkej zasadacej miestnosti) z domu alebo na cestách, takže neprídete o žiadnu dôležitú schôdzku.

V jednoduchosti je sila

Existujú aj také riešenia, ktoré pri využití bežne dostupného počítača (prípadne tabletu alebo inteligentného telefónu) a internetovej siete môže využívať skutočne každý. V pracovnej

dobe sa tak dajú riešiť projektové či firemné záležitosti a večer „zavolať“ niekomu z rodiny a detailne prebrať udalosti minulého týždňa.

Za hromadným rozšírením je určite cena komunikačných programov, ktoré sa dajú získať zadarmo – napríklad obľúbený Skype. Prítom aj lacné alebo bezplatné programy umožňujú zdieľať obsah alebo chat v priebehu komunikácie.

Druhým impulzom je cena technického vybavenia. Webkamera s mikrofónom pre PC či notebook stojí desiatky eur. Nič iné v tomto prípade netreba. Koncovým zariadením dokonca ani nemusí byť PC. Dnešné inteligentné telefóny a tablety už bežne obsahujú kameru aj na prednej strane a umožňujú tak v dosahu rýchleho internetového pripojenia využiť videohovor. Túto

funkcionalitu môže mať zabudovaný operačný systém daného prístroja, tak ako ju má napríklad iOS, alebo si ľahko stiahnete požadovanú aplikáciu (napríklad Skype pre Android). Potom už stačí len nájsť dobrý signál a otestovať, či je mobilné pripojenie dosť rýchle nielen na prenos hlasu, ale aj obrazu.

Jeden obrázok za tisíc slov

S obrazom je komunikácia jednoduchšia a možnosť, ako komunikovať nielen hlasom, ale aj vizuálne, je dnes veľa. Pri hľadaní vhodného videokonferenčného riešenia je vhodné zistiť, čo navyše okrem zobrazenia obrazu z kamery daný

Videokonferencia uľahčí rokovania s obchodnými partnermi či kolegami v zahraničí.

systém ponúka. Hovorí sa totiž, že jeden obrázok vydá za tisíc slov. A keď budete môcť svojmu partnerovi na druhom konci sveta doplniť váš výklad názornou ukážkou, napríklad pomocou zdieľanej pracovnej plochy alebo aplikácie, efektivita vašej komunikácie bude určite vyššia.

Pavel Skalický
projektový manažér spoločnosti Logica
Ilustračné foto: Cisco, TASR a SXC

kindle

Dovolenka?
Idem s vami!

Váš nový Kindle
od GOPASu!

LETNÉ ZĽAVY
AŽ 27%

WWW.GOPAS.SK

**ABSOLVUJTE U NÁS V LETE KURZ
A ZÍSKAJTE ZĽAVU AŽ 27% A NOVÝ KINDLE!**

GOPAS
IT ŠKOLIACE STREDISKO

Microsoft Partner
Gold Learning

ORACLE Gold Partner

hp ExpertONE

Authorized
IBM Training

Apple Authorized
Training Center

PROMETRIC
TEST CENTER

Zábezpeka na DPH – prevencia voči podvodom?

Zámerom Ministerstva financií SR v pripravenej novele zákona o DPH je požadovať od žiadateľov o registráciu za platcu DPH zábezpeku na daň.

Účelom ustanovenia o zložení zábezpeky je predchádzanie daňovým podvodom na DPH. Povinnosti sa budú týkať pri „dobrovoľnej registrácii“ pre DPH aj takzvaných „rizikových osôb“.

Dobrovoľná registrácia

Povinnosť zloženia zábezpeky na daň v prípade žiadosti o registráciu za platcu DPH sa má v súlade s návrhom novely vzťahovať na prípady tzv.

Pri určení výšky zábezpeky sa bude prihliadať na riziko vzniku nedoplatku na DPH.

„dobrovoľnej registrácie“ zdaniteľných osôb, ktoré v čase podania žiadosti neuskutočňujú dodania tovarov alebo služieb a vykonávajú len prípravnú činnosť na podnikanie. Tým sa rozumie obstarávanie majetku alebo služieb

určených na následné vykonávanie ekonomickej činnosti. Správca dane ich bude považovať za zdaniteľné osoby, podmieni však ich registráciu zložením zábezpeky na daň v sume od 1 000 do 500 000 eur.

Výška zábezpeky – podľa daňovej histórie

Pri určení výšky zábezpeky bude správca dane prihliadať na riziko možného vzniku nedoplatku na DPH danej zdaniteľnej osoby. Výška zábezpeky bude vždy ovplyvnená daňovou históriou osôb participujúcich na plánovej činnosti žiadateľa, pričom v prípade tzv. bezrizikových osôb sa odhaduje, že výška zábezpeky požadovaná správcou dane bude na úrovni dolného limitu. „Platitelia dane budú musieť počítať s tým, že predmetná zábezpeka bude použiteľná na úhradu ich prípadných nedoplatkov na dani zdaniteľnej osoby po jej registrovaní. Čas viazanosti zloženia zábezpeky má byť 12 kalendárnych mesiacov. Daňovník nebude mať právo požadovať úroky z takto zloženej zábezpeky od správcu dane,“ hovorí Peter Pašek, Head of Advisory spoločnosti Accace.

Povinnosť „rizikových osôb“

Povinnosť zloženia zábezpeky na daň v prípade žiadosti o registráciu za platcu DPH sa má vzťahovať aj na prípady, ak fyzická osoba alebo konateľ, resp. spoločník žiadateľa – právnickej osoby participuje alebo participovala v minulosti ako konateľ alebo spoločník v spoločnostiach, ktoré mali alebo majú v čase registrácie daňové

nedoplatky na DPH. A to najmä vtedy, ak im bola zrušená registrácia z dôvodov opakovaného nepodávania daňového priznania, opakovaného nezaplatenia vlastnej daňovej povinnosti alebo

Zábezpeku na DPH firma zloží, ak jej konateľ či spoločník pôsobil v spoločnosti, ktorá mala nedoplatky.

opakovaného nezastihnutia na adrese sídla, miesta podnikania alebo adrese prevádzkarne.

Začínajúci podnikateľ

Ak ku dňu podania žiadosti o registráciu nebude dosahovať začínajúci podnikateľ žiadne obraty, bude pri registrácii povinný predkladať kópie svojich prijatých faktúr za obstaranie majetku alebo služieb spolu s vysvetlením, akým spôsobom sa budú využívať pri jeho plánovanej ekonomickej činnosti.

Je možné, že v prípade registrácie takýchto subjektov bude daňový úrad požadovať predkladanie podnikateľských plánov, resp. iných dôkazov, ktoré preukážu skutočný zámer výkonu ekonomickej činnosti. „Požadovanie takýchto dôkazov je neoprávnené v prípade, že už dosiahli čo i len nízky obrat zo svojich tovarov či služieb, a to aj za predpokladu, že nedosiahli zákonom predpísanú hranicu 49 790 eur pre povinnú registráciu,“ dodal Peter Pašek. VN

Atraktivnosť Európy pre investorov trvá

Medzi najatraktívnejšími destináciami pre priame zahraničné investície sa hneď na druhom mieste za Čínou umiestnila západná Európa. Región strednej a východnej Európy (SVE) sa nachádza za ňou na treťom mieste. Vyplýva to z prieskumu medzinárodnej poradenskej spoločnosti Ernst & Young o atraktivnosti Európy.

Viac než 80 % investorov je podľa tejto štúdie presvedčených, že Európe sa podarí preklenúť pretrvávajúcu ekonomickú krízu. Pomerne optimistickí sú aj v otázke príťažlivosti Európy pre investície zo strednodobého hľadiska. Prieskum ukázal, že len 26 % respondentov malo plány vybudovať v roku 2013 prevádzku v Európe, čo je pokles z 33 %-nej úrovne tých, ktorí takúto investíciu plánovali v roku 2011. Viac než štvrtina však nevylučuje aspoň možnosť akvizície. Nárast atraktivnosti Európy v budúcnosti očakáva 36 % respondentov. Je o tom presvedčených až 51 % investorov z USA, Indie,

Číny a Japonska, ktorí sú optimistickejší pri vyjadrovaní názorov na vyhliadky Európy než samotní Európania. Hoci USA zatiaľ zostávajú najväčším samostatným investorom v Európe, Európania sa nevyhýbajú ani možným investíciám do susedných krajín. V roku 2011 sedem európskych krajín patrilo medzi desať najvýznamnejších investorov smerujúcich svoje zahraničné investície do Európy. Troma najvýznamnejšími investormi zostávajú Nemecko (412 projektov), Veľká Británia (294 projektov) a Francúzsko (192 projektov). V rebríčku sa okrem USA nachádzalo tiež Japonsko so 150 projektmi a Čína so 140 projektmi. TA

Alektum je spoločnosť so švédskymi koreňmi a patrí medzi popredné agentúry na vymáhanie pohľadávok v Európe. Staráme sa o to, aby ste získali svoje peniaze. Slušne, dôsledne a zaručene. Nezabúdame pri tom na to, že zákazníci s finančnými problémami reagujú mimoriadne citlivo. Tomu prispôbujeme aj svoj prístup.

Alektum Inkasso
Bezproblémové, profesionálne
spracovanie

Alektum Dlhodobé sledovanie dlhu
Finančné problémy spravidla
netrvajú večne

Alektum Upomienková služba
Pošlite nám faktúru, zvyšok
vybavíme za Vás

Alektum Informácie o bonite
Overte si bonitu Vašich zákazníkov

Alektum Medzinárodné inkaso
Aj v zahraničí ako doma

Alektum Fakturačná služba
Keď neostáva čas na papierovačky

Alektum Kúpa pohľadávok
Zvýšte svoj Cashflow

**Alektum Inkasso premení Vaše
nezaplatené pohľadávky na hotovosť.**

**OTESTUJTE NÁS
TERAZ BEZPLATNE**

Franchising – istejší spôsob podnikania

Spôsob, ako znížiť riziko súvisiace so začatím podnikateľskej činnosti

Pojem franchising je na Slovensku stále dosť neznámy. Podnikaniu na tomto princípe sa však v zahraničí darí už niekoľko desaťročí.

Ak sa rozhodnete pre franchisingovú spoluprácu, získate nielen možnosť využívať overenú značku, ale aj know-how, ako sa stať úspešným. Najznámejší koncept franchisingu sa rozvinul v Amerike. Jeho autorom je John S. Pemberton, vynálezca najpopulárnejšieho nápoja na svete – Coca-Coly. Svoje know-how koncom 19. storočia sprístupnil ďalším producentom nápojov, ktorí vďaka tomu mohli predávať nápoj s rovnakou tajnou receptúrou.

Čo je to franchising?

Európske franchisingové združenie definovalo franchising ako systém predaja, prostredníctvom ktorého sa predávajú výrobky, služby alebo technológie a ktorý spočíva v úzkej a stálej spolupráci samostatných podnikateľských subjektov združených pod spoločnou značkou a riadiacich sa spoločnými štandardmi.

V USA funguje vyše 4 000 franchisingových systémov, v EÚ viac než 11 000.

Na jednej strane stojí franchisor – vlastník know-how a poskytovateľ franchisingovej licencie, na druhej strane sú jeho franchisanti – právnické alebo fyzické osoby, ktoré podnikajú na základe osvedčeného podnikateľského konceptu v rámci franchisingového systému, sú teda prijímatelia licencie. Licencia oprávňuje, ale aj zaväzuje prijímateľa používať meno systému, značku tovaru či služieb, know-how, marketingovú stratégiu, hospodárske, technické a obchodné metódy.

Základné princípy spolupráce

Podstatou tohto systému je, že každý z partnerov zostane nezávislý. Pravidlá spolupráce franchisora s franchisantom upravuje zmluva.

Pokyny, ako správne podnikáť v rámci systému, obsahuje operačný manuál.

Prijímateľ licencie vedie svoj podnik pod menom franchisora ako nezávislý podnikateľ. Financuje si podstatnú časť investície na začatie podnikania, je vlastníkom vybavenia podniku a tovaru, ktorý sa v ňom nachádza. Zároveň hradí franchisorovi licenčné poplatky, ktoré pozostávajú z jednorazového poplatku za vstup do reťazca a pravidelných poplatkov za využívanie know-how. Pravidelné poplatky sú väčšinou stanovené ako percento z dosiahnutých tržieb. Poskytovateľ licencie takto predáva svoje znalosti o tom, ako správne podnikáť, je vlastníkom ochrannej známky a franchisingového konceptu, ktorý sám vyskúšal a dokázal jeho rentabilitu.

Franchising v zahraničí

Franchising v USA predstavuje viac než 4 000 franchisingových systémov, ktoré majú len v USA približne 740 000 prevádzok a celosvetovo ďalších viac než 600 000 prevádzkovateľov. Vytvárajú zamestnanie približne pre 8 miliónov ľudí. V krajinách Európskej únie funguje podľa Európskej franchisingovej federácie viac než 11 000 systémov tohto typu podnikania, ktoré majú asi 500 000 prevádzok a zamestnávajú vyše 4 milióny ľudí. Ich počet sa pritom za posledných desať rokov zvýšil dvojnásobne. Najväčším počtom franchisingových konceptov v prepočte na jedného obyvateľa sa pýši Austrália. Funguje tam 1 320 konceptov, z toho je až 91 % domáceho austrálskeho pôvodu.

Podnikanie na Slovensku

V SR pôsobí Slovenská franchisingová asociácia (SFA), ktorá pre svojich členov organizuje

konzultácie, poradenstvo, semináre, workshopy, diskusné stretnutia, prezentácie overených franchisingových konceptov, publikovanie nových poznatkov a noviniek.

SFA k 1. 6. 2012 zaznamenala spolu 91 franchisingových konceptov, ktoré pôsobia na Slovensku, z toho je 22 domácich slovenských a 69 zahraničných značiek. Podľa predmetov podnikania sa u nás najviac darí konceptom v oblasti gastronómie (31 konceptov), oblečenia (16 konceptov, hlavne módne a športové oblečenie) a služieb súvisiacich so zdravím a športom (9 konceptov). Pre porovnanie, v susednej Českej republike našlo uplatnenie spolu 170 konceptov.

Franchisor vlastní know-how, franchisanti podnikajú na základe jeho licencie a podnikateľského konceptu.

Priestor na rozširovanie podnikania na princípe franchisingu je obrovský. Preto ak chcete svoj podnikateľský zámer spojiť s partnerom, ktorý už má v danej oblasti meno a skúsenosti, franchising je ideálnym riešením. Navyše, dnes existujú aj také možnosti, pri ktorých sa môžete stať súčasťou silnej svetovej značky bez vysokých vstupných investícií.

**Martina Černajová
v spolupráci so spoločnosťou
Svet zdravia
Ilustračné foto: Svet zdravia**

Riadiť úspešnú spoločnosť znamená aj riskovať

Piaty ročník odbornej konferencie Management Live 2012 priniesol inšpiratívne príbehy a stratégie úspešných slovenských firiem.

Luboš Fellner, úradujúci Podnikateľ roka spoločnosti Ernst & Young, otvoril konferenciu s konštatovaním, že základom úspechu podnikania ako takého je odvaha riskovať a nie opakovať pätnásť rokov to isté. Treba byť krok pred konkurenciou. Zdôraznil, že úspech nie je žiadna „finta“ v marketingu, ale tvrdá práca. V spoločnosti Bubo travel agency, ktorej je konateľom, pochopili krízu ako výzvu posilniť pozíciu na trhu.

Kríza niektoré firmy posilní

Arthur Gevorkyan, zakladateľ a konateľ spoločnosti Gevorkyan, sa podelil s účastníkmi

Úspech prináša tvrdá práca, nie marketingové „finty“.

konferencie so skúsenosťami a zvládaním hospodárskej krízy. Tajomstvo úspechu jeho firmy tkvie v tom, že namiesto výrobkov ponúkajú riešenia. „Hotové riešenia neexistujú,“ tvrdí A. Gevorkyan. „Všetko sa mení. Jediná cesta

je hľadať, konať, bojovať a ak ste tu, znamená to, že hľadáte, konáte a bojujete. Výsledkom bude krízou posilnená firma, pretože vďaka kríze je možné zaobstaráť nové stroje s 20 až 25 %-nými zľavami a okamžitým dodaním. V tomto období sú dodávatelia ochotní prísť na dodávateľské úvery. Nevyhnete sa ani prepúšťaniu, začnite s neschopnými a nespo-

firmy hovorila Mária Csizmadiová zo spoločnosti Speed line, ktorej sa podarilo vytvoriť si základňu lojálnych zamestnancov a udržať plnú zamestnanosť aj v krízových časoch. Stratégia rozvoja spoločnosti sa stala prioritnou stratégiou spoločnosti Orin Slovakia. Jej konateľ Peter Vanka sa podelil s účastníkmi konferencie o skúsenosti s investíciami do vzdelania

kojnými. Ďalším krokom je optimalizácia financií a tiež nákupu, zabezpečenie poistenia všetkého, čo je kľúčové pre chod firmy,“ radí tento úspešný podnikateľ.

Rôzne prístupy – jeden cieľ

Klaudia Valušková, konateľka spoločnosti Auto Valušek, priniesla poznatky o jej zaužívaných systémoch riadenia firmy, tzv. dvojčatách, kde na jednej vrcholovej pozícii sú dvaja manažéri – junior a senior, ktorí sa zároveň dopĺňajú a zastupujú.

O vytvorení pevných základov pri budovaní

tímu. Zaujímavosťou je systém vyplácania, ktorý je v jeho firme neštandardne týždenný a nie mesačný.

Konferenciu uzavrela panelová diskusia na aktuálnu tému: Kam smeruje Slovensko? Prežije európska mena? K problematike sa vyjadrili generálny riaditeľ sekcie stratégií Ministerstva hospodárstva SR Peter Ondrejka, poslanec NR SR Ivan Štefanec, analytik spoločnosti Iness Slovensko Juraj Karpiš a hlavný ekonóm Tatra banky Róbert Prega.

Michaela Ježíková
Foto: **Bianka Čajová**

Regionálny riaditeľ divízie HP Software

Spoločnosť HP rozširuje stredoeurópsky manažérsky tím. Do funkcie regionálneho riaditeľa divízie HP Software pre Českú republiku, Maďarsko a Slovensko nastúpil Radovan Dršata.

Pred svojím príchodom do HP pracoval v IBM, kde zastával niekoľko manažérskych funkcií pre český, stredoeurópsky a východoeurópsky región – vybudoval a riadil tím špecializovaný na konkurenčný softvér, rozvíjal strategické outsourcingové služby, viedol obchodné aktivity riešenia Lotus Software a bol takisto

zodpovedný za riadenie softvérovej divízie IBM v ČR. **KT**

Fincentrum má nového obchodného riaditeľa

Finančno-sprostredkovateľská spoločnosť Fincentrum menovala do funkcie obchodného riaditeľa Róberta Trgiňu. V spoločnosti pôsobí od novembra 2010. Predtým riadil obchod vo viacerých nadnárodných spoločnostiach, venoval sa konzultácnému biznisu, tréningom a koučingu.

„Funkciu beriem ako obrovskú profesionálnu výzvu. Za 20 rokov v biznise som mal možnosť

nazrieť do „kuchýň“ firmami takmer zo všetkých sfér trhu, od automotive cez telekomunikačné firmy až po finančnú oblasť,“ uviedol R. Trgiňa. **ŽK**

Manažérka pre VIP klientov v Effectixe

Dana Malkusová sa stala hlavnou manažérkou pre VIP klientov a riadi nové oddelenie pre významné obchodné transakcie v českej spoločnosti Effectix.com.

Spoločnosť poskytuje výkonnosť online marketing prispôbený potrebám väčších firiem a korporácií. Samostatná sekcia pre korporátnych a VIP zákazníkov firmy je nová a strategická divízia. Má prispieť k posilneniu pozície firmy na českom trhu. **PK**

Nadobúdanie majetku od spoločníka vo firme

Podmienky nadobúdania majetku spoločnosti od jej spoločníka alebo zakladateľa sú pre a. s. aj s. r. o. regulované prísnejšie.

V praxi je množstvo podnikateľských subjektov, ktoré o podmienkach aplikácie ustanovenia § 59a Obchodného zákonníka nemajú žiadnu alebo majú len veľmi nedostatočnú vedomosť, nehovoriac o uvedení si právnych následkov nedodržania tohto zákonného ustanovenia.

Znalecký posudok

Podľa § 59a Obchodného zákonníka ak spoločnosť nadobúda majetok na základe zmluvy uzatvorenej s jej zakladateľom alebo spoločníkom za protihodnotu nad 10 % hodnoty základného imania, potom musí byť hodnota predmetu zmluvy určená znaleckým posudkom. Táto

Ak firma kupuje od spoločníka majetok za kúpnu cenu nad 10 % hodnoty ZI, musí byť k zmluve znalecký posudok.

zmluva nemôže nadobudnúť účinnosť skôr, ako bude uložená spolu so znaleckým posudkom v zbierke listín.

Ak je na účinnosť zmluvy potrebný zápis do osobitnej evidencie podľa osobitného zákona (napríklad vklad do katastra nehnuteľností pri kúpe nehnuteľnosti), musí byť zmluva spolu so znaleckým posudkom uložená do zbierky listín pred zápisom do osobitnej evidencie. Ak spoločnosť uzatvára takúto zmluvu v lehote dvoch rokov odo dňa jej vzniku, musí návrh zmluvy vopred schváliť valné zhromaždenie spoločnosti.

Forma nadobudnutia majetku

Vecný rozsah predmetného ustanovenia je daný zmluvným nadobudnutím majetku spoločnosťou, t. j. zmluva je právnym titulom, na základe ktorého spoločnosť nadobudne majetok. Túto povinnosť spoločnosť nemá, ak majetok nadobúda podľa rozhodnutia súdu alebo správneho orgánu alebo na burze za cenu rovnajúcu sa kurzu, ktorý zodpovedá v tom čase

danej ponuke a dopytu.

Ďalším predpokladom aplikácie predmetného zákonného ustanovenia je odplatosť prevodu vlastníckeho práva k majetku. Ak spoločnosť nadobúda majetok za protihodnotu vo výške minimálne 10 % hodnoty jej základného imania – t. j. pri spoločnosti s ručením obmedzeným za protihodnotu 500 eur a viac a pri akciovej spoločnosti za protihodnotu 2 500 eur a viac – Obchodný zákonník jej ukladá povinnosť stanoviť hodnotu predmetu zmluvy znaleckým posudkom a zároveň aj publikačnú povinnosť.

Vymedzenie osoby

Pokiaľ ide o osobný rozsah predmetného ustanovenia, na jednej strane daného zmluvného vzťahu je teda spoločnosť s ručením obmedzeným alebo akciová spoločnosť a na druhej strane musí byť buď:

- zakladateľ (v čase uzavretia zmluvy už nemusí byť spoločníkom, resp. akcionárom spoločnosti),
- spoločník (akcionár),
- osoba blízka zakladateľovi alebo spoločníkovi (akcionárovi), ktorou je príbuzný v priamom rade, súrodenec a manžel; iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby seba navzájom blízke, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá dôvodne pociťovala ako vlastnú ujmu,
- ovládaná osoba zakladateľa alebo spoločníka (akcionára), ktorou je spoločnosť, v ktorej má zakladateľ alebo spoločník (akcionár) väčšinový podiel na hlasovacích právach preto, lebo má podiel na spoločnosti alebo akcie spoločnosti, s ktorými je spojená väčšina hlasovacích

práv, alebo preto, lebo na základe dohody s inými oprávnenými osobami môže vykonávať väčšinu hlasovacích práv bez ohľadu na platnosť alebo na neplatnosť takejto dohody, e) ovládajúca osoba zakladateľa alebo spoločníka (akcionára), ktorou je osoba, ktorá má v ovládanej osobe postavenie podľa odseku d).

Kedy hrozí neplatnosť zmluvy

Obchodný zákonník výslovne neupravuje právne následky nedodržania vyššie uvedeného postupu. Z uvedeného dôvodu je nutné aplikovať všeobecné ustanovenia o platnosti a účinnosti právnych úkonov.

Absencia súhlasu valného zhromaždenia s návrhom zmluvy vo vyššie spomínanom prípade je

Nepublikovanie má za následok neúčinnosť zmluvy.

formálny nedostatok nadobúdacieho právneho úkonu, ktorý zakladá jeho absolútnu neplatnosť, pretože zmluva je uzavretá v rozpore so zákonom.

Právnym následkom nedodržania publikačnej povinnosti je nenadobudnutie účinnosti zmluvy podľa ustanovenia § 47 Občianskeho zákonníka. V prípade, že nebude zmluva uložená do zbierky listín ani do troch rokov od jej uzavretia, a teda nestane sa z toho dôvodu účinnou, má sa za to, že od nej účastníci odstúpili.

JUDr. Katarína Bystrická
Právne centrum, s. r. o.

Efektivita účtovného a finančného oddelenia firmy

Nové trendy v riadení efektivity sa netýkajú iba výrobných, obchodných či distribučných činností firmy.

Podľa poradenskej spoločnosti Accace sú takisto úzko naviazané aj na nevýrobné činnosti podniku. Na zefektívnenie fungovania finančných a účtovných oddelení je potrebná kvalitná a hĺbková východisková analýza.

Analýza odhalí nedostatky

Pomocou nej sa identifikujú všetky postupy, metódy a činnosti, ktoré sa na analyzovanom oddelení aktuálne vykonávajú či majú vykonávať. Vráťane tých, ktoré sa vykonávajú neefektívne a pre ktoré je potrebné navrhnúť optimalizujúce riešenie.

Pri internej, ako aj externej analýze daného oddelenia ide o to, zistiť, ako oddelenie v súčasnosti funguje, prípadne nefunguje. Je možné určiť aj najzásadnejšie problémy a zadefinovať si silné a slabé stránky pracoviska. Realizova-

ná analýza prináša pridanú hodnotu, pretože odhaľuje možné problémy a nedostatky, ktoré je následne možné riešiť a odstrániť. Problém, o ktorom nevieme, sa nedá riešiť.

Analýza by mala identifikovať možnosti, ako zvýšiť efektivitu vo viacerých oblastiach. Treba napríklad zistiť, či je podnikový informačný sys-

Realizovaná analýza, ktorá umožní odstrániť nedostatky, prináša pridanú hodnotu.

tém vhodný pre všetky potreby spoločnosti, prípadne či majú pracovníci prístup k všetkým dostupným novým technológiám, postupom a znalostiam. Analýza musí dať odpoveď aj na otázku, ako zjednodušiť a zefektívniť kľúčové procesy v spoločnosti a ako zjednotiť a sprehľadniť pracovné postupy.

Vhodný informačný systém

Nevhodný podnikový informačný systém sa dá odhaliť pomocou niekoľkých indícií. Zme-

nu treba uskutočniť, ak systém nie je jednotný, prípadne ak sa súčasne používa niekoľko systémov, ktoré navzájom nekomunikujú. Napríklad, ak sa rôzne systémy používajú na skladovú evidenciu, riadenie výroby, logistiku, zákazkovú výrobu, odbyt, majetok, ostatné finančné operácie a účtovanie. Oddelenia fungujú neefektívne aj v prípade, keď systém nie je správne nastavený pre potreby jeho užívateľov alebo nie sú v plnej miere využívané všetky jeho možnosti.

Neefektivitu signalizuje aj nadmerná manuálna práca. Napríklad ak musia pracovníci manuálne evidovať dodávateľské faktúry či iné došlé dokumenty. Prácu na oddelení spomaľuje aj fyzické schvaľovanie dokladov, prepisovanie údajov z dokladov do účtovného systému a manuálne zadávanie prevodných príkazov do bankového systému.

S efektívnou prevádzkou finančného oddelenia súvisí aj účinný schvaľovací proces. Ten nesmie byť komplikovaný, pričom je potrebné dodržiavať aj termíny schvaľovania. Doklady by nemali zdĺhavo obiehať cez firemné oddelenia alebo často opúšťať sídlo spoločnosti.

TA

S ready-made spoločnosťou môžete podnikat' hneď

Ak chcete začať podnikat' či expandovať do novej oblasti, nemusíte nutne založiť firmu – môžete si ju kúpiť.

Firmy pripravené a založené „na kľúč“, čiže „ready-made“ sú určené najmä pre podnikateľov, ktorí chcú byť odbremenení od zdĺhavého procesu vybavovania a administratívnej záťaže spojenej so založením novej s. r. o. alebo a. s. Pri kúpe ready-made spoločnosti nehrozia žiadne riziká pre vaše podnikanie. Profesionálna spoločnosť, od ktorej firmu kupujete, garantuje jej ekonomickú čistotu.

Podnikanie bez čakania

Začať podnikat' môžete prakticky ihneď. Stačí podpísať potrebné dokumenty na prevod 100 %-ného obchodného podielu a zápisnicu

z valného zhromaždenia, v ktorej sú odsúhlasené všetky potrebné zmeny. Po tomto úkone sa stávate novým majiteľom a konateľom spoločnosti. Následný zápis zmien do obchodného registra má deklaratórny účinok. V podstate nadobúdateľ ziska obchodný podiel v ready-made spoločnosti už dňom podpisu zmluvy o prevode obchodného podielu.

Profesionálne služby

Výhody ready-made spoločností spočívajú v tom, že sú zapísané v obchodnom registri, avšak nevykonávali žiadnu činnosť okrem aktív súvisiacich s ich založením. Sú ekonomicky čisté, nezaťažené záväzkami alebo pohľadávkami a sú okamžite k dispozícii. Nový konateľ môže konať v mene spoločnosti okamžite po tom, ako valné zhromaždenie odsúhlasí jeho menovanie do funkcie.

Pri prevode obchodnej spoločnosti poskytnú firmu, zaoberajúce sa predajom ready-made

spoločností, služby ako usporiadanie valného zhromaždenia podľa inštrukcií klienta, pripraví a vypracujú všetky dokumenty nevyhnutné na realizáciu zmien v spoločnosti, zabezpečia notárske služby a zastupujú klienta pred príslušnými úradmi.

AP

Ilustračné foto: SXC

Európsky cezhraničný obchod s OZE

Európska komisia chce väčšími podporiť obchodovanie s energiou z obnoviteľných zdrojov medzi členskými štátmi. Znamená to, že jeden členský štát EÚ kúpi veternú alebo solárnu energiu od iného členského štátu alebo od tretej krajiny mimo Únie. Môže to byť lacnejšie než výroba solárnej alebo vetranej energie v domovskej krajine. Dôvodom je snaha dosiahnuť 20-percentný podiel energie z obnoviteľných zdrojov do roku 2020. To sa dá len nákladovo efektívnym spôsobom, ak sa všetky platné politiky implementujú vo všetkých členských štátoch a zároveň sa zosúladi systém podpory. Znamená to vyrábať veternú a solárnu

energiu tam, kde je to hospodársky zmysuplné, a obchodovať s ňou v Európe rovnako, ako sa to robí s inými produktmi a službami. Komisia uviedla štyri hlavné metódy, ako to dosiahnuť – trh s energiou, systémy podpory, mechanizmy spolupráce a spolupráca v stredomorskom regióne, kde po zlepšení regulačného rámca by integrovaný regionálny trh krajín Maghrebu uľahčil investície a umožnil by dovážať elektrinu do Európy.

Týždeň trvalo udržateľnej energie

Generálne riaditeľstvo Európskej komisie pre energetiku zorganizovalo v júni Európsky týždeň trvalo udržateľnej energie. V rámci neho sa konalo viac ako šesťsto podujatí, na ktorých vyše 30-tisíc účastníkov diskutovalo o energetickej účinnosti a obnoviteľnej energii vo všetkých jej formách. Zúčastniť sa ich mohol každý, kto pôsobí v priemysle, školstve, miestnych orgánoch a úradoch, prepravných spoločnostiach alebo univerzitách. Súbežne s tým usporiadali v Bruseli konferenciu so zameraním na príležitosti pre investície, financovanie a obchod. Účastníkmi boli aj Európska investičná banka, Európska banka pre obnovu a rozvoj a medzinárodná finančná korporácia patriaca k Svetovej banke.

Súťaže Sustainable Energy Europe Awards, ktorá sa konala v rámci konferencie, sa zúčastnilo 262 projektov zo 14 členských štátov EÚ spolu s množstvom partnerstiev z celej Európy. Z tohto množstva bolo vybraných 25 projektov v piatich kategóriách: Komunikácia, Spotreba, Štúdium, Bývanie a Cestovanie.

Slovensko-maďarský plynovod

Prevádzkovateľ prepravnej siete Eustream a jeho maďarský partner Magyar gaz Tranzit podpísali dohodu o spoločnom postupe a podmienkach budovania slovensko-maďarského prepojenia.

Partneri projektu sa dohodli, že plynovod začne komerčnú prevádzku 1. januára 2015. Obidve spoločnosti už vyhlásili verejné obstarávanie potrubného materiálu a prác. Predpokladaná hodnota sa odhaduje na 160 miliónov eur. Projekt je podporený z Európskeho energetického programu pre obnovu sumou 30 miliónov eur. Plánovaný obojsmerný plynovod s ročnou kapacitou 5 miliónov kubických metrov bude mať dĺžku približne 115 kilometrov, z toho 94 kilometrov na území Maďarska a 21 kilometrov na slovenskom území. Plynovodné prepojenie

spojí vysokotlakové prepravné systémy medzi Veľkými Zlievcami na slovenskej strane a maďarskou obcou Vecsés na predmestí Budapešti.

Menej byrokracie pre malých výrobcov elektriny

Malí výrobcovia elektriny z obnoviteľných zdrojov so zariadeniami s celkovým inštalovaným výkonom do 10 kW sú od júla oslobodení od niektorých povinností veľkovýrobcov. Rozhodli o tom poslanci parlamentu zmenou zákona o spotrebných daniach z minerálneho oleja, elektriny, uhlia a zemného plynu. Podľa predkladateľa návrhu Ľubomíra Vážneho

im odpadne registrácia a podávanie daňových priznaní každý mesiac s nulovou hodnotou. V súčasnosti platná právna úprava nerozlišuje medzi malým a veľkým výrobcom elektriny. Potrebné je to aj z dôvodu, že práve takíto malí výrobcovia dodávajú elektrinu prednostne na vlastnú spotrebu a až prebytok ide do distribučnej siete.

Spotreba plynu v SR sa mierne zvýšila

Spotreba plynu na Slovensku dosiahla v roku 2011 hodnotu 57,9 TWh, pričom v roku 2010 bola na úrovni 57,3 TWh, teda sa mierne zvýšila. V júni o tom informoval Úrad pre reguláciu sieťových odvetví.

Z hľadiska objemu celkovej spotreby možno

považovať slovenský trh s plynom za stabilný. Počet platných povolení na podnikanie v oblasti plynárenstva za toto obdobie bol približne rovnaký, čo znamená, že trh s plynom má relatívne stabilnú štruktúru. Dodávateľov a distribútorov plynu bolo 42.

Ťažba ropy na rovnakej úrovni

Organizácia krajín vyvážajúcich ropu (OPEC) na júnovom zasadnutí vo Viedni ponechala ťažobné kvóty nezmenené. Kartel týmto spôsobom reagoval na obavy zo spomaľovania globálnej ekonomiky i na pokles cien ropy. Oficiálne produkčné kvóty teda zostávajú na úrovni 30 miliónov barelov denne. V skutoč-

nosti to znamená, že krajiny OPEC by mali obmedziť svoju produkciu, keďže v súčasnosti denne vyprodukujú až 31,6 milióna barelov ropy. Očakáva sa to predovšetkým od najväčšej producentskej krajiny Saudskej Arábie. Ostatní členovia ju vyzvali, aby znížila ťažbu a zastavila pokles cien čierneho zlata, ktoré padli v priebehu troch mesiacov o 30 USD. Niektoré krajiny chcú, aby kartel bránil cenovú úroveň 100 USD za barel.

Kartel však, na druhej strane, nechcel znepokojiť trhy znížením ťažobných kvót. Kuvajtský minister ropného priemyslu Hani Husajn uviedol, že ešte nenastal čas na zníženie ponuky na svetových trhoch, pretože by to mohlo poškodiť globálnu ekonomiku zvýšením cien ropy.

Liberalizácia trhu s elektrinou a plynom pokračuje

Nový zákon o energetike výrazne posilní práva odberateľa

Slovensko má už viac ako rok povinnosť implementovať dve smernice a tri nariadenia EÚ súvisiace s energetikou. Tieto zmeny takzvaného tretieho energetického balíčka obsahuje nový zákon o energetike, ktorý koncom mája schválila vláda.

Pravidlá obsiahnuté v právnych aktoch balíčka sú zamerané najmä na podporu liberalizácie trhu s elektrinou a plynom, na zlepšenie práv spotrebiteľov, posilnenie právomoci a nezávislosti regulačných orgánov, na podporu solidarity regiónov a regionálnej spolupráce.

Pravidlá „tretieho balíčka“ podporujú ďalšiu liberalizáciu trhu s energiami.

Energetický balíček obsahuje aj ustanovenia o vytvorení nezávislej inštitúcie – európskej Agentúry pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky, ktorej hlavnou úlohou bude vytvárať rámec pre spoluprácu regulačných orgánov členských štátov Európskej únie.

Oddelenie výroby od distribúcie

Návrh zákona obsahuje nový režim možnosti, ako oddeliť výrobné a dodávateľské činnosti od prevádzky prenosovej sústavy alebo prepravnej siete. Oddelenie výroby a dodávky elektriny od prenosovej sústavy bude realizované prostredníctvom modelu úplného oddelenia vlastníctva. Oddelenie výroby a dodávky plynu od prepravnej siete bude možné uskutočniť využitím troch modelov – úplné oddelenie vlastníctva, vytvorenie nezávislého prevádzkovateľa siete a zriadenie nezávislého prevádzkovateľa prepravnej siete.

Vyššia ochrana spotrebiteľa

Návrh zákona ďalej výrazne posilňuje práva odberateľa elektriny a plynu s dôrazom na ochranu zraniteľných odberateľov – napríklad usta-

novuje možnosť zmeniť dodávateľa elektrickej energie a plynu v priebehu troch týždňov a bez poplatkov, právo spotrebiteľa dostať konečné vyúčtovanie do šiestich týždňov po zmene dodávateľa, právo odberateľov na relevantné údaje o spotrebe elektriny a plynu, právo na informácie o spotrebiteľských právach uvedené na faktúrach a webových stránkach energetických podnikov a ďalšie.

V porovnaní s platným zákonom je navrhnutá presnejšia formulácia obsahu takejto zmluvy. Dopĺňa sa povinnosť poskytovať odberateľovi v domácnosti informácie o nákladoch na ukončenie zmluvy. Taktiež sa stanovuje povinnosť

Menšie podniky budú mať právo na dodávku energií za primerané, transparentné a nediskriminačné ceny.

dodávateľa poskytnúť odberateľovi kompenzáciu za chybné alebo oneskorené vyúčtovanie platby za dodávku elektriny alebo plynu. Príslušné dojednanie musí zohľadňovať prípadnú úpravu takejto povinnosti dodávateľa v štandardoch kvality stanovených Úradom pre reguláciu sieťových odvetví. Zmluva musí taktiež obsahovať

informácie o právach odberateľa v domácnosti, a to aspoň vo forme odkazu na informácie zverejnené na webovej stránke dodávateľa, ako aj ďalšie dôležité náležitosti.

Univerzálna služba

Tiež sa upravuje právo odberateľa elektriny a plynu vypovedať zmluvu v prípade zmeny ceny za dodávku alebo iných zmluvných podmienok. O tomto práve je dodávateľ povinný informovať transparentným a zrozumiteľným spôsobom.

Nad rámec doterajšej úpravy sa v súvislosti so zmenou stanovuje povinnosť pôvodného dodávateľa doručiť konečné vyúčtovanie odberateľovi elektriny alebo plynu do štyroch týždňov odo dňa zmeny dodávateľa na základe fyzického odpočtu stavu na určenom meradle.

Slovenská republika je podľa novej legislatívy povinná zabezpečiť, aby všetci odberatelia elektriny a plynu v domácnosti a v prípade potreby aj malé podniky využívali takzvanú univerzálnu službu, čo znamená právo na dodávku elektriny na ich území v určenej kvalite za primerané, transparentné, porovnateľné a nediskriminačné ceny.

Zároveň sa do zákona navrhujú ustanovenia o opatreniach na zaistenie bezpečnosti dodávky plynu a niektoré legislatívno-technické úpravy.

MH/MA

Ilustračné foto: SXC

Európa môže čeliť hrozbe deindustrializácie

Podmienky pre priemysel na starom kontinente sa v posledných 20 rokoch dramaticky zmenili.

Súčasný pomery umožňujú európskemu priemyslu čoraz ťažšie udržať si globálnu konkurencieschopnosť, tvrdí šéf rakúskej oceliarskej a technologickej spoločnosti Voestalpine Wolfgang Eger. Zároveň varuje pred zánikom priemyslu na kontinente. „Nemali by sme opakovať chyby, ktoré urobili Veľká Británia a Spojené štáty,“ dodáva. USA sa znovu snažia rozvíjať klasický priemysel, čím chcú znížiť vysokú nezamestnanosť a predchádzať sociálnym nepokojom.

Reindustrializácia je nevyhnutná

Británia sa pred tridsiatimi rokmi rozhodla, že sa služby stanú budúcnosťou sveta a že nepotrebuje nijaký priemysel. V súčasnosti má priemyselný sektor v krajine podiel na hrubom domácom produkte len 9 %. V 80. rokoch dosahoval okolo 18 %. Krajina teraz vtedajšie rozhodnutie veľmi ľutuje a začína sa tam hovoriť o nevyhnutnosti reindustrializácie.

Eger sa domnieva, že ak sa hospodárstvo rozvíja jednostranne a ak sa dostane do ťažkostí, trvá až jednu generáciu, kým sa z nich dostane. Štrukturálne problémy sa potom nedajú vyriešiť za dva roky. To sa ukazuje napríklad

Niektoré regióny sveta vedú dodať produkty za 30 – 40 % európskych nákladov.

aj v Španielsku, v ktorom sa desaťročia kládol dôraz len na rozvoj stavebníctva. V súčasnosti bojuje krajina s 50 %-nou mierou nezamestnanosti mladých ľudí.

Nevyhne sa šetreniu

„Aj v Spojených štátoch vidia, že jednostrannosť bola nesprávnou cestou, najmä pokiaľ ide o zachovanie trvalých pracovných miest. Preto začínajú realizovať proces reindustrializácie,“ zdôraznil Eger.

V Európe sa zvyšujú prekážky pre medzinárodnú konkurencieschopnosť priemyslu v dôsledku neprímeraných predpisov na ochranu životného prostredia, vysokého zdaňovania a

skracovania dĺžky pracovného času. Okrem toho sa náklady na európsky systém „enormne zvýšili“. „Ak budeme chcieť byť trvalo konkurencieschopnými, budeme musieť všade šetriť,“ dodal Eger. Podľa neho bude treba zreformovať sociálny a dôchodkový systém a znížiť vysoké náklady na štátny aparát.

„Európa je konfrontovaná s produktmi krajín, ktorých náklady v porovnaní s našimi dosahujú len 30 až 40 %. To je dilema, v ktorej sa európsky priemysel ocitol v dôsledku rámcových podmienok,“ povedal Eger. **TA**

V nemeckom priemysle vzrastú platy

Najväčšia odborová organizácia v Nemecku IG Metall dosiahla so zamestnávateľmi dohodu o raste miezd v priemyselnom sektore v najbližších 12 mesiacoch o 4,3 %. Nárast sa považuje za najväčší za vyše 10 rokov a dotkne sa približne 3,6 milióna Nemcov pracujúcich v priemysle vrátane automobiliek ako Volkswagen, BMW či Daimler. IG Metall pôvodne žiadal rast platov o 6,5 %, no aj súčasnú dohodu považuje za dobrú pre zamestnancov. Podľa šéfa odborov Bertholda Hubera sa tak-

to priemyselné podniky vyhnú ďalším protestom a varovným štrajkom. Dohoda platí späťne od 1. mája a stanovuje platový štandard aj pre ďalšie odborové organizácie v iných odvetviach nemeckého hospodárstva.

Nemeckým koncernom v USA sa darí

Nemecké firmy v Spojených štátoch pociťujú zotavovanie americkej ekonomiky. Päťdesiat najväčších dcérskych firiem nemeckých koncernov dosiahlo vlni v USA výnosy 242,18 miliardy eur. V porovnaní s rokom 2010 výnosy vzrástli o 8 %.

Najviac sa darilo dcére Daimlera, ktorá predáva nielen luxusné mercedesy, ale je tam po prevzatí americkej značky Western Star aj najväčším výrobcom nákladných automobilov. Na druhom mieste podľa výnosov je Volkswagen. Tretie miesto patrí dcére Telekomu T-Mobile USA.

Mnichovský Siemens zamestnáva v USA asi 60 000 ľudí. Celkovo zvládajú nemecké

firmy podnikateľské zámery so 462 000 zamestnancami. Ich počet medziročne vzrástol o 35 000. Priaznivý trend podnikania nemeckých firiem v USA by mal pokračovať. Najvýraznejšie sa prejavuje v predaji osobných motorových vozidiel.

„Museli sme zvýšiť produkciu Passatu, aby sme pokryli dopyt,“ uviedol šéf VW pre USA Jonathan Browning. Dodal, že koncern pôvodne plánoval v USA preinvestovať 4 miliardy USD, ale zrejme to bude viac. Okrem zamestnancov do výroby hľadá Volkswagen aj inžinierov a IT špecialistov. V závode v súčasnosti pracuje vyše 2 700 ľudí.

Koniec leta patrí veľtrhom v Brne

Tento rok sa opäť stretnú v Brne strojárni z rôznych kútov sveta. Tradične bude zastúpené aj Slovensko, novinkou budú firmy z Indie.

Od 10. do 14. septembra sa uskutoční 54. medzinárodný strojársky veľtrh (MSV) v Brne. Spoločne s ním bude sprístupnených ďalších šesť špecializovaných výstavných akcií, a to medzinárodné veľtrhy obrábacích a tvárniacich strojov IMT, zlievarenský veľtrh FOND-EX, veľtrh zvaracej techniky WELDING, veľtrh technológií pre povrchové úpravy PROFINTECH, veľtrh plastov, gumy a kompozitov PLASTEX a medzinárodný veľtrh prostriedkov osobnej ochrany, bezpečnosti práce a pracovného prostredia INTERPROTEC.

Osvedčené spojenie výstavných akcií

Spojenie MSV so špecializovanými technologickými veľtrhmi nie je novinkou. V roku 2010 usporiadateľská spoločnosť Veletryh Brno rea-

govala na vývoj ekonomiky práve touto aktivitou spájania prezentácií, čo sa aj osvedčilo. Firmy, ktoré sa zúčastňujú veľtrhu aj špecializovaných projektov, privítali možnosť vystavovať iba raz v roku pred širokou odbornou klientelou.

Spokojní boli aj návštevníci, ktorí na jednom mieste nadviazali kontakty a získali všetky informácie potrebné na podnikanie – od novínok vo výrobných technológiách cez výhodné ponuky dodávateľov materiálov a komponentov až po problematiku bezpečnosti práce, financovania alebo výskumu.

India Show

Tento ročník bude výnimočný rozsiahlou účasťou firiem z Indie, ktorá patrí ku krajinám s najvyšším hospodárskym potenciálom. V rámci MSV bude prebiehať tzv. „India Show“, čo je najvyššia forma oficiálnej obchodnej a ekonomickej prezentácie Indie v zahraničí. V roku 2012 sa „India Show“ uskutoční len v Českej republike a Japonsku. Na Medzinárodný strojársky veľtrh tak príde 150 indických firiem a predstavitelia indických vládnych inštitúcií.

Slovensko patrí hneď po Nemecku k najsilnejšie zastúpeným krajinám čo do počtu vystavovateľov. V minulom roku sa na MSV prezentova-

lo viac ako sedemdesiat slovenských subjektov vrátane firiem participujúcich na oficiálnej expozícii Ministerstva hospodárstva SR.

Automatizácia v centre pozornosti

Hlavnou témou na brnianskom výstavisku bude projekt AUTOMATIZÁCIA – meracia, riadiaca, automatizačná a regulačná technika. Projekt usporiadaný v spolupráci s Českomoravskou elektrotechnickou asociáciou akcentuje využitie priemyselnej automatizácie v jednotlivých odboroch. Tento ročník sa zameria na prepojenie nových informačných technológií a riadení výrobných procesov so zvyšovaním produktivity, kvality a konkurencieschopnosti a znižovaním celkových nákladov. **KM**

Antonio Tajani

Rozvoj podporných technológií

Európska komisia v júni vyzvala členské štáty na vyššie úsilie pri rozvoji tzv. základných podporných technológií (KET) a predstavila svoju stratégiu v tejto oblasti. Podpredseda Európskej komisie pre priemysel a podnikanie Antonio Tajani upozornil, že toto odvetvie predstavuje miliardový trh s výraznou perspektívou pre tvorbu nových pracovných miest.

Podľa prognóz by celosvetový trh s KET, ktoré zahŕňajú mikro- a nanoelektroniku, vyspelé

materiály, priemyselnú biotechnológiu, fotoniku, nanotechnológiu a pokrokové výrobné systémy, mal zaznamenať nárast zo 646 miliárd eur (2008) na vyše 1 bilióna eur (2015), teda viac ako o 54 %, čo zodpovedá asi 8 % HDP Európskej únie.

Len v odvetviach nanotechnológie sa pritom predpokladá, že počet pracovných miest v rámci EÚ vzrastie zo 160 000 v roku 2008 približne na 400 000 v roku 2015. **TA**

Strojárstvo zostáva ťahúňom slovenskej ekonomiky

Podľa prezidenta Zväzu strojárskemu priemyslu SR Milana Cagalu zostáva toto odvetvie jedným z tých, ktoré ťahajú našu ekonomiku.

„Hoci mnohé aktivity strojárstva sa rokmi pretransformovali do automobilového priemyslu, nemožno zabúdať ani na klasické a tradičné strojárské výroby, ktoré tu stále máme a naďalej sa rozvíjajú,“ povedal M. Cagala. „Je však nevyhnutné, aby sme konečne vytvorili naozaj účinný a efektívny systém vzdelávania, pretože stredné odborné školy strojárskemu zamerania, rovnako ako strojnícke fakulty, doslova prežívajú,“ upozornil.

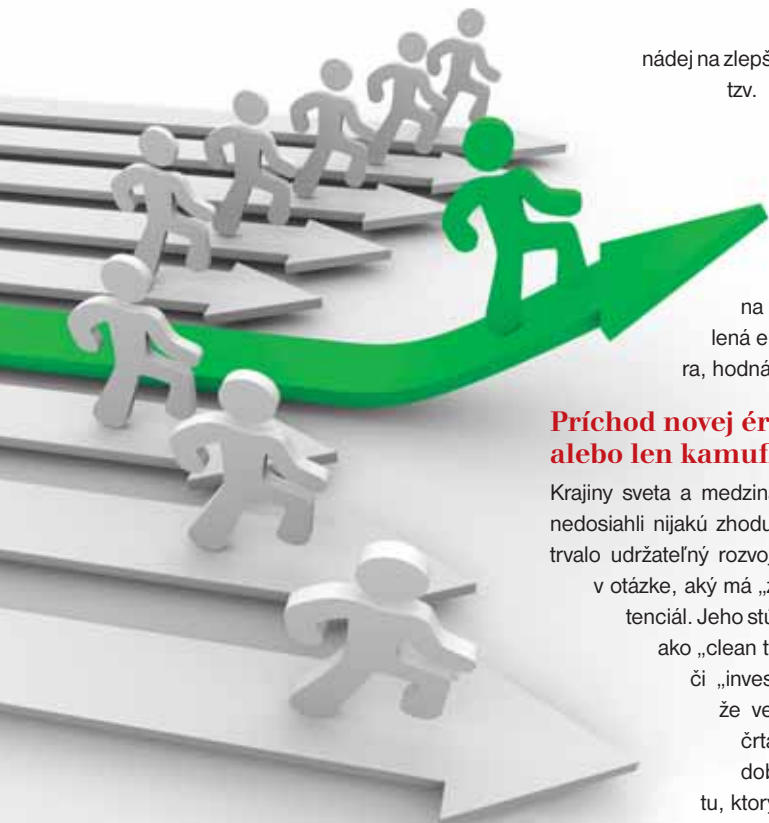
Bez rozvíjania tohto potenciálu nebude mať podľa neho naše strojárstvo dostatok kapacít

na výchovu kvalifikovanej pracovnej sily, a tým sa stratí jeho konkurencieschopnosť. „Očakávame od štátu a samosprávy oveľa väčšiu súčinnosť a podporu. Pochopiteľne, aj naše podniky musia v tomto smere značne pridať,“ povedal šéf ZSP SR počas Medzinárodného strojárskoho veľtrhu v Nitre. Aj výstavné podujatia podľa M. Cagalu potvrdzujú, že „slovenské strojárstvo stále žije“, no na získanie svojich historických pozícií bude potrebovať oveľa väčšiu podporu zo strany štátu – najmä zrovnoprávenie našich a zahraničných investorov.

Strojárske odvetvie patrí medzi kľúčové odvetvia v celej Európskej únii, pričom Slovensko patrí ku krajinám, v ktorých jeho podiel na základných ukazovateľoch priemyselnej výroby vysoko prekračuje priemer Únie. Tržby za vlastné výkony a tovar dosiahli vlni objem 22,209 miliardy eur, čo predstavuje medziročný nárast o 3,706 miliardy eur. Pridaná hodnota sa zvýšila z 2,939 miliardy eur v roku 2010 na 3,472 miliardy eur v roku 2011. Priemerný evidenčný počet pracovníkov v strojárskom priemysle vzrástol zo 109 246 zamestnancov v roku 2010 na 120 887 ľudí v minulom roku. Najdynamickejší rast zamestnanosti zaznamenala výroba motorových vozidiel. **TA**

Zelený unilateralizmus

Ak podporujete udržateľný rast, nemusíte čakať, kým sa iní rozhybu

Nemastné-neslané závery summitu Rio+20 opäť ukázali, že v tejto oblasti nie je rozumné vyčkávať na globálny konsenzus. Namiesto toho by mal konať každý sám alebo v koalícii ochotných tam, kde sa vyskytnú šance.

Spoliehať sa na to, že dnešná svetová ekonomika, náročná na zdroje a zameraná na zisk, nám rýchlo zabezpečí globálne spoločné dobro vo forme ochrany a rozvoja životného prostredia, si vyžaduje veľkú dávku optimizmu.

Investície do čistých technológií rastú, ale zatiaľ nie dosť rýchlo.

Osobitne, ak prihladneme na neľahkú politickú a ekonomickú situáciu kľúčových hráčov, predovšetkým Európy a Spojených štátov. Krátkozrakosť kapitálových trhov – ktorá jasne vynikla v ostatných rokoch – tiež dáva iba malú

nádej na zlepšenie. Hoci investície do tzv. čistých technológií sú na vzostupe, stále majú ďaleko k dosiahnutiu hranice približne 1 bilión dolárov ročne. Toľko by bolo treba na to, aby sa presadila zelená energia a jej infraštruktúra, hodná 21. storočia.

Príchod novej éry alebo len kamufláž?

Krajiny sveta a medzinárodné inštitúcie zatiaľ nedosiahli nijakú zhodu v tom, ako dosiahnuť trvalo udržateľný rozvoj, čo ilustrujú nezhody v otázke, aký má „zelený rast“ vlastne potenciál. Jeho stúpenci operujú pojmami ako „clean tech“, „smart financing“ či „investment-grade“ a tvrdia, že verejná politika s týmito črtami prinesie osvietenu dobu hospodárskeho rastu, ktorý už nebude poškodzovať životné prostredie.

Pre oponentov je však zelený rast skôr „rast na tretí na zeleno“ a predstavuje len kozmetické zmeny na prístupe typu „biznis ako obvykle“,

WTO udržiava obchodný režim nepriaznivý pre rozširovanie zelených technológií.

ktorý nám priniesol globálnu finančnú krízu, udržiava chudobu a prehľbuje nerovnosť. Vzhľadom na túto divergenciu sa preto politici nemôžu spoliehať na síce želanú, ale vzdialenú

možnosť globálneho konsenzu a namiesto toho by mali uchopiť okamžité príležitosti, ktoré sa im ponúkajú dnes.

Medzinárodné platformy neponúkajú dost'

Súčasný stav si vyžaduje robustné politické intervencie, ale je tu problém s globálnymi „politickými“ platformami, ktoré sa nachádzajú v stave neporiadku. Svetová obchodná organizácia udržiava obchodný režim, ktorý je antagonistický k tým hospodárskym a priemyselným

Zelený rast môžu podporiť superbohaté suverénne fondy a vlády prostredníctvom obstarávania.

stratégiám, ktoré by boli podporili rozšírenie zelených technológií. Globálni negociátori vo veciach klímy zasa nemajú mandát, kompetencie a motiváciu na dosiahnutie toľko potrebného konsenzu, ktorý by usmernil ekonomickú transformáciu.

Dnešná globálna ekonomika je však všetko, čo máme, takže z nej musíme dostať, koľko sa dá, aby sa presadili potrebné „zelené“ zmeny. To znamená nájsť a využiť výhody, ktoré prinesú jednostranné kroky individuálnych krajín či regionálnych zoskupení smerujúce k tomu, aby sa svetová ekonomika dostala na viac udržateľnú dráhu.

Ako ísť na vec a odkiaľ vziať peniaze

Niektoré užitočné politiky sú už v hre: masívne verejné dotácie v Číne podporili štart celého komplexu medzinárodne etablovaných clean-

Tohtoročný environmentálny summit v Riu de Janeiro nové impulzy nepriniesol.

tech firiem, Európa sa snaží rozšíriť svoj systém obchodovania s emisiami aj na mimoeurópske letecké spoločnosti a USA napredujú k svojej energetickej bezpečnosti ťažbou bridlicového plynu.

Navyše, aj množstvo menej rozvinutých krajín, snažiacich sa zabezpečiť si miesto v globálnom ekonomickom poriadku zajtraška, podniká jednostranné kroky k svojmu zapojeniu do globálnych hodnotových reťazcov v „nízkouhlíkových“ odvetviach.

Svetoví lídri by sa nemali brániť takémuto unilaterálnemu, ale skôr by sa ho mali snažiť využiť a multiplikať v záujme globálneho blaha. Úspech tejto stratégie určia tri faktory: sústredenie sa na malé množstvo veľkých (národných alebo regionálnych) akcií; adekvátna politická podpora a medzinárodné koalície, ktoré im dodajú legitimitu.

Jednou z oblastí, na ktorú je vhodné zamerať toto úsilie, sú suverénne fondy, ktorých celkový majetok porastie v nasledujúcich desiatich

rokoch zo súčasných 3 – 4 biliónov na 10 biliónov dolárov. Okrem toho, vlády ročne obstarávajú tovary a služby za 3 – 4 bilióny USD, čo predstavuje obrovskú potenciálnu silu na indukovanie transformácie trhov.

Nové modely spolupráce a PPP

Formovanie unilaterálneho prístupu si vyžaduje nové modely spolupráce – a takéto platformy sa už začínajú objavovať. Pragmatickú cestu k produktívnemu unilaterálnemu ponúkajú napríklad Ministerská rada pre čistú energiu (Clean Energy Ministerial) sponzorovaná USA, agentúra pre obnoviteľné zdroje energie IRENA v Abú Zabí či Inštitút pre globálny zelený rast, ktorý vznikol z iniciatívy Južnej Kórey.

Nová generácia verejno-súkromných partnerstiev sa tiež zameriava na využitie strategických príležitostí v oblasti zeleného rastu. Zahŕňajú napríklad koalície na „zelené“ verejné obstarávanie, rozvoj „obchodných zón udržateľnej energie“ či na substitúciu fosílnych palív na celom svete. Niektoré takéto zoskupenia sú združené vo Fóre pre globálny zelený rast, ktoré koordinuje Dánsko.

Životnému prostrediu by veľmi pomohli dopravné lietadlá, ktoré nepotrebuju palivo.

Kapitál: z červených čísel do čiernych a zelených

Globálna ekonomika je v jej súčasnom stave nespôsobilá slúžiť dnešným kolektívnym potrebám, nieto ešte tým zajtraším. Kapitálové trhy sa musia výraznejšie zreformovať, a to nielen tak, aby boli odolnejšie voči výkyvom, na čo sa dnes najviac zameriavajú

Reforma kapitálových trhov by mala viesť nielen k ich ozdraveniu a posilneniu, ale aj k „ozeleneniu“.

ich reformátori. Musia popritom tiež zaručiť, že peniaze budú alokované spôsobmi, ktoré zabezpečia ochranu reálnej ekonomiky a zároveň aj prírodného prostredia, od ktorého sme všetci závislí. Musia sa pritom využiť koncentrované a politicky ovládané ekonomické aktíva, s pomocou ktorých je možné stimulovať zelenšiu a udržateľnejšiu ekonomickú transformáciu.

Simon Zadek
Senior Fellow,

Inštitút pre globálny zelený rast, Soul,
poradca, Medzinárodný inštitút pre
trvalo udržateľný rozvoj, Winnipeg

© Project Syndicate

Podtitul, perex a medzicitulky redakcia,
obrázky: TASR, SXC

EP sprísňuje inšpekciu nebezpečných prevádzok

Poslanci Európskeho parlamentu prijali v júni nové pravidlá ohľadom inšpekcií podnikov, ktoré pracujú s nebezpečnými chemikáliami, a informovanosti o takýchto podnikoch. Po schválení Radou vstúpia do platnosti v roku 2015. Podľa prijatého uznesenia budú podniky častejšie podrobované pravidelným kontrolám – aspoň raz ročne, a v menej rizikových zariadeniach každé tri roky. Novelizácia predpisov známa ako Seveso III, ktorá je reakciou na vyliatie červeného kalu v Maďarsku, by tiež mala zabezpečiť právo verejnosti na informácie o výskyte takýchto podnikov v blízkosti ich bydliska a na podrobné informácie o krízových plánoch v prípade havárie.

„Novelizácia Sevesa je veľkým úspechom, ktorý zvýši ochranu pred závažnými haváriami, pri ktorých dochádza k úniku nebezpečných látok, a zabezpečí riadny prístup občanov k informáciám,“ uviedol spravodajca návrhu, rakúsky europoslanec Richard Seeber.

Nové pravidlá sa budú týkať približne 10 000

zariadení vrátane podnikov pracujúcich s potenciálne nebezpečnými materiálmi, napríklad so zábavnou pyrotechnikou či pesticídmi. TA

Zavedieme pre globálne otepľovanie siestu?

Otepľovanie klímy čoskoro aj na Slovensku prinúti ľudí k zmene životného rytmu a pracovného režimu. Podľa poslanca Národnej rady SR Mikuláša Hubu si v budúcnosti aj ľudia na Slovensku budú musieť robiť poobede siestu a nepracovať. Podobne, ako to v súčasnosti funguje napríklad v Španielsku či Taliansku, kde ľudia pri často aj 40-stupňových horúčavách cez obed nepracujú a do ulíc či práce sa vracajú podvečer, keď sa vzduch trochu ochladí.

„Ak bude takýto trend pokračovať, nebude to trvať viac ako desať rokov a takto sa zmenám klímy prispôbime aj my,“ povedal známy ochranár M. Huba. Je to podľa neho logické aj z hľadiska energetických nákladov na chladenie budov. Napríklad v USA sa už v súčasnosti vynakladá viac energie na chladenie budov než na ich vykurovanie. „Smerujeme k tomu aj my

a globálne otepľovanie bude tomu len nahrávať,“ upozornil poslanec. TA

Slovensko a emisie

Emisie skleníkových plynov boli v roku 2010 v porovnaní s rokom 1990 na Slovensku o 35,9 percenta nižšie. Medziročne však narástli o štyri percentá, čo malo spôsobiť oživenie hospodárstva SR po recesii, a očakáva sa ďalší mierny nárast. Vyplýva to zo správy plnení záväzkov SR v oblasti politiky zmeny klímy, ktorú v júni schválila vláda.

Ministerstvo životného prostredia SR predpokladá, že Slovensko splní svoj redukčný záväzok v prvom období Kjótskeho protokolu bez väčších ťažkostí. Ten hovoril o znížení plynov v období 2008 až 2012 v priemere o 5,2 percenta v porovnaní s rokom 1990. Slovensko sa však spolu s celou EÚ zaviazalo k osempodpercentnému zníženiu. Jediným sektorom, v ktorom sa SR nedarí stabilizovať emisie skleníkových plynov, je cestná doprava. Podiel emisií z nej sa stále zvyšuje a od roku 1990 vzrástol o 11,5 bodu. TA

Diaľnica do Košíc je stále v nedohľadne

Termín dokončenia diaľnice D1 v celej dĺžke z Bratislavy až do Košíc si nový minister dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Ján Počiatek odhadnúť zatiaľ netrúfa.

■ **Prehodnotíte Program pokračovania prípravy a výstavby diaľnic a rýchlостných ciest, ktorý zostavil bývalý minister Ján Figeľ?**

Prehodnotiť ho určite treba. Je jasné, že je už neaktuálny. Došlo k posunom pri väčšine úsekov a termíny, ktoré v ňom sú, sú už absolútne neaktuálne. Treba ich zaktualizovať a zrealizovať. Na základe neho budeme neskôr vedieť prispôbiť aj plán financovania výstavby diaľnic. Bohužiaľ, v tomto volebnom období sa nám lámu roky starého a nového programového obdobia pre eurofondy, a tie majú na to zásadný vplyv.

■ **Kedy program zaktualizujete?**

Už na tom pracujú odborné sekcie. Samozrejme, program výstavby nie je statická vec, je dynamický. Bude sa meniť v podstate na mesačnej báze, pretože niektoré problémy sa vyriešia, nové pribudnú. Teraz chceme urobiť veľkú aktualizáciu s tým, že pomenujeme najrizikovejšie úseky.

■ **Ku ktorým najväčším zmenám a posunom v pláne výstavby diaľnic ste už dospeli?**

Veľmi kritický je úsek medzi Turanmi a Hubovou. Je obmotaný samými otázkami. A keď mi niekto kladie štandardnú otázku, dokedy bude prepojená Bratislava s Košicami, mám na to jednoduchú odpoveď: Povedzte mi, ako dopadne úsek Turany – Hubová, a ja vám odpoviem. Pretože ten je najkritickejší z celého diaľničného prepojenia na východ.

■ **Nemal by byť najkritickejší úsek s tunelom Višňové pri Žiline? Jeho výstavba má trvať približne 5,5 roka. Úsek Turany – Hubová je možné postaviť za tri a pol roka.**

Otázkou však je, kedy sa začne stavať a ako sa bude stavať.

■ **V lete tohto roku by k nemu mala dať**

Ján Počiatek

Európska komisia vyjadrenie, na ktoré sa čaká už niekoľko rokov a týka sa jeho vplyvu na životné prostredie...

A čo ak dajú definitívne stanovisko, že sa to takto nebude dať stavať?

■ **V tom prípade budete musieť zmeniť trasu diaľnice...**

A to trvá niekoľko rokov. Tunelové úseky nie sú najväčším problémom. Pri nich je zložitá výstavba, ktorá bude trvať dlhšie ako pri ľahšom úseku. A musí sa domyslieť ich financovanie. Iný veľký otáznik tam nie je, okrem toho stavebného. Úsek s tunelom Višňové je veľmi dobre zmapovaný, bol pripravovaný dlhodobo. Preto je tam menej neznámych ako inde.

Oveľa zložitejší je úsek Turany – Hubová práve

Diaľničný program si najprv vyžiada veľkú aktualizáciu a potom sa bude ďalej dynamicky meniť.

preto, lebo na ňom nie je ukončené environmentálne doposudzovanie, ktoré je najväčším otáznikom. Následne ovplyvní aj schému samotnej realizácie – aké kompenzačné opatrenia sa budú musieť realizovať či ako citlivo sa bude musieť pristupovať k stavbe z pohľadu životného prostredia. Možno to nebude úsek, ktorého výstavba bude trvať tri a pol roka, ale prípadne až päť a pol roka.

■ **Takže rok, kedy bude dokončená diaľnica do Košíc, povedať nechcete?**

Sofistikovanejší odhad budeme mať naozaj až v lete. Keby teraz hocikto povedal akýkoľvek termín, tak si absolútne vymýšľa. A môžem sa s ním o tom hádať, pretože sa ho spýtam desať otázok, ktoré nebude schopný zodpovedať a nemôže tak nijakým spôsobom odhadnúť termín dokončenia diaľnice. Už sme však vytvorili nový tím, ktorý sa venuje práve enviroposudzovaniu. Budeme v tom oveľa dôkladnejší, ako bolo akékoľvek vedenie predtým. Pretože práve enviroposudzovanie sa tu dlhodobo zanedbávalo a treba sa mu venovať naozaj poctivo.

■ **Ktoré úseky diaľnic chcete začať stavať alebo súťažiť v tomto roku?**

To všetko vyplynie z aktualizovaného plánu výstavby.

■ **Z čoho chcete financovať výstavbu diaľnic? Eurofondy a štátny rozpočet stačiť nebudú, aké sú vaše plány?**

To je veľmi jednoducho povedané, že nebudú stačiť. Treba sa pozrieť na jednotlivé úseky a plán výstavby. Keď sa to do detailu rozanalyzuje, teraz sa to črtá tak, že v kombinácii prvého programového obdobia, ale aj toho ďalšieho, ktoré sa začína v roku 2014, je pomerne dostatočné množstvo prostriedkov z eurofondov. Až na diaľnicu D4 pri Bratislave. Pri D4 je reálne uvažovať nad inou formou financovania, a to formou verejno-súkromných partnerstiev – PPP.

■ **S PPP projektom teda počítate len pri obchvate Bratislavy?**

Vzhľadom na pripravenosť úsekov, ktoré dnes máme, a vrátane súťaží, ktoré prebiehajú, vidím najzmysluplnejšie financovať cez PPP projekt len tento úsek.

■ **Premiér Robert Fico však hovoril, že by sa vrátil späť k PPP projektom, a vy tvrdíte, že len na D4?**

To neznamena, že sa bránim tejto forme financovania výstavby diaľnic. Keď sa to ukáže v akejkoľvek podobe výhodnejšie aj kdekoľvek inde, tak nech sa páči. Problém je v tom, že pripravenosť úsekov je pomerne malá. Nemáme veľký zásobník projektov, ktoré by sme mohli teraz vytiahnuť a povedať, že na tieto úseky potrebujeme peniaze.

Pripravila: TA

Národný systém dopravných informácií

Ministerstvo dopravy chce vytvoriť podmienky na podporu inteligentných dopravných systémov. Riešením má byť vytvorenie Národného systému dopravných informácií, ktorého súčasťou bude aj Národné dopravné informačné centrum (NDIC). To sa má začať budovať od roku 2014 a predpokladané náklady na jeho realizáciu sú 150 miliónov eur. Vyplyva to z návrhu zákona o inteligentných dopravných systémoch, ktorý začiatkom júla schválila vláda. NDIC by zbieralo informácie z ciest o počtoch áut na cestách, nehodách či zápachach, ktoré by následne poskytovalo vodičom, záchranárom a polícii. Projekt by mal byť z väčšej časti financovaný z eurofondov sumou 120 miliónov eur.

Digitálne tachografy po novom

Ďalšie legislatívne uznesenie, ktoré schválil Európsky parlament, stanovuje nové technické štandardy pre digitálne tachografy, ktoré sú od mája 2006 povinné pre všetky nákladné vozidlá nad 3,5 tony. Upresňuje ich použitie, certifikáciu, montáž a kontrolu, aby sa zabránilo neopovolennej manipulácii so zariadením. Malo by to prispieť k zvýšeniu bezpečnosti na cestách.

Uznesenie rozširuje funkcie tachografu, ktorý bude s pomocou globálneho navigačného satelitného systému schopný zaznamenať začiatok a koniec trasy nákladného vozidla a sledovať jeho aktuálnu hmotnosť. V budúcnosti by sa funkcie tachografu mali ďalej rozšíriť a jeho ovládanie zjednodušiť. Bezdrôtový prenos dát umožní orgánom verejnej správy kontrolovať vozidlá na diaľku bez toho, aby ich museli zastaviť.

Transparentnejšie pravidlá v železničnej doprave

Európsky parlament schválil nové pravidlá v oblasti hospodárskej súťaže v železničnej infraštruktúre. Mali by povzbudiť príchod nových spoločností v nákladnej a osobnej preprave na trh a prispieť k zvýšeniu kvality. Na férovosť súťaže budú dohliadať nezávislé regulačné orgány.

Účtovníctvo prepravných spoločností a podnikov, ktoré spravujú infraštruktúru, by malo zabrániť nelegálnemu prevodu verejných prostriedkov medzi nimi, a to aj v prípade, že sú súčasťou jedného holdingu.

Poplatky za infraštruktúru budú stanovené tak, aby prepravcov motivovali znižovať hlučnosť súprav a zvyšovať bezpečnosť, napríklad pros-

tredníctvom Európskeho systému riadenia vlakov.

Problémy s parkovaním

Väčšina miest na Slovensku sa borí s problémami s parkovaním. Najkritickejšie sú v centrách miest a na sídliskách. Problém sa dá v súčasnosti riešiť buď výstavbou investične náročných garáží, alebo obmedzovaním vstupu áut do miest či spoplatňovaním parkovania. Ideálne riešenie však neexistuje.

Príčiny týchto problémov miest pramenia ešte z minulosti. Najmä z výstavby obytných zón pred rokom 1989, keď ešte nebola taká vysoká miera motorizácie na obyvateľa a nepočítalo sa s rapidným rastom. Problémom sú i vraky na parkoviskách.

Výstavbe nových parkovacích miest najčastejšie bráni nedostatok pozemkov (prípadne sú nevyužívané), nedostatok financií a ochrana životného prostredia. Za jedno parkovacie miesto môže mesto zaplatiť od 400 eur vyššie, v parkovacom dome vychádza jeho cena od 5 500 eur vyššie a v podzemných garážach ešte niekoľkonásobne viac.

Články a fotografie na tejto strane sú zo servisu TASR.

Myslíme ďalej ako ostatní.

Sú vaše logistické toky prehľadné? Je prepravný čas vášho tovaru dostatočne krátky? Dajú sa vaše skladové zásoby zredukovať a znížiť procesné a fixné náklady? V zložitej sieti zásobovania, skladovania a distribúcie rozhybeme ľudí, tovar a údaje s jasným cieľom: premeniť vašu logistiku na konkurenčnú výhodu. **Zažite sami, ako GW hýbe svetom.**

Nový sklad GEFCO Slovakia

V seneckom priemyselnom parku začiatkom júna otvorila nový sklad aj spoločnosť GEFCO Slovakia. Plocha bola zriadená na základe požiadavky rozšíriť kapacity skladovania jedného z klientov z oblasti potravinárskeho priemyslu.

V súčasnosti spoločnosť skladuje v Senci 4 500 a do konca septembra by mala začať skladovať až 9-tisíc palet. Nová skladová hala patrí medzi sklady typu A s desiatimi rampami a jednou bránou, čo firme umožní splniť požiadavku klienta na rozšírenie skladovej kapacity a zároveň mu bude môcť poskytnúť komplexné skladovacie riešenia. Firma GEFCO pridala ku skladovacej ploche s viac ako 32-tisíc m² v Trnave a s 5 800 m² v Kechneci (kde zabezpečuje logistiku skladovania pre klientov z automobilového priemyslu, FMCG či High-Tech) ďalších 9-tisíc m² v Senci. **ZL**

Kuehne + Nagel pre Mercedes

Nové modely Mercedes-Benz triedy B sa budú okrem Rastattu v Nemecku vyrábať aj v maďarskom Kecskeméte. Spoločnosť Kuehne + Nagel bola pritom poverená zabezpečiť dodávky častí karosérii a komponentov koncovkej montážnej linky. Ako súčasť výrobnjej logistiky zabezpečí Kuehne + Nagel manipuláciu prichádzajúceho tovaru, organizáciu prevádzky v časti prijímania tovarov a ich skladovania, ako aj obsluhovanie (dopĺňanie a zbieranie) výrobnjej linky prostredníctvom vysokozdvížnych vozíkov a vlačiek.

Výrobný proces podporuje systém kanban, ktorý zaručuje včasné a dopytom riadené alokovanie komponentov na výrobnú linku. Použitá je aj metóda Just-in-Sequence (JIS) – dodávky komponentov k finálnej montáži v požadovanej poradí. Kuehne + Nagel je integrovaný do plánovania logistických procesov spoločnosti Mercedes-Benz a poskytuje svoje know-how nielen vo fáze plánovania, ale aj prevádzky. **ML**

DHL pre globálny zdravotnícky sektor

DHL Supply Chain v júni otvoril nové distribučné centrum pre Life Sciences & Healthcare v indickom Mumbai. Centrum s rozlohou 56 000 m² je určené pre viacerých zákazníkov a zameriava sa na požiadavky prudko sa rozvíjajúceho Life Science priemyslu na jednom z najdôležitejších a najperspektívnejších trhov na svete.

„Spoločnosť DHL je odhodlaná investovať na trhoch s potenciálom vysokého rastu. S výhľadom do roku 2015 India, Čína a ďalšie rýchlo sa rozvíjajúce krajiny sú tými, ktoré by mohli byť kľúčovými hráčmi v raste farmaceutického a zdravotníckeho sektore,“ povedal Angelos Orfanos, šéf oddelenia Life Sciences & Healthcare. **JF**

Ruské Transaero kupuje Airbusy A380

Druhá najväčšia ruská letecká spoločnosť Transaero podpísala s Airbusom dohodu o nákupe štyroch veľkoletiadiel A380. Ich katalógová cena je 1,34 miliardy eur, predpokladá sa však, že Rusi zaplatia menej. Nákup strojov bude financovať štátna exportná a rozvojová banka VEB.

Viceprezident Airbusu Christopher Buckley označil podpísanie dohody za historický moment pre spoločnosť. Prvý A380 dodajú asi o tri roky. Airbus by chcel podpísať dohodu

o dodávke lietadiel aj s Aeroflotom, na čom už pracuje spoločná pracovná skupina. **TA**

Viac dovolenkových letov z Bratislavy

Bratislavské letisko ponúka v tomto roku 41 letných charterových destinácií. Po dlhšej prestávke je opäť v ponuke talianske Cagliari, tuniská Tabarka a v Turecku Bodrum, Dalmatian a Izmir. Medzi novinky patrí Dubaj či Madeira.

Najväčšími charterovými hráčmi začínajúcej

sezóny by mali byť na základe vyžiadanych slotov letecké spoločnosti Travel Service Airlines Slovakia a Sayegh Aviation Europe lietajúci pod značkou Sam Air. Zo zahraničných dopravcov plánujú takto lety z bratislavského letiska prevádzkovať Bulgarian Air Charter, Nouvelair, Sky Airlines a Tunisair. **TA**

Metro: rozvoj logistiky potravín

Koncom júna spoločnosť Metro Zvolen otvorila najväčšiu slovenskú prevádzku Metro Delivery. Firma v rámci distribúcie prevádzkuje viac ako 30 rozvozových automobilov. Tie sú schopné v prípade potreby sedem dní do týždňa doručovať tovar do 24 hodín od objednávky priamo k zákazníkovi.

Zvolenská pobočka po rozsiahlej prístavbe a modernizácii poskytuje komplexnú ponuku

pre podnikateľov. Priestory s celkovou rozlohou 850 m² prinášajú oproti pôvodným niekoľkonásobný nárast plochy a disponujú štyrmi nakladacími rampami pre vozový park. Pribudli aj rozsiahle skladové priestory na čerstvé potraviny a mraziaci box. Priamo na platforme sa nachádza 350 paletových pozícií a miesto na päťsto najpredávanejších tovarových položiek. **VN**

Logistická hala v Senci

Spoločnosť Karimpol koncom júna otvorila v Senci novú logistickú halu. Bratislava Logistics Park sa nachádza v tesnej blízkosti diaľnice D1 (E75) v priemyselnom parku Senec. Diaľnica zabezpečuje ľahký prístup do Bratislavy a širšej strednej a východnej Európy.

Hala ponúka viac ako 36-tisíc m² triedy A skladových a výrobných priestorov. Rôzne funkcie, akými sú napríklad vyššia tepelná izolácia a sklenené fasády, robia budovu atraktívnejšou, ale

aj úspornejšou v porovnaní s inými objektmi v podobných parkoch. Časť objektu je už rezervovaná pre klientov, čo je jedným zo znakov rastu slovenského hospodárstva. **JF**

Citroën C-Elysée

Robustný sedan Citroën C-Elysée, ktorý mieri do vyššej strednej triedy, využíva všetky technické a dizajnové skúsenosti a schopnosti tejto značky. Do predaja sa dostane na konci roka 2012 a má ambíciu uspieť vo východnej časti Európy a v južnejšie položených krajinách. Disponuje dĺžkou 4,43 m, šírkou 1,71 m, výškou 1,47 m a rázvorom s hodnotou 2,65 m. Sedan bude poháňať nový benzínový motor VTi 72, ktorý je upravený na možnosť spaľovania benzínu s horšou kvalitou. Motor bol vyvíjaný so zámerom optimalizovať výkon (53 kW/72 k,

krútiaci moment 110 Nm pri 3 000 ot./min.) a spotrebu paliva (od 5 l/100 km zodpovedajúcu 115 g/km CO₂). Motor môže byť spojený s päťrýchlostnou manuálnou alebo robotizovanou prevodovkou.

C-Elysée môže poháňať aj osvedčený naftový motor HDi 92, ktorý spája vysoký krútiaci moment v nízkych otáčkach a nízku spotrebu (4,1 l/100 km).

Vnútny priestor môže konkurovať vozidlám vyššej triedy. Batožinový priestor má objem 506 litrov. **AM**

Vítaz ekologických pretekov v Škandinávii

Hyundai overil spôsobilosť tretej generácie automobilu poháňaného palivovým článkom pre reálne prevádzkové podmienky nasadením prototypu ix35 FCEV v ekologických pretekoch Zero Rally, vedúcich cez Švédsko a Nórsko. Vozidlo úspešne absolvovalo trasu rely pravi-

delnosti, dlhú 314 kilometrov, a umiestnilo sa ako štvrté v triede vodíkového pohonu.

Trasa viedla po takzvanej Zelenej diaľnici – najdlhšej čistej diaľnici na svete. Spája atlantické pobrežie v Nórsku (mesto Trondheim) s pobrežím Baltského mora vo Švédsku (mesto Sundsvall). Na nej sú inštalované nabíjacie stanice pre elektromobily a čerpacie stanice pre rozličné ekologické palivá.

Vďaka dvom tlakovým nádržiam na vodík s celkovou kapacitou 5,64 kg, zabudovaným v podlahe, má Hyundai ix35 FCEV na jednu náplň vodíka normovaný dojazd 525 kilometrov (podľa metodiky NEDC). Počas jazdy vypúšťa do okolia ako odpadový produkt pohonu iba vodu. Auto je vybavené palivovým článkom s výkonom 100 kW a dosahuje maximálnu rýchlosť 160 km/h. **MD**

Vedomostná SMS hra o Harleya

Spoločnosť A SMS v spolupráci so značkou Harley-Davidson zorganizovala na začiatku letnej motorkárskej sezóny vedomostnú súťaž o štyri nové motocykle Harley-Davidson Iron 883. Cieľom bolo priblíženie značky Harley-Davidson slovenským spotrebiteľom. Správne odpovede boli zaradené do týždenného zberovania o motocykel. Firma Harley-Davidson aj tento rok zorganizovala Demo Truck Tour, pri ktorej si záujemcovia mohli otestovať najnovšie modely tejto značky. Podujatie organizátori otvorili 20. apríla v Prešove. Potom sa kamión presunul do Poľska

a Českej republiky, aby sa 3. júna vrátil do Bratislavy.

Fanúšikovia a obdivovatelia týchto motoriek tak mali možnosť vyskúšať si jazdu na svojom preferovanom modeli. Vyberať bolo možné z dvadsiatich strojov. **PS**

Inteligentná klimatizácia v Lexuse získala ocenenie

Na júnovom veľtrhu Automotive Interiors Expo 2012 sa po prvýkrát udeľovali ceny najlepším svetovým návrhárom, inováciám a produktom v oblasti automobilových interiérov. Automobilka Lexus získala ocenenie za sústavu klimatizácie v novom modeli GS. Klimatizácia pomocou snímačov dokáže určiť, či je sedadlo predného spolujazdca obsadené. Systém okrem toho meria teplotu vonkajšieho vzduchu, teplotu vzduchu v ka-

bíne vozidla a mieru slnečného žiarenia, na základe čoho priebežne upravuje optimálny výkon. Využíva sa technológia viacvrstvového zmiešavania vzduchu s nezávislou hornou a spodnou vrstvou. Zároveň zavádza dvojvrstvovú reguláciu, ktorá zabraňuje zahmlievaniu okien.

Systém okrem toho využíva aj novú technológiu nanoe, ktorá s pomocou ionizovaných nanočastíc čistí vzduch a odstraňuje pachy. **PT**

Motor roka opäť pre Peugeot Citroën

Genu International Engine of the Year Award za rok 2012 v kategórii benzínových motorov s objemom 1,4 až 1,8 litra získal opätovne benzínový motor 1,6 štvorvalec, s priamym vstrekovaním turbo vyvinutý v kooperácii PSA Peugeot Citroën a BMW Group.

Peugeot RCZ

Ocenenie získal motor s výkonom 200 koní, ktorý je v modeloch Peugeot RCZ, 308 CC a 308 GTI a tiež v modeloch Citroën DS4 a DS5, s výkonom 147 kW a krútiacim momentom do 275 Nm, s emisiami CO₂ v modeli Peugeot RCZ a Citroën DS5 155 g/km.

1,6-litrová verzia je súčasťou radu benzínových motorov v rozmedzí od 1,4 a 1,6 litra a od 95 do 200 k. Tento motor je vybavený priamym vstrekovaním vo verzii turbo a variabilným časovaním ventilov. **AM**

Nepozornosť za volantom vedie k haváriám

Mnohí vodiči sa za volantom pri šoférovaní venujú činnostiam, ktoré do auta nepatria, ako je napríklad prezliekanie či dokonca holenie.

Najnovšia medzinárodná štúdia Allianz centra pre technológie Nepozornosť v doprave odhalila, že nevenovanie dostatočnej pozornosti vedeniu vozidla omnoho častejšie zapríčiňuje dopravné nehody, ako sa predtým predpokladalo. Nepozornosť vodičov je významným faktorom pri vzniku približne každej desiatej nehody. Podľa štúdie, ktorá sa uskutočnila na reprezentatívnej vzorke vodičov motorových vozidiel

Za vznikom každej desiatej nehody je nepozornosť vodičov.

v Nemecku, Rakúsku a Švajčiarsku, až 27 percent zo všetkých vodičov priznalo, že počas vedenia motorového vozidla sa venujú aj iným činnostiam, ktoré odvádzajú ich pozornosť. Medzi najčastejšie príklady takýchto činností patrí napríklad úprava zovňajšku v spätných zrkadlách alebo nasadzovanie si šperkov či iných doplnkov.

Mimo na niekoľko sekúnd

Mnohé z týchto činností sa nepovažujú za riskantné pri vedení motorového vozidla a šofér často ani nepostrehne, že sa nimi zaoberá. Dejú sa akoby mimochodom, čo je presne dôvod, prečo sú také nebezpečné. Mnoho ľudí

podceňuje potenciálne nebezpečenstvo, ktoré predstavuje napríklad nazeranie do spätného zrkadla za niekým, koho poznáme, či kontrola mejkapu. Špecialisti na výskum dopravných nehôd vypočítali, že takéto činnosti, počas ktorých nevenujeme pozornosť šoférovaniu, môžu trvať aj niekoľko sekúnd.

Úprava mejkapu je dobrým príkladom takejto aktivity. Ako ukázala štúdia, počas tejto činnosti stráca šofér minimálne 40 percent pozornosti, ktorú by mal venovať riadeniu vozidla. Štúdia taktiež ukázala, že až 7 percent všetkých vodičov sa počas jazdy venuje úpravám svojho zovňajšku, ako je mejkap či holenie.

Pozor na vyzliekanie

S príchodom leta sa zvyšuje percento vodičov, ktorí sa počas jazdy prezliekajú. V štúdiu sa k takejto činnosti priznal až každý piaty vodič. Počas letných dní chvíľu trvá, kým rozpálené auto klimatizácia vychladí, a tak sa často stáva, že vodi-

Činnosti, ktoré odvádzajú pozornosť:

- Nasadzovanie si šperkov a hodínok
- Kontrolovanie oblečenia
- Vylepšovanie účesu
- Kontrolovanie čistoty zubov alebo pleti
- Starostlivosť o nechty
- Výmena okuliarov
- Užívanie liekov
- Uväzovanie kravaty
- Prezúvanie topánok

či si dávajú prebytočné vrstvy oblečenia zo seba dole počas jazdy. Počas tejto chvíle nielenže nevenujú pozornosť okoliu, ale aj nedržia správne volant, čo ich ľahko môže stáť život. **LM**

Nový Renault Clio bude online

Výrobca ponúka model Clio už vo štvrtej generácii, ktorá obsahuje niekoľko technologických inovácií: šesťstupňovú automatizovanú dvojspojkovú prevodovku EDC, cúvaciu kameru, bezkľúčový vstup, aplikáciu Renault R-Sound (simuláciu zvuku motora), rádio Bluetooth a integrovaný dotykový tablet s intuitívnym hlasovým ovládaním s pripojením na internet. Automobil v päťdverovom vyhotovení má športovú siluetu so zadnými integrovanými kľučkami dverí. V porovnaní s predchodcom má zníženú

svetlú výšku, širší rozchod a kolesá vytláčené až k blatníkom. **VN**

Pilotné centrum Škoda

Spoločnosť Impa Bratislava otvorila v Bratislave prvé centrum Škoda pre flotilových zákazníkov. Podľa riaditeľa spoločnosti Jozefa Suroviaka je jej hlavným cieľom efektívna pomoc s riadením a prevádzkou vozidlového parku a komplexné služby. Chce poskytnúť individuálny prístup a pocit istoty pre klienta. Impa Fleet centrum v Petržalke ponúkne aj „programy na mieru“, nonstop servis, náhradné vozidlo zdarma pri poistnej udalosti, školenia o ekonomike jazdy a ďalšie služby. **VN**

Výhodnejšie
riešenie?
Naše **havarijné
poistenie**

Nikdy nevíete, čo sa vám môže na cestách stať. Stačí mať havarijné poistenie, na ktoré sa dá vždy spoľahnúť. Široká ponuka asistenčných služieb a expresná likvidácia poistných udalostí sú len niektoré z výhod, ktoré môžete u nás využiť. Či už hľadáte výhodnejšie riešenie pre svoje nové alebo ojazdené auto, naše havarijné poistenie sa prispôsobí vašim požiadavkám.

Overte si to na vlastnom aute.

Infolinka 0800 122 222

www.allianzsp.sk

MOJE AUTO

Allianz
Slovenská poisťovňa

Žiaci z Modry budú študovať v Rakúsku

Štyria vybraní žiaci Strednej odbornej školy vinársko-ovocinárskej v Modre, ktorá je v zriaďovateľskej pôsobnosti Bratislavského kraja, budú v nasledujúcom školskom roku študovať v rakúskej vinárskej škole Landwirtschaftliche Fachschule v Eisentadte (Burgenland).

Zvolená škola je na vysokej úrovni s technologickým vybavením pre spracovanie hrozna, výrobu vína, ovocných muštov a destilátov. Projekt Individuálnej mobility žiakov Comenius sa uskutoční v rámci Programu celoživotného vzdelávania.

„Žiaci vďaka akcii spoznajú štúdium a život v inej krajine, rozvinú si porozumenie pre rozmanitosť európskych kultúr a jazykov a tiež si osvoja vedomosti a zručnosti potrebné pre ich osobný rozvoj,“ povedal predseda BSK Pavol Frešo. Akcia si rovnako kladie za cieľ podporiť dlhodobú spoluprácu medzi zapojenými školami, umožniť vzájomné uznávanie štúdiá absolvované na partnerských školách a posilniť európsku dimenziu v školskom vzdelávaní. **BK**

BSK má kanceláriu prvého kontaktu

Bratislavský samosprávny kraj urobil ďalší ústretový krok voči obyvateľom kraja, od júna otvoril kanceláriu prvého kontaktu pre oblasť sociálnych vecí.

„Otvorením kancelárie prvého kontaktu sa zvyšuje kvalita poskytovaných sociálnych služieb v Bratislavskej župe, ich adresnosť a zvyší sa štandard v prístupnosti ku klientovi,“ povedal župan Pavol Frešo. Cieľom je poskytnúť komplexné informácie o sociálnych službách. Občania, ktorí vyhľadajú pomoc pri riešení svojej sociálnej situácie, získajú všetky potrebné informácie na jednom mieste. Kancelária sa nachádza na prízemí Úradu BSK na Sabinovskej 16 v Bratislave. **BK**

V bratislavskej synagóge otvorili múzeum

Ponuku múzeí v hlavnom meste rozšírilo Židovské komunitné múzeum. Jeho sídlom je jediná synagóga v Bratislave, ktorá sa nachádza na Heydukovej ulici. Na projekt finančne prispel aj Bratislavský samosprávny kraj. Múzeum verejnosti predstavili predseda Židovskej náboženskej obce Peter Salner, podpredseda ŽNO Maroš Borsky a podpredseda BSK Martin Berta. „Tento projekt sprístupní jedinú synagógu v meste, ktorá dodnes slúži pôvodnému účelu – integruje aktívne miesto judaizmu. Bratislavský kraj vstúpil do tohto unikátneho projektu ako partner, je zriaďovateľom stredných škôl a prá-

ve mládež, mladí ľudia majú možnosť zoznámiť sa s autentickým miestom judaizmu,“ povedal Martin Berta.

Múzeum ponúka vzácne židovské rituálne predmety, zlatom vyšivané plášte na sväté biblické zvitky, unikátne fotografie študentov bratislavskej rabínskej školy aj obraz stvárňujúci hrôzy holokaustu. Návštevníci ich môžu vnímať v autentickom prostredí, pre ktoré boli vytvorené. Filozofia múzea vychádza z toho, že židovská komunita žila v Bratislave odkiaľživa a bola jej významnou súčasťou. **BK**

Zastupiteľstvo o rozvoji dopravy v BSK

Poslanci na júnovom zasadnutí zastupiteľstva Bratislavského samosprávneho kraja prerokovali a zobrali na vedomie informáciu o rozvoji elektrickej trakcie na území hlavného mesta Bratislavy a plán dopravnej obslužnosti na území kraja. Ide o príspevok kraja k rozvoju bratislavskej integrovanej dopravy, nielen čo sa týka rozvoja elektrickej trakcie, ale aj nadväzujúcich dopravných stavieb, na ktoré sa budú čerpať prostriedky aj z Operačného programu Bratislavský kraj.

Krajský parlament tiež schválil memorandum o spolupráci medzi BSK, obcou Rohožník na Záhori a spoločnosťami Holcim, Baumit a Alas

pri riešení technického stavu cesty III. triedy, ktorá je dôležitou spojnicou medzi spoločnosťami v Rohožniku a diaľnicou D2, ako aj jednotlivých obcí s okresným mestom Malacky. Cesta je denne vyťažovaná najmä kamiónovou dopravou a hrozí jej deštrukcia. Plánovaná rekonštrukcia nielenže zlepši dopravné napojenie, ale výrazným spôsobom pomôže ku skvalitneniu životného prostredia. Pre BSK z memoranda vyplýva záväzok zabezpečenia zmluvných vzťahov k dotknutým pozemkom vo Vojenskom obvode Záhorie. Rekonštrukcia cesty by mala byť hotová do konca roka 2015. **IT**

Kraj hospodáril s vyrovnaným rozpočtom

Bratislavský kraj za prvý štvrtrok tohto roka hospodáril s celkovým prebytkom takmer 16,8 milióna eur, keď celkové príjmy predstavovali 39,5 milióna eur a výdavky 22,7 milióna eur. Na svojom júnovom zasadnutí schválilo výsledky hospodárenia zastupiteľstvo BSK.

V konečnom dôsledku kraj hospodáril s vyrovnaným rozpočtom, lebo pod nižšie výdavky sa podpísali najmä nezapočítané mzdy za mesiac apríl a nižšie kapitálové výdavky, pri ktorých je predpoklad čerpania až v poslednom štvrtroku. **TA**

Summit CENTROPE v Brne

Predsedovia a primátori regiónov a miest cezhraničného združenia Centrope prijali na nedávnom summite v Brne strategický rámec pre rozvoj dopravy a infraštruktúry ako základný a kľúčový dokument budúcej spolupráce v oblasti dopravnej infraštruktúry. Bratislavský župan Pavol Frešo a primátor hlavného mesta Milan Ftáčnik dokument pripomienkovali, pretože neobsahoval v plnej miere priority slovenskej strany tak, ako boli definované na predchádzajúcom stretnutí v decembri 2011 v Tomásove. Zpracované boli nakoniec všetky pripomienky.

„Záleží nám na tom, aby sa v rámci bratislav-

Pavol Frešo

skej župy a hlavného mesta rozvíjala železničná aj diaľničná sieť,“ povedal predseda BSK Pavol Frešo. „Projekty ako Ten-T či vybudovanie diaľničného obchvatu D4 patria medzi naše priority, pretože nás to

prepojí s európskymi metropolami. Vďaka nim sa zvýši úroveň cestovania, a tým aj skvalitní a zlepši život obyvateľov,“ zdôraznil.

Kraj prejavil záujem o rozšírenie spolupráce s regiónmi Českej republiky, aby mohli v ďalšom programovom období (2014 – 2020) čerpať eurofondy na spoločné projekty v rámci Operačného programu Cezhraničnej spolupráce SR – ČR. **IT**

Rodinné pasy Family net na podporu turizmu

Prostredníctvom bezplatných rodinných pasov chce Bratislavský kraj podporiť cestovný ruch. Hlavným ťažiskom projektu Family net je vytvorenie zľavovej karty pre rodiny s deťmi, ktoré tak budú môcť využívať zľavy v Bratislavskom a Trnavskom kraji, Dolnom Rakúsku a Burgenlande.

Systém rodinných pasov vytvorí rôzne ponuky cestovného ruchu, priblíži tradičné kultúry kra-

jov a ponúkne atraktívne destinácie, ktorými regióny disponujú. Oživi záujem o príslušné cezhraničné služby, rozšíria sa existujúce služby a využívanie siete poskytovateľov zliav, očakáva sa aj zvýšenie výnosu hospodárstva regiónov. Širšia ponuka poskytovaných služieb v cestovnom ruchu je v konečnom dôsledku benefitom pre obyvateľa kraja. Systém v súčasnosti funguje v Dolnom Rakúsku a Burgenlande. **BK**

Na bicykli deťom

Medzinárodný charitatívny projekt Na bicykli deťom s medzinárodnou účasťou cyklistov a známych osobností z Česka a Slovenska priniesol prvé výsledky. V rámci neho peletón s účasťou známych osobností počas putovania po krajinách regiónu navštívil aj Bratislavu.

Celú snahu organizátorov a cyklistov vzbierať finančné prostriedky pre onkologicky choré deti znásobila radosť z vyzbieraných takmer šesťtisíc eur. Aj vďaka tomu sa môžu uskutočniť ďalšie regeneračné pobyty pre deti a rodičov. Prvý pobyt bude pre päť až šesť rodín z východného Slovenska, ktoré strávia týždeň na Donovaloch. Druhý pobyt sa uskutoční v auguste v Liptovskom Jáne a je určený pre približne šesťdesiat rodín zo Slovenska a Čiech.

Projekt podporil Bratislavský kraj, ktorý aj v tomto roku organizuje cyklistický Župný pohár. Výťažok z neho bude opäť venovaný na pomoc onkologicky chorým deťom. Akcia vyvrcholí v auguste cyklistickým maratónom Kellys Green Bike Tour.

Peletón odštartoval 2. júna v najvýchodnejšej slovenskej obci Nová Sedlica. Počas štrnástich etáp prekonal 1 946 kilometrov a prešiel cez 423 miest a obcí. Cieľom bolo najzápadnejšie mesto Českej republiky Aš, kde peletón dorazil 16. júna. **TA**

Ropovod cez Žitný ostrov nemôže ísť

Zástupcovia Bratislavského samosprávneho kraja a občianskeho združenia Nie ropovodu cez Žitný ostrov trvajú na svojej požiadavke, aby plánovaný ropovod z rúkskeho Schwechatu nevedel cez Žitný ostrov. Svoj názor tlmočili aj zástupcom Ministerstva životného prostredia SR.

„Voda je strategická surovina pre nás a nemôžeme súhlasiť s tým, aby územie, kde je kvalitný vodný zdroj, bolo ohrozené ropovodom,“ povedal po rokovaní podpredseda BSK Martin Berta. Ako dodal, zástupcom ministerstva prezentovali aj uznesenie BSK, v ktorom jeho poslanci jednoznačne vylúčili možnosť trasovania ropovodu cez Žitný ostrov.

V súčasnosti je k dispozícii na možnú výstavbu ropovodu dvanásť rôznych trás, ktoré rieši špeciálna pracovná skupina. Z nich navrhovateľská spoločnosť BSP GmbH reálne uvažovala len o dvoch, obe však kriticky zasahovali územie mesta. **TA**

Dvadsiaty ročník Open Doors v Bruseli

Dňa otvorených dverí európskych inštitúcií, ktorý sa konal 20. mája a patrí k tradičným, obľúbeným a mimoriadne zaujímavým podujatiam pre obyvateľov, ale aj návštevníkov Bruselu, sa zúčastnila aj Bratislavská župa. V rámci podujatia otvorili pre všetkých záujemcov už po dvadsiaty raz svoje brány nielen Európsky parlament, Európska komisia či Výbor regiónov, ale rovnako aj Hospodársky a sociálny výbor a Rada Európskej únie. Jednotlivé regióny Európskej únie dostali možnosť na prezentovanie sa v priestoroch budovy Výboru regiónov na Rue Belliard v centre Bruselu, kde si rozložili svoje prezentačné stánky. Možnosť ukázať svoju jedinečnosť, tradície alebo kulinárske lahôdky využilo viac ako päťdesiat regiónov z celej Európy.

Bratislavský samosprávny kraj sa každoročne zúčastňuje tohto podujatia. Tento rok sa zamerával na prezentáciu turistických atrakcií regiónu, jeho potenciálu a tradícií. **BK**

Riaditeľka novej divízie v HP

Spoločnosť HP vymenovala Eriku Lindauerovú za riaditeľku novej divízie PPS (Personal and Printing Systems – výpočtové a tlačové riešenia) pre Slovensko a Českú republiku. Nová organizácia vznikla zlúčením divízií PSG (osobné počítače a notebooky) a IPG (tlačiarne a zobrazovacie zariadenia).

Erika Lindauerová, ktorá je absolventkou Univerzity Komenského v Bratislave, doteraz zastávala funkciu riaditeľky IPG pre Slovensko a Českú republiku. V HP pôsobí už od roku 1997 a predchádzajúce skúsenosti získala v spoločnosti CHS Slovakia. **TA**

Nový šéf NAY

Do funkcie generálneho riaditeľa spoločnosti NAY, a. s., bol vymenovaný Martin Ohradzanský – biznis manažér, ktorý má za sebou celý rad úspechov ako vrcholový manažér v oblasti spotrebnej elektroniky a IT technológií. Predtým pôsobil vo vedení spoločnosti Microsoft Slovakia a aj ako generálny riaditeľ Panasonic Slovakia.

„Mojím cieľom je, aby NAY upevnil do budúcnosti svoju pozíciu jednotky, a to nielen v predaji elektroniky, ale aj v starostlivosti o zákazníka a v inováciách, ktoré pre spotrebiteľa a celý trh prináša,“ dodal k svojmu vymenovaniu M. Ohradzanský. **VN**

Zmeny v skupine GEFCO

Yves Fargues odstúpil z funkcie generálneho riaditeľa skupiny GEFCO, v ktorej ho nahradil Luc Nadal. Nový CEO predtým v skupine pôsobil ako riaditeľ pre nákladnú prepravu a logistiku. Výkonná rada

skupiny GEFCO potvrdila Y. Farguesa vo funkcii predsedu, ktorú však bude vykonávať ako Non-Executive funkciu. **ZL**

Antonio Payano vedie Bayer

Novým generálnym riaditeľom spoločnosti Bayer na Slovensku a v Čechách je Antonio Payano. Pred príchodom do firmy Bayer v Českej re-

publike pôsobil v Španielsku vo funkcii Business Unit Head Oncology a neskôr vo funkcii Business Unit Head Specialty Medicine. V roku 2009 nastúpil do funkcie Head of Business Unit General Medicine. V Českej republike prevzal najskôr funkciu Bayer HealthCare Representative. Od apríla 2012 mu pribudla nová úloha, a to Managing Director firmy Bayer pre Slovensko a Českú republiku. **TA**

Nový regionálny šéf Ikey chce navštevovať kolegov

Generálnym riaditeľom spoločnosti IKEA Česká republika, Maďarsko a Slovensko sa stal Marek Feltl. Jedným z jeho prvých krokov vo funkcii je postupná návšteva domácností najmenej 200 svojich kolegov v týchto

troch krajinách. Podľa spoločnosti tím chce dosiahnuť, „aby zamestnanci dokázali zákazníkov naozaj počúvať a lepšie pochopili, ako ľudia v skutočnosti žijú a ako môže IKEA prispieť k zlepšeniu ich každodenného života“. **VN**

Tesco v SR povedie Martin Dlouhý

Tesco Stores SR má nového generálneho riaditeľa, ktorým je Martin Dlouhý. Prináša so sebou bohaté skúsenosti z riadiacich funkcií vo viacerých spoločnostiach a krajinách. Pred príchodom do Tesca pôsobil

ako viceprezident Metro group pre strednú a východnú Európu.

Štyridsaťročný Martin Dlouhý sa narodil v Prahe, kde vyštudoval odbor medzinárodné vzťahy na Ekonomickej univerzite. Vo svojom vzdelávaní pokračoval aj štúdiom manažmentu v Londýne. **VN**

V SPP menili predstavenstvo a dozornú radu

Novým podpredsedom predstavenstva spoločnosti Slovenský plynárenský priemysel, a. s., sa stal Alexander Sako. Na tomto poste vystrieda Štefana Slezáka, ktorý končí svoje pôsobenie v predstavenstve SPP. Svoju činnosť v tomto orgáne končia aj Vladimír Klimeš a Juraj Ondříš. Nahradili ich noví členovia predstavenstva – Milan Hargaš a Marián Valko. Zároveň sa zmení zloženie dozornej rady SPP. Funkcie doterajších členov kontrolného orgá-

nu: Petra Baláža – predsedu, Juraja Bizoňa, Arpáda Csuriho, Juraja Horvátha, Jána Manduláka a Karola Šišku prevezmú noví členovia dozornej rady SPP: Michal Ďurkovič, Tomáš Gál, Juraj Janočko, Martin Kováč, Robert Zemánek a Dušan Žák. **TA**

Zmena v predstavenstve Škoda Auto

Frank Welsch

Od 1. septembra 2012 preberá Frank Welsch v predstavenstve spoločnosti Škoda Auto zodpovednosť za oblasť technického vývoja. Nahradí vo funkcii Eckharda Scholza, ktorý prevezme vedenie značky Volkswagen Úžitkové vozidlá. Od septembra taktiež Werner Eichhorn prevezme v predstavenstve spoločnosti Škoda Auto zodpovednosť za oblasť „Predaj a marketing“.

Nahradí vo funkcii Jürgena Stackmanna, ktorý v centrále koncernu vo Wolfsburgu preberá vedenie marketingu koncernu a značky Volkswagen. **LB**

Werner Eichhorn

Nová riaditeľka Commerzbank pre SR a ČR

Spoločnosť Commerzbank vymenovala novú riaditeľku pre Slovensko a Českú republiku. Do vedúcej funkcie nastúpi Beate Simon, ktorá tak nahradí odchádzajúcu Krisztinu Bogdán. Tá bude naďalej pôsobiť vo funkcii zástupkyne riaditeľky pobočky Praha.

Beate Simon pracuje v Commerzbanke od roku 1989, dlhé roky pôsobila ako poradca pre firemných klientov. Od roku 1999 patrí k vedeniu divízie Mittelstandsbank, ktorá sa orientuje na stredne veľké firmy. **TA**

Nová výkonná šéfkla Asseco Solutions SR – po 21 rokoch

Novou generálnou riaditeľkou spoločnosti Asseco Solutions pre SR sa 1. júla stala Martina Mošková. Od roku 2007 tam pôsobila vo funkcii finančnej riaditeľky. Po vyše 20 rokoch tak nahradila na tomto poste

Petra Langa. Ten sa chce z pozície predsedu predstavenstva venovať strategickému rozvoju firmy, produktovému portfóliu a významným obchodným partnerom. **VN**

Stratégia cestovného ruchu dostáva kontúry

Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR chce výraznejšie podporiť koncepčný rozvoj turizmu na Slovensku.

Prípravovaná „Stratégia rozvoja cestovného ruchu do roku 2020“, ktorá má uzrieť svetlo sveta už na budúci rok, by mala priniesť kvalitu do tohto sektora. Ministerstvo dopravy chce totiž zaviesť do praxe meranie kvality služieb poskytovaných v cestovnom ruchu, uviedol štátny tajomník rezortu dopravy František Palko.

Destinačný manažment a ekonomické prínosy

Alfou a omegou pripravovanej stratégie aj naďalej zostáva orientácia na destinačný manaž-

Stratégia má byť hotová v roku 2013; jej ťažiskom je orientácia na destinačný manažment.

ment. Štát tak nebude podporovať konkrétne chaty či hotely, ale prostriedky bude sústreďovať na rozvoj jednotlivých regiónov a ich konkrétnych projektov.

„Ďalšou kľúčovou oblasťou je efektívnosť využívania zdrojov v oblasti cestovného ruchu. Chceme sa pozrieť na to, ako efektívne boli

doteraz využívané zdroje zo štrukturálnych fondov aj zo štátneho rozpočtu,“ priblížil F. Palko. Stratégia by mala zaviesť konkrétnu metodiku merania efektívnosti týchto prostriedkov. „Uvedomujeme si, že je nevyhnutné podporovať rozvoj malého a stredného podnikania v oblasti cestovného ruchu. Podpora však musí byť efektívna pre rozvoj národného hospodárstva. Musí to byť evidentné v číslach tak z hľadiska nárastu podielu hrubého domáceho produktu, ako aj zvýšenia počtu zamestnaných ľudí v tomto sektore.“

Meranie kvality a certifikácia

Dôležitou oblasťou je aj meranie kvality služieb v oblasti cestovného ruchu. V prípade niektorých profesií chce rezort dopravy zaviesť certifikáciu, ktorá by zaručovala odbornú spôsobilosť na výkon rôznych povolání, či už sú to sprievodcovia alebo ďalší poskytovatelia služieb. Pod kvalitnými službami má F. Palko na mysli napríklad sprievodcov, ktorí vedú,

o čom rozprávajú a vedú odpovedať na otázky zahraničných aj domácich turistov. Tiež sprievodcov historických pamätihodností, ktorí naozaj ovládajú problematiku a nie sú to len študenti, ktorí práve brigádujú.

Kto by kvalitu služieb kontroloval, bude podľa jeho slov záležať na tom, ako bude postavená legislatíva. „Viem si však predstaviť, že okrem štátnej moci by tu mohli zohrať úlohu aj samoregulačné organizácie,“ pripustil štátny tajomník. Kontrolou kvality by sa mohli zaoberať aj jednotlivé oblastné a krajské organizácie. Vydávanie certifikátov či ich forma budú tiež ešte predmetom diskusií.

Vzdelávanie a marketing

Rezort dopravy sa chce obrátiť na 30 oblastných a dve krajské organizácie cestovného ruchu, pôsobiace na Slovensku, aby identifikovali atraktivity jednotlivých regiónov, ktoré treba rozvíjať. Stratégia chce tiež venovať pozornosť vzdelávaniu v turizme či rozvoju infraštruktúry. Z externého prostredia prichádzajú požiadavky, aby štát zohrával intenzívnejšiu úlohu pri vzdelávaní ľudí pracujúcich v cestovnom ruchu.

Propagácia a marketing by mali dostať jasnejšiu koncepciu v záujme lepšieho plnenia ich cieľa – aby cestovný ruch na Slovensku bol v budúcnosti viac konkurencieschopný, ako je dnes. Jestvujúci potenciál treba podľa F. Palka efektívnejšie využívať a vytvárať tak priestor pre nové pracovné príležitosti a zvyšovať význam cestovného ruchu.

AP

Ilustračné foto: TASR

Kde na dovolenke je lacnejšie a kde drahšie

Z pohľadu cien sa Slovákom vyplatí najviac cestovať na dovolenku do Rumunska a Bulharska. Ceny potravín sú totiž v týchto krajinách v priemere o 20 percent nižšie ako na Slovensku. Podľa prieskumu UniCredit Bank Slovakia, vypracovaného na základe údajov Eurostatu, je tam ubytovanie a stravovanie v reštauráciách lacnejšie približne o 30 až 40 percent.

Porovnateľné ceny ako u nás nájdú Slováci v Turecku, kde sú potraviny drahšie v priemere o 3,5 percenta, pričom ceny hotelov a reštaurácií sú o 7 percent vyššie ako v SR.

Genovo zaujímavou destináciou sa podľa prieskumu stáva v poslednom období aj Portugalsko, lebo tamjšie ceny potravín a stravo-

vania sa postupne približujú k našim. Tento rok sú v porovnaní so Slovenskom drahšie v priemere o 7 percent, hotely a reštaurácie o 11 percent, zatiaľ čo ešte v roku 2010 to bolo o 37 percent, respektíve o 23 percent viac

ako na Slovensku. V najpopulárnejšej dovolenkovskej destinácii, Chorvátsku, si Slovák priplati v priemere 9 percent za potraviny a 27 percent za ubytovacie a stravovacie služby v porovnaní s úrovňou u nás. To sa približuje priemerným cenovým úrovňam Španielska či Malty. Na dovolenke v Grécku, na Cypre, v Taliansku či vo Francúzsku zaplatia slovenskí turisti približne o 20 až 30 percent viac za potraviny a o 35 až 50 percent viac za hotely a reštaurácie.

Údaje použité vo výpočtoch sú priemerné cenové úrovne za rok a za celú krajinu, preto sa ceny v turistických letoviskách počas letnej sezóny môžu od priemerných cien líšiť.

TA

Cestovať bez poistenia sa neodporúča

Poistiť sa môžete osobne, cez internet aj SMS správou

Cestovné poistenie má v letných mesiacoch svoju najsilnejšiu sezónu. Cestovať bez neho a riskovať pokazenú dovolenku sa nevypláca.

Poistovne dnes ponúkajú cestovné poistenie, ktoré vám pripraví podľa vašich očakávaní a potrieb. Ak cestujete individuálne, môžete sa poistiť cez internet alebo osobne v ktorejkoľvek poisťovni. Ceny sú dnes už porovnateľné – výrazné cenové rozdiely nenájdete.

V rámci komerčného poistenia za vás uhradí poisťovňa nevyhnutné liečebné náklady v zahraničí, ktoré vznikli v dôsledku úrazu, náhleho ochorenia alebo úmrtia. Bez poistenia riskujete, že platbu za poskytnutú zdravotnú starostlivosť musíte zaplatiť z vlastného vrecka. V rámci Európskej únie kryje sčasti náklady Európsky preukaz zdravotného poistenia, ale pred cestou si treba dôkladne zistiť, ktoré náklady tento preukaz znáša a na ktoré sa treba pripoistiť.

Stačí poslať SMS

Výhodnú možnosť aj po stránke organizačných stresov pred cestou predstavuje poistenie prostredníctvom SMS správy, ktoré sa nedávno objavilo na našom trhu (ponúka ho Allianz – Slovenská poisťovňa). Aj na poslednú chvíľu tak môže klient uzavrieť poistku cestovného poistenia do zahraničia alebo aj do hôr na Slovensku.

Nespoliehajte sa na Európsky preukaz zdravotného poistenia – nekryje všetky náklady.

Poistenie cez SMS ponúka možnosť poistiť si zvlášť liečebné náklady a základné asistenčné služby na pobyt v zahraničí alebo liečebné náklady. Pripoistiť sa dá aj v kombinácii s poistením úrazu, batožiny, zodpovednosti za škodu a doplnkovými asistenčnými službami. V horách zahŕňa aj krytie zásahu Horskej záchrannej služby do rozumnej výšky.

Individuálne alebo s cestovkou

Takmer dve tretiny klientov najväčšej sloven-

skej poisťovne sa do zahraničia poisťujú individuálne, ďalšiu časť tvoria komplexné cestovné poistenia, ktoré uzatvárajú pri kúpe zájazdu v cestovnej kancelárii.

Toto poistenie sa vzťahuje na platby za objednané služby, ako sú doprava, ubytovanie, strava a ďalšie služby v rámci zájazdu, ktoré ponúka cestovná kancelária. Poistiť sa dá aj samostatne zakúpená letenka či ubytovanie. Poistnou udalosťou je zrušenie cesty v prípade, že klient alebo spolucestujúci vážne ochorel či utrpel úraz s nutnou hospitalizáciou. Dôvodom na stornovanie zájazdu je tiež smrť, strata alebo zničenie cestovných dokladov, škody na majetku spôsobené živelnou udalosťou alebo trestným činom. Súčasťou takéhoto poistenia je aj poistenie predčasného návratu v prípade, že si to vyžiada zdravotný stav. Dodajme, že v zmysle príslušného zákona je pre cestovné kancelárie povinné poistenie zájazdu pre prípad úpadku.

Poistné udalosti: koľko by ste zaplatili

Ochorenie alebo úraz v zahraničí netreba brať na ľahkú váhu. Finančne môžu byť náročné, keďže môžu cestovateľa stáť až desiatky tisíc eur. Najčastejšími poistnými udalosťami počas letnej sezóny sú žalúdočné a tráviace problémy, pričom náklady spojené s liečbou sa vyplňujú približne na 160 eur, chrípka a zápal priedušiek s vysokými horúčkami vyjdú približne na takú istú sumu. Náklady na liečbu alergických reakcií na slnko stoja od 70 do 160 eur a akút-

ne zubné ošetrovanie vyjde od 160 do 300 eur. Pri ošetrovaniach sa môže stať, že platbu zdravotné stredisko vyžaduje v hotovosti od pacienta a následne býva preplatené poisťovňou. Preto je nutné doklady o ošetrovaní a účty starostlivo uschovať a dokladovať po návrate v poisťovni.

Najväčšie poistné udalosti dosahujú výšku až niekoľko desiatok tisíc eur.

Minulý rok evidovala Allianz – SP ako najväčšiu poistnú udalosť infarkt klienta v Egypte, keď sa náklady na hospitalizáciu a následnú repatriáciu vyšplhali až na 48-tisíc eur.

Krajiny s najväčšími rizikami

Rizikovými krajinami z hľadiska možného výskytu najmä infekčných ochorení sú subtropické a tropické krajiny, výskou vzniknutých liečebných nákladov sú zas USA. Najviac poistných udalostí zaznamenáva Egypt, ktorý je obľúbenou destináciou a mieri doň veľká časť slovenských turistov. Vzhľadom na klimatické a hygienické podmienky je tu zvýšená frekvencia výskytu najmä žalúdočných a črevných ochorení. Medzi krajiny s veľkým počtom poistných udalostí patrí aj Turecko. Chorvátsko, ktoré každoročne navštívi veľa Slovákov, je až na piatom mieste.

LM

Ilustračné foto: SXC

Úspešný Region Tour Expo

Na trenčianskom výstavisku sa v máji uskutočnil 1. ročník výstavy cezhraničného cestovného ruchu regiónov Slovenska a ČR.

Novú výstavu Region Tour Expo sprevádzal už 14. ročník výstavy Zdravý životný štýl. Odbornými garantmi podujatia boli Slovenská agentúra pre cestovný ruch a Česká centrála cestovného ruchu CzechTourism. Partnermi výstavy sa stali Trenčiansky samosprávny kraj (TSK) a Zlínsky kraj. Na výstave sa zúčastnili aj subjekty cestovného ruchu regiónov Trnavského, Žilinského, Juhomoravského a Moravskosliezského kraja.

Zaujímavé expozície

Vystavovatelia zo spomínaných krajov prezentovali destinácie a produkty cestovného ruchu, možnosti aktivít, ubytovania, zaujímavostí, pamiatky, gastronómiu a predstavili ponuku, ako a kde možno čo najpríjemnejšie stráviť voľný čas a dovolenku.

Návštevníci mohli vidieť zaujímavé expozície ako napríklad stánok TSK, ktorý predstavovala maketa Trenčianskeho hradu, cyklodráhu, rozprávkové Slovensko pre deti, no zúčastniť sa mohli aj premietania cestovateľských filmov TourFilm a súťaže o pobytové ceny. Časť programu výstavy sa konala aj na Trenčianskom hrade, kde bol pre návštevníkov pripravený májový jarmok remesiel a vystúpenie hudobnej skupiny Čechomor.

Klenoty pohraničia

Súčasťou výstavy bolo vyhlásenie výsledkov súťaže Klenoty pohraničia/Klenoty prihraničí, do ktorej bolo nominovaných 24 subjektov zo šiestich krajov. Absolútnym víťazom súťaže sa stal Bojnický zámok. Za ním na druhom mieste zo slovenských subjektov skončil Oravský hrad a tretia priečka patrí Kúpeľom Piešťany. Lednicko-valtický areál z Juhomoravského kraja získal druhé miesto v obľúbenosti českých klenotov a tretie miesto získalo Valašské múzeum v prírode Rožnov pod Radhoštěm.

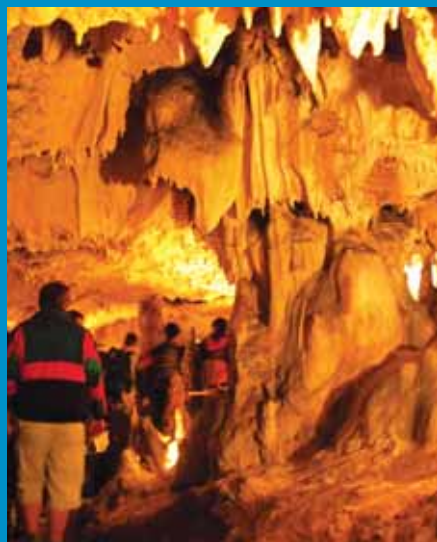
Strategickým cieľom rozvoja cestovného ruchu je zvyšovať jeho konkurencieschopnosť pri lepšom využívaní daného potenciálu. Zámerom je vyrovnávanie regionálnych disparít a tvorba nových pracovných príležitostí. Cestovný ruch – turizmus v jednotlivých regiónoch by sa mal v budúcnosti zamerať na zlepšenie regionálnej spolupráce a podpory cestovného ruchu v pohraničných krajoch.

PR

Harmanecká jaskyňa oslavovala

Národná prírodná pamiatka Harmanecká jaskyňa v júni oslávila 80 rokov od svojho objavenia. V súčasnosti je preskúmaných 2 763 metrov jaskyne, dĺžka sprístupnenej časti pre návštevníkov je 720 metrov.

Pred letnou turistickou sezónou bola v jaskyni dokončená kompletná rekonštrukcia chodníka, zábradlia a osvetlenia. Vďaka tejto rekon-

štrukcii sa môže ako prvá jaskyňa na Slovensku pochváliť ekologickým osvetlením LED po celej svojej dĺžke.

Celkové náklady na rekonštrukciu dosiahli sumu 322-tisíc eur bez DPH. Peniaze poskytla rezortná organizácia ministerstva životného prostredia – Správa slovenských jaskýň zo štrukturálnych fondov EÚ a Operačný program Životné prostredie.

Harmanecká jaskyňa je návštevníkom sprístupnená od roku 1950. Podľa dostupných údajov ju najviac ľudí navštívilo v roku 1989, keď si ju prezrelo viac ako 35-tisíc ľudí. V minulom roku prišlo do Harmaneckej jaskyne 18-tisíc návštevníkov. Je jednou zo 44 slovenských jaskýň, ktoré sú vyhlásené za národné prírodné pamiatky. TA

Slováci trávia leto majstrováním

Ešte pred desiatimi rokmi odsúvali Slováci v lete chaty a chalupy na druhé miesto. Prednosť mali zahraničné dovolenky v luxusných destináciách či v tradičnom Grécku alebo Chorvátsku. Teraz sa karta otáča a našinci opäť objavujú chalupárčenie. Mnohí z nich radšej krásne letné dni venujú majstrovaniu a úpravám svojich letných sídiel a na dovolen-

ku k moru vyrazia napríklad až na jeseň. Potvrdzujú to aj predajné dáta spoločnosti Home Credit Slovakia.

Tomuto trendu čiastočne nahráva aj súčasná ekonomická situácia. Zatiaľ čo ceny rastú, platy zostávajú rovnaké. Ľudia viac šetria a na zahraničnú dovolenku necestujú každoročne, ale napríklad len raz za dva roky. Módou sa stali aj jesenné dovolenky mimo hlavnej sezóny, na ktorých si dovolenkári môžu užiť teplo a exotiku za priaznivejšie ceny. Ako alternatívu ľudia často volia práve svoje chaty a chalupy. Návrat chalupárčenia navyše súvisí s ďalšou typickou slovenskou záľubou – majstrováním, ktoré sa s príchodom teplých mesiacov každoročne stáva takmer národným športom. Potvrdzujú to štatistiky nákupu na splátky tejto spoločnosti – ľudia tento rok minuli na záhradnú techniku o 12 percent viac ako vlni.

Chalupári vylepšujú svoje letné sídla s cieľom získať rovnaké pohodlie ako doma. Oveľa viac sa zameriavajú aj na estetickú stránku vecí. Zatiaľ čo pred dvadsiatimi rokmi bola hlavnou požiadavkou funkčnosť, dnešným chalupárom záleží aj na tom, aby interiér a okolie stavby boli krásne a upravené. Kedysi ľudia chodili na chaty skôr pracovať a neustále niečo opravovali a zlepšovali, dnes si radi užívajú a chcú relaxovať. SB

Prevenencia je pred dovolenkou nevyhnutná

Zoznam na zbalenie, poistenie a finančná rezerva cestovateľa istia

Na dovolenku sa väčšina z nás netrpezlivo teší. Pobyť v zahraničí však môže priniesť aj viacero problémov. Dá sa im vyhnúť preventívnym plánovaním.

Ak si chcete svoju dovolenku skutočne užiť, mali by ste sa na ňu poriadne pripraviť a nepodceňovať žiadne riziká. Prezradíme vám, aké chyby robia dovolenkári pred odchodom najčastejšie. Budete sa im môcť vyvarovať a užiť si svoj čas odpočinku naplno.

Výber dovolenky na poslednú chvíľu

Najdôležitejším krokom pri plánovaní dovolenky je včasný nákup zájazdu či rezervácia ubytovania a dopravy. Prekvapivo najčastejším problémom je, že si ľudia nechávajú rezerváciu pobytu na poslednú chvíľu. Potom sú donútení vybrať si dovolenku už len z veľmi obmedzenej ponuky.

Veľa dovolenkárov si zabudne skontrolovať, či sú ich doklady platné.

„Týka sa to turistov, ktorí majú obľúbené lokality alebo cestujú s deťmi či v skupine viacerých osôb,“ hovorí marketingový manažér cestovnej agentúry Ivan Šidla. „V prípade, že plánujete dovolenku iba vo dvojici a nezáleží vám na tom, ktoré miesto navštívite, sú pre vás ideálne ponuky last minute zájazdov.“

Pozor na platnosť cestovných dokladov

Zrejme každý vie, že na cestovanie potrebuje patričné doklady. V rámci EÚ stačí občiansky preukaz, mimo EÚ potrebujú pas aj deti a v niektorých krajinách sa vyžaduje okrem víza aj povinnosť platnosti pasu určenú dobu po plánovanom návrate. Napriek tomu je zarážajúce, koľko dovolenkárov si pred vycestovaním neskontroluje, či sú ich doklady vôbec ešte platné. Takáto nepozornosť môže prekažiť cestovné plány. Vybavenie nového dokladu trvá bežne 30 dní.

Všetky cestovné doklady si je dobré pred cestou skopirovať. V prípade straty dokladov môžu

kópie výrazne urýchliť celý proces vybavovania nových dokladov.

Cestovné poistenie

Positívne myslenie je na cesty výborná výbava, ale pri vycestovaní do zahraničia je namieste aj trochu opatrnosti. Vždy sa môže stať neprí-

Finančná rezerva a banková karta môžu riešiť nečakané poplatky alebo pokuty.

jemná udalosť a zvlášť v cudzej krajine, kde sa neorientujeme tak ľahko ako v domácom prostredí, môže aj maličkosť znepriemniť pobyt. Prežiť ho aktívne a bez strachu pomáha dobré cestovné poistenie s kvalitným pokrytím.

Určite si treba poistiť minimálne liečebné náklady; cena základného poistenia sa pohybuje už od 0,70 eura na deň. Táto poisťka vám pritom môže ušetriť tisícové náklady za ošetrovanie u lekára či pobyt v nemocnici. Pri cestách do zahraničia sa oplatí aj poistenie batožiny, zodpovednosti za škodu alebo poistenie opustenej domácnosti. Pre milovníkov adrenalínových zážitkov je nevyhnutná úrazová poisťka, a to najmä pri dovolenkách spojených so športmi či cestovaním v nebezpečnom teréne.

Finančná rezerva

Častou chybou mnohých cestovateľov je podceňovanie možnosti nečakaných finančných výdavkov. Lahko sa môže stať, že ešte pred skončením dovolenky miniete všetky svoje úspory. V priebehu dovolenky vás môžu prekvapiť nečakané poplatky či pokuty, preto treba počítať s väčšou finančnou rezervou, či

už v hotovosti alebo na bankovom účte. Napríklad viaceré autopožičovne v dovolenkových destináciách požadujú garanciu platobnou kartou.

Pred dovolenkou v zahraničí si skontrolujte, či má vaša platobná karta medzinárodnú platnosť.

V batožine by mala byť lekárnička s liekmi proti bolesti, zažívacím problémom či alergiám.

Praktickým pomocníkom sú cestovné šeky, tie vám vymenia v bankách, zmenárňach či na recepciách hotelov.

Zabudnuté lieky či dokumenty

Balenie si väčšina cestujúcich odkladá na poslednú chvíľu. Na mnohé súčasti výbavy sa dá uplatniť heslo, „čo nemáme, nepotrebujeme“, určite to však neplatí v prípade liekov na predpis. Kardiaci či cukrovkári by na takúto zábudlivosť mohli doplatiť.

Vyplatí sa vypracovať si s predstihom zoznam vecí, ktoré budete na dovolenke potrebovať. Univerzálne zoznamy je možné nájsť aj na internete. Najdôležitejšie sú doklady, letenky, cestovné lístky, voucher do hotela, potrebné dokumenty. V batožine by nemala chýbať dôkladne vybavená lekárnička, a to nielen s bežne užívanými liekmi, ale aj s liekmi proti bolesti, zažívacím problémom či alergiám. Pokiaľ letíte k moru, nezabudnite si prípravky s obsahom

panentolu na spálenú pokožku, náplasti a obväzy v prípade drobných zranení.

Zabezpečte byt

Pred odchodom na dovolenku by ste mali myslieť aj na to, že za sebou nechávate prázdny byt alebo dom. Častou chybou bývajú zatiahnuté závesy na oknách – tie sú príliš jasným signálom, že v byte nikto nie je. Nie je vhodné spo-

Zároveň nenechávajte náhradný kľúč schovaný pod rohožkou či na inom podobnom mieste. Pre prípad havarijného stavu ho radšej zverte zodpovednému susedovi alebo príbuzným. A ak máte o svoj majetok skutočne veľké obavy, môžete si zriadiť už spomínané poistenie opustenej domácnosti.

Pomoc v zahraničí

Na pobyt v zahraničí by sa mal každý pripraviť a dopredu si zistiť dôležité kontakty. Uložte si do telefónu číslo asistenčnej služby a číslo na svojho delegáta. Zároveň je vhodné zistiť si v danej krajine telefónne čísla na ambulanciu, políciu, hasičov alebo tiesňovú linku. Nezabudnite si včas aktivovať roaming. V prípade núdze, napríklad pri strate pasu alebo nehode, by vám tiež mohlo pomôcť telefónne číslo na slovenské veľvyslanectvo či konzulát. Potrebné kontakty nájdete na stránke Ministerstva zahraničných vecí SR.

IŠ

Ilustračné foto: SXC, ONTT

Dobrou pomôckou pri balení je zoznam vecí, ktoré si treba vziať na dovolenku.

mínať na verejných miestach alebo sociálnych sieťach, že máte v pláne stráviť niekoľko dní v zahraničí. Pokiaľ odoberáte dennú tlač, dohodnite sa so známymi, aby pravidelne noviny zo schránky vyberali. Plná schránka je taktiež signálom vašej neprítomnosti.

Konzulárne pracovisko v Splite

Slovenskí konzulárni pracovníci sú od 1. júla bližšie k Slovákom dovolenkujúcim na chorvátskom pobreží. K tomuto dátumu v Splite otvorili Vysunuté konzulárne pracovisko slovenského veľvyslanectva v Záhrebe.

Pracovník je k dispozícii 24 hodín denne. Pomáha v mimoriadnych situáciách, súrnych prípadoch, pri úmrtiach, dopravných nehodách či zraneniach. Toto vysunuté pracovisko pôsobilo v Splite aj počas troch uplynulých letných sezón.

V roku 2011 pracovníci konzulárneho pracoviska poskytli nefinančnú pomoc v núdzi v 48

prípadoch, v 162 prípadoch poskytli telefonickú či e-mailovú konzultáciu. Pracovníci poskytli konzulárnu pomoc pri štyroch úmrtiach, ôsmich hospitalizáciách slovenských občanov v zdravotníckych zariadeniach, pomoc pri tlmočení pacientom a rodinným príslušníkom a vystavili 25 náhradných cestovných dokladov.

TA, Foto: TASR

Každý štvrtý Slovak dovolenkoval v zahraničí

Väčšina Slovákov uprednostňuje dovolenku v zahraničí. Preferujú cestu autom na minimálne osemdňový rekreačný pobyt k moru, najčastejšie do Chorvátska, pričom uprednostňujú pohodlie hotela alebo penziónu. Vyplýva to z analýzy Poštovej banky založenej na údajoch Štatistického úradu SR.

Slováci vlani od júla do septembra uskutočnili v zahraničí 1,389 milióna dovolenkových pobytov. Išlo prevažne o dlhodobé pobyty, teda trvajúce minimálne štyri noci, ktorých bolo až 1,227 milióna. Počas vlnajšej letnej sezóny tak aspoň pár dní dovolenky strávil v zahraničí približne každý štvrtý Slovak.

Pre Slovákov je najobľúbenejšou destináciou jednoznačne Chorvátsko. V tejto krajine sa vlani uskutočnilo až 35 percent dlhodobých dovolenkových pobytov. Za viacerými dňami oddychu však radi cestujú aj do Talianska, Turecka, Bulharska či Grécka. Len o niečo menej populárnymi sú dovolenky v susednom Maďarsku či Česku. Až osem z desiatich dlhodobých dovolenkových pobytov spadá do kategórie rekreačný pobyt pri mori.

Autom sa za dovolenkou vlani vydalo 38 percent Slovákov, na takmer dve tretiny zahraničných pobytov sa letelo. Na popularite však nestráca ani autobusová preprava, ktorú využila štvrtina Slovákov dovolenkujúcich v zahraničí. Prostredníctvom cestovných kancelárií sa zrealizovalo takmer 60 percent pobytov. Viac ako štvrtina Slovákov sa spolieha na zabezpečenie ubytovania priamo na mieste. Iba 15 percent pobytov je rezervovaných individuálne.

Kým počas vlnajšieho leta vycestoval do zahraničia približne každý tretí až štvrtý Slovak vo veku od 15 do 44 rokov, vo veku od 45 do 64 rokov to bol každý štvrtý až piaty a nad 65 rokov dokonca iba každý dvadsiaty druhý Slovak.

TA

Cestovanie, to je aj stres a zdravotné riziká

Každý rok množstvu dovolenkárov voľný čas znepríjemní niektorá z chorôb alebo nástrah, ktoré číhajú v prímorských krajinách.

Ohrozenie týmito vplyvmi naozaj netreba podceňovať, aby ste si z dovolenky neprinesli okrem zážitkov aj neželanú návštevu v podobe choroby.

Psychická príprava

Cesty za oddychom paradoxne prinášajú aj zvýšenú mieru stresu pre každého dovolenkára, a preto nezanedbávajte psychickú záťaž. Už samotné cestovanie predstavuje pre organizmus človeka väčší či menší stres. Odlúčenie z domovského prostredia, jazyková a kultúrna odlišnosť a nutnosť čeliť neznámemu, to všetko sú záťažové situácie.

K podobnému stresu prispievajú aj možné komplikácie na letiskách, prípadne colnici na hraniciach. Aby ste predišli podobným problémom, mali by ste si pred odchodom zistiť o cielej krajine dostatok informácií. Podstatné sú časy odletov a príletov, colné predpisy, adresy úradov a ambasad či dôležité telefónne čísla. Mnohé z týchto informácií nájdete v turistických bedekroch a na internete.

Doprava

Okrem psychického stresu na dovolenkárov, samozrejme, číhajú najmä rôzne choroby, infekcie a nepríjemné stavy organizmu. S niektorými prejavmi sa môžete stretnúť už priamo pri cestovaní do vyťaženej dovolenkovej krajiny. Pri preprave lietadlom, loďou alebo autom sú časté kinetózy. Aby ste sa týmto pocitom na vrácanie vyhli, užite pred cestou vhodný liek proti žalúdočnej nevoľnosti. Takisto by ste nemali cestovať hladní ani prejedení ťažkým jedlom. Ak letíte veľmi ďaleko, zvolte si nočný let, kde celú cestu môžete prespať. Pomôžu aj lieky na navodenie spánku. Pri akomkoľvek spôsobe dopravy sa vyhýbajte požívaniu alkoholických nápojov pred cestou. Naopak, vždy majte poruke fľašu s vodou, aby ste uhasili smäd.

Slnčné žiarenie

Každý cestovateľ, ktorý sa chystá za exotikou, sa zväčša teší najmä na teplo a ničnerobenie na

pláži. Aby ste predišli rizikám, ktoré so sebou prináša náhla zmena klímy, buďte dostatočne pripravení. Pri prehriatí vo veľkom teple môžete dostať úpal, ktorému sa vyhnete vhodným oblečením. Ak sa teda chystáte do trópov, zaobľajte si netesniaci a vzdušný odev z prírodných materiálov a v žiadnom prípade nezabúdajte na pokrývku hlavy. Snažte sa obmedziť pobyt na priamom slnku na minimum a nevystavujte svoj organizmus slnečnému žiareniu v poludňajších

**Vyhýbajte sa
nedôveryhodným
potravinám a vode; majte
v lekárničke aj liek proti
hnačke.**

hodinách. Ovlažujte sa chladnou vodou, dostatočne pite a konzumujte len ľahké jedlá. Zásadou číslo jeden sú slnečné okuliare s dostatočným UV filtrom. Samozrejmosťou je opaľovací krém s vysokým faktorom. Čím svetlejší fototyp pleti máte, tým vyšší faktor si zadovážte (od 30 do 50 SPF). Ak máte citlivú pokožku, nezabudnite častejšie nanášať krém na miesta ako ramená, uši, nos, pery a priehlavky na nohách.

Cestovná lekárnička

V poradí najčastejším zdravotným problémom, hneď po nevoľnosti v dopravných prostriedkoch a spálenej pokožke, je cestovateľská hnačka. Niekoľko rád, ako ju „nechytiť“ a nestráviť tak nepríjemné chvíle na hotelovej toalete, však existuje. Problém spôsobujú najmä vírusy a baktérie v nedôveryhodných potravinách a vode. Preto sa vyhňte šalátom s dresingami, vajciam, majonéze a jedlám bez tepelnej úpra-

vy. Zoširoka obchádzajte stánky s pouličným jedlom a pite iba balenú vodu. Ak už problém nastane, poruke majte účinný liek, napríklad Imodium, ktorý vás rýchlo zbaví hnačky.

Očkovanie

Takmer vo všetkých exotických destináciách na dovolenkárov číha aj jedna naozaj nebezpečná choroba – vírusová hepatitída typu A. Najúčinnnejšou metódou, ako sa brániť žltacke, je dať sa pred cestou zaočkovať. Takisto nezaškodí dodržiavanie elementárnych hygienických návykov (umývanie si rúk po použití toalety a pred jedlom).

Kde nepomôže očkovanie

Ďalšou, veľmi nebezpečnou, aj keď nie príliš častou nástrahou, ktorá vás môže na cestách postihnúť, je malária. Choroba je spôsobená parazitom, ktorý sa dostáva do krvi uštipnutím hmyzom. Malária je pri neliečení smrteľná. Na nešťastie očkovanie neexistuje, no dostupné sú účinné lieky. Ak sú tieto podané infikovanej osobe do 48 hodín od prvých príznakov (horúčka, triaška, bolesti kĺbov, vracanie, anémia, kŕče), vyliečenie je možné.

Pri pobyte v exotickej krajine je najlepším riešením nenechať sa komármi poštipať a chrániť sa repelentmi či dlhými rukávmi.

Nezabudnite pred cestou

Pred každou cestou do zahraničia navštívte svojho lekára. Ten vám podá dôležité očkovania a zároveň poradí, čo všetko si zbalíť do cestovnej lekárničky. Pred dlhšou dovolenkou sa odporúča aj návšteva stomatóloga, ktorý môže odhaliť prípadné kazy a ošetriť ich. Takisto nezabúdajte na cestovné poistenie a hneď po návrate z dovolenky na preventívnu návštevu lekára.

Lucia Tarabeinová

Pitný režim a ochrana zdravia počas horúcich dní

So stúpajúcou vonkajšou teplotou rastie aj dôležitosť dodržiavania správneho pitného režimu.

Pod týmto pojmom rozumieme pravidelný a dostatočný príjem vhodných tekutín, ktoré bezpodmienečne potrebujeme nielen na telesnú, ale aj na psychickú pohodu.

Riziká nedostatku vody

Potreba vody je pre správne fungovanie organizmu nepopierateľná a všeobecne známa. Jej nedostatok môže byť nebezpečný a prejavuje sa v podobe veľkého množstva zjavných príznakov a funkčných porúch.

Aj keď potreba príjmu tekutín je u každého človeka individuálna, u dospelého človeka by priemerný odhadovaný denný príjem tekutín mal dosiahnuť 2 až 2,5 litra, z čoho viac ako polovicu predstavuje voda z prijatých tekutín a zvyšok môžeme získať zo stravy bohatej na vodu ako napríklad ovocie, zelenina, mlieko či jogurty.

Na vylúčovaní vody z organizmu sa podieľajú obličky, menšie množstvo strácame dýchaním a odparovaním pokožkou. Potením si organizmus reguluje telesnú teplotu tak, aby nedošlo k jeho prehriatiu, teda úpalu. V extrémnych prípadoch to môže predstavovať až 2 litre potu za hodinu. Tieto straty je potrebné neustále nahrádzať, dostatočne a pravidelne piť a dopĺňať minerálne látky, inak organizmus stráca výkonnosť aj odolnosť. Už pri strate 2 – 3 % sa znižuje naša výkonnosť o 20 %. Pri strate 8 – 9 % potom strácame schopnosť chôdze a pri strate 11 % hrozia problémy krvného obehu až kolaps.

Čo do pitného režimu nepočítame

- ✗ kávu (kofeínové nápoje)
- ✗ čierny čaj
- ✗ alkoholické nápoje
- ✗ mlieko
- ✗ 100 %-né ovocné a zeleninové nerieďené šťavy
- ✗ ovocné nektáre
- ✗ sladké limonády a soft drinky
- ✗ sódové a perlivé vody s vysokým obsahom CO₂
- ✗ silno mineralizované vody z liečivých prameňov
- ✗ polievky

Čo je najlepšie?

Okrem množstva prijatej tekutiny je tiež dôležité, kedy a čo pijeme. Dôležité je piť priebežne počas celého dňa. Naš subjektívny pocit smädu ani zďaleka nezodpovedá skutočnej potrebe hydratácie organizmu. Smäd je už len nesko-

Smäd je už len neskorým signálom nedostatku tekutín v organizme.

rým signálom nedostatku tekutín v cirkulácii. Najefektívnejším zdrojom rehydratácie je pitná voda z vodovodu alebo slabo mineralizované prírodné pramenité vody. Môže to byť aj nesladený čaj, najlepšie ovocný alebo zelený, ktorý okrem toho priaznivo vplyva aj na znižovanie „zlého“ cholesterolu (LDL). Minerálne vody, čisté alebo ochutené, ako aj 100 %-né ovocné šťavy by mali byť len doplnkovým zdrojom pitného režimu a mali by tvoriť len 10 % z dennej dávky tekutín.

Pitný režim a cestovanie

Kvôli väčšej fyzickej záťaži, teplu a stresu je dobré na letných dovolenkách zvýšiť celkový príjem tekutín. Na cestách je bezpečnejšie kupovať si balené pramenité alebo minerálne vody, ktoré všade na svete podliehajú prísny nárokom na hygienickú kvalitu. Môžete tak predísť rôznym neprijemným zdravotným komplikáciám.

Vodiči by si v lete mali na pitný režim dávať veľký pozor obzvlášť pre zníženú ostrážitosť organizmu pri dehydratácii. Rovnako dôležité je nezabúdať na správny pitný režim ani v lietadle, pre veľmi suchý vzduch – 10 až 20 % (vonkajšia vlhkosť vzduchu je 30 – 65 %). Je

preto rovnako potrebné dopĺňať tekutiny pravidelne a snažiť sa vypíť najmenej 200 ml za každú 1 hodinu strávenú v lietadle, čo je zároveň aj prevencia vzniku krvných zrazenín v dolných končatinách.

Desatoro správneho pitného režimu

- 1 Deň začínať pohárom čistej vody (cca 0,3 l), aspoň ¼ l teplého nápoja na raňajky a k tomu najlepšie pohár 100 %-ného riedeného džúsu.
- 2 Tekutiny dopĺňať priebežne, po menších dávkach približne v polhodinových intervaloch, a nečakať na pocit smädu, ktorý je počiatočným znakom dehydratácie.
- 3 Signálom nedostatku vody je napríklad suchosť v ústach, tmavý moč, pocit nepokoja, zhoršené sústredenie a nervozita.
- 4 Denne vypíť 2 – 3 l tekutín, v horúčave a pri zvýšenej záťaži až 5 l.
- 5 Pozor na deti a seniorov, u ktorých je znížené vnímanie smädu, ale zároveň aj zvýšená potreba tekutín.
- 6 V teplom počasí by teplota vody alebo podávaného nápoja mala byť v rozmedzí 10 – 12 °C.
- 7 Základom pitného režimu je čistá pramenitá voda a nízko či stredne mineralizované minerálne vody.
- 8 Vyhýbať sa tekutinám, resp. nápojom s dehydratujúcim účinkom.
- 9 Zvýšiť príjem tekutín v prípade vyššieho obsahu soli v konzumovanej strave.
- 10 Mať vždy (napr. pri šoférovaní, v práci, na miestach s klimatizáciou) poruke fľašu s vodou na priebežné dopĺňanie tekutín.

MUDr. Rastislav Husťak
Interné oddelenie Nemocnice
Košice-Šaca
Ilustračné foto: SXC

Nové vyšetrenie na záchranu detí

Nové vyšetrenie pre novorodencov na 10 najčastejších dedičných metabolických porúch je zavedené vo všetkých slovenských pôrodniciach. Pri týchto poruchách nedokáže organizmus spracovať určité masťné kyseliny, aminokyseliny či tuky, čím dochá-

dza k hromadeniu toxických látok v tele, čo môže spôsobiť trvalé telesné a mentálne poškodenie, v najhorších prípadoch až smrť. Len včasná diagnostika a liečba môžu zabrániť nezvratným poškodeniam detského organizmu. V mnohých prípadoch stačia len úprava stravy a špeciálna diéta a dieťa môže žiť plnohodnotný život ako jeho zdraví rovesníci. **VN**

Kmeňové bunky z tkaniva pupočníka

Už aj na Slovensku budú možnosti uskladniť tkanivo pupočníka, ktoré je bohatým zdrojom kmeňových buniek. Mezenchymálne kmeňové bunky, ktoré obsahuje tkanivo pupočníka, majú veľký potenciál v oblasti regeneratívnej medicíny. Vlastnosťami a potenciálnym použitím sa navzájom

dopĺňajú s bunkami z pupočníkovej krvi. Sú schopné premeniť sa na rôznorodé bunky alebo tkanivá v ľudskom organizme, predstavujú obrovský potenciál pre vyvíjajúcu sa liečbu mnohých ochorení v regeneratívnej medicíne.

„Z mezenchymálnych kmeňových buniek sa veľmi ľahko môže vytvoriť napríklad kostné a spojivové tkanivo, čo má význam pri liečbe degeneratívnych ochorení a pri poškodení šliach,“ tvrdí britský vedec a výskumník v oblasti biológie kmeňových buniek Peter Hollands. **VN**

Dezinfekcia a prirodzené prostredie

Prostredie okolo nás nie je sterilné a náš imunitný systém má mnoho sofistikovaných spôsobov, ako si s ním poradiť.

Človek žije v prirodzenom prírodnom prostredí obklopený množstvom mikroorganizmov. Drievá väčšina z nich sú neškodné, neraz užitočné organizmy, žijúce v symbióze s našim telom. Imunitný systém človeka je evolúciou nastavený tak, že vie rozpoznať neškodné mikróby a mikroorganizmy, ktoré môžu byť potenciálne nebezpečné. „Imunitný systém je vlastne zložitý komplex reakcií – niektoré sú chemické, iné biologické či fyzikálne, ktoré pomáhajú organizmu prežiť v tomto svete,“ hovorí doc. MUDr. Katarína Holečková, PhD., viceprezidentka Slovenskej infektologickej spoločnosti.

Prílišná hygiena môže nielen pomáhať, ale aj škodiť. Práve tým, že vyničí aj užitočné mikroorganizmy. Cieľom dezinfekcie nie je odstraňovať

naše prirodzené prostredie, ale len zabrániť neželaným prenosom pri kontakte. Na každodenné používanie v normálnom prostredí medzi ľuďmi nám stačí základná hygiena pozostávajúca z obyčajného mydla a tečúcej vody. **KG**

Hyperaktívny močový mechúr

Hyperaktívny močový mechúr postihuje 10 až 26 % mužov a 8 až 42 % žien. Výskyt syndrómu sa zvyšuje s pribúdajúcim vekom a veľakrát je spojený aj s inými príznakmi dolných močových ciest. Prejavuje sa prudkým a naliehavým, niekedy až bolestivým nutkaním na močenie, ktorému postihnúť musia čo najrýchlejšie vyhovieť, pretože ho nedokážu oddialiť.

Konzervatívna (najmä behaviorálna a medikamentózna) liečba je v súčasnosti považovaná

za liečbu prvej voľby u všetkých pacientov. Väčšinu pacientov je možné efektívne a bezpečne liečiť s pomocou perorálnej farmakoterapie v kombinácii s inými konzervatívnymi postupmi. V prípade neúspechu je možné využiť aj ďalšie možnosti. Ku chirurgickej liečbe sa pristupuje až po vyčerpaní a zlyhaní všetkých dostupných konzervatívnych liečebných metód a výraznej progresii poškodenia obličiek.

Jozef Marenčák

Klinika očnej prevencie

Špecializovaná mobilná jednotka nazvaná Klinika očnej prevencie vznikla s cieľom upozorniť na závažnosť ochorenia vekom podmienenej degenerácie makuly a diabetického edému makuly. Počas svojho vyše mesačného pôsobenia (od 18. mája do 27. júna) v slovenských mestách a obciach si nechalo zrak denne vyšetriť od 150 do 280 pacientov, pričom denne sa podarilo zachytiť 2 až 3 prípady začínajúceho ochorenia. Klinika očnej prevencie vznikla v spolupráci Slovenskej oftalmologickej spoločnosti, Únie nevidiacich a slabozrakých a spoločnosti Novartis. Skúsený tím, v ktorom sa vždy nachádzal oftalmológ a asistentky, pomocou špecializovaného

prístroja – tzv. fundus kamery – sa počas jednotlivých zastávok venoval vyšetrovaniu očného pozadia záujemcov a zároveň informoval verejnosť o starostlivosti o zrak. Pri ceste Slovenskom od východu (Košice) na západ (Bratislava) urobil dovedna takmer 6 000 vyšetrení.

Pracovníci Kliniky očnej prevencie nevyšetrovali len seniorov a ľudí nad 50 rokov, aj keď drvivá väčšina záchyto sa týkala ich. Títo pacienti dostali odporúčanie v čo najkratšom čase navštíviť očné ambulanciu a u svojho lekára podstúpiť ďalšie vyšetrenia, ktoré sú nevyhnutné na liečbu problému menom VPDM – vekom podmienená degenerácia makuly (očnej šošovky). **VN**

Cielená liečba metastáz v kostiach

Metastázy v kostiach sú jednou z najčastejších príčin bolesti u onkologických pacientov.

V súčasnosti prichádza na trh inovatívna liečba – cieleň liek na prevenciu a liečbu následkov a komplikácií kostných metastáz vo forme monoklonálnej protilátky. Táto priamo zasahuje do bludného kruhu zodpovedného za rozpad kosti.

Liek sa viaže na rastový faktor, zablokuje jeho naviazanie na osteoklast, a tak bráni jeho dozrievaniu, funkcii a prežívaniu. Dokáže zabrániť odbúravaniu kosti nádorom, znižuje počet kostných komplikácií, odďaľuje a zmierňuje bolesť a zlepšuje kvalitu života pacientov. **PJ**

Medissimo Family Day

Deň otvorených dverí v špičkovej bratislavskej nemocnici

Nemusíte byť pacient, aby ste sa mohli pozrieť do nemocnice. V sobotu 23. júna otvorila verejnosti svoje priestory Nemocnica s poliklinikou Medissimo v Bratislave.

Záujemcovia mali možnosť vidieť priestory centrálnych operačných sál, magnetickú rezonanciu, počítačový tomograf či mamograf, mohli sa neformálne porozprávať s lekárom.

Bohatý program pre každého

Program bol koncipovaný tak, aby zaujal celú rodinu. Vstup do nemocnice sa zmenil na detské mestečko; deti absolvovali „olympiádu zdravia“, vyskúšali si rôzne atrakcie, zatancovali si, kým rodičia nazreli do útrob a tajomstiev nemocnice.

radi poskytl výklad, vysvetlili, na čo sú a ako pracujú jednotlivé prístroje, čo sa používa pri rôznych operáciách, aké typy výkonov je možné realizovať na ktorom prístroji.

V priebehu dňa si mohli záujemcovia nechať zmerať tlak, rozloženie tuku, zistiť hodnotu BMI, vyšetriť cukor, tuk, poradiť sa s dermatológom, získať cenné rady farmaceutov či poradenstvo kozmetických firiem.

Komunikácia a ľudský prístup

„Kladíme si za cieľ neustále zlepšovať komunikáciu s verejnosťou. Aj aktivity počas Dňa otvorených dverí – Family Day mali čo najviac priblížiť spektrum zdravotnej starostlivosti, ľudský prístup, ktorý sa v nemocnici poskytuje,“ hovorí riaditeľka nemocnice Renáta Mihályová.

„Počas troch rokov existencie nemocnice Medissimo sa stále snažíme zlepšovať poskytované služby, rozširovať portfólio výkonov. Našou devízou nie je ‚továreň na zdravie‘, ale poskytovanie bezpečnej a adresnej starostlivosti, akú si naši pacienti zaslúžia. Ani moderná technika, ktorú máme k dispozícii, ľudí sama nelieči, veľkú úlohu zohráva skúsený a erudovaný ľudský potenciál – kvalitný lekár, zdravotná sestra, klientsky pracovník, lebo nemocnica nie je len o prístrojoch, ale o timovej súčinnosti,“ vysvetľuje.

Pacient tu nie je číslo

„Očakávanie človeka, ktorý k nám prichádza, je, aby našiel pocit bezpečia, istoty, porozumenia. Aby si bol istý, že personál je ochotný

a schopný poskytnúť mu všetko, čo potrebuje, aby mu bola dostupná diagnostika, nečakal mesiace na operáciu,“ dodáva R. Mihályová. „Na rozdiel od iných zariadení pacient v Medissime nie je číslo. Lekár v Medissime má vždy dostatok času, ktorý je potrebný na úvodnú konzultáciu s pacientom, a tak mu pomôže nastaviť liečbu, diagnostiku či preventívnu prehliadku na mieru, zohľadňujúc všetky jeho potreby.“

Moderná technika nelieči sama, kľúčový je ľudský potenciál – kvalitný lekár, sestra, klientsky pracovník.

Komplexnosť poskytovaných služieb a ľudský prístup robí Medissimo unikátnym; táto bratislavská nemocnica obstoja aj pri porovnaní so špičkovými stredoeurópskymi klinikami. O tom svedčí fakt, že okrem slovenských pacientov tu ošetrojú a operujú aj mnoho zahraničných pacientov, ktorí sú úrovňou služieb a personálu milo prekvapení. PR

Podujatie moderoval Marek Mikúšek z Funrádia, ktorý spolu s partnermi vytvoril skvelú atmosféru. Súčasťou Family Day bola aj bene-

Podujatie priblížilo spektrum zdravotnej starostlivosti a ľudský prístup typický pre Medissimo.

fičná tombola, podpora neziskovej organizácie dobrovoľníkov či účasť v celosvetovom projekte boja proti rakovine prsníka.

Informácie pre záujemcov

V rámci prehliadky nemocnice bolo vytvorených niekoľko tematických okruhov – tak, aby si každý záujemca našiel to, čo ho zaujíma. K dispozícii boli lekári a zdravotné sestry, ktorí

Pre zákazníka je dôležité, kto je výrobca

Podľa výsledkov prieskumu agentúry TNS Slovakia výrobca tovaru je pre obyvateľov Slovenska dôležitý hlavne pri kúpe mliečnych výrobkov a syrov (73 %). Dve tretiny opýtaných Slovákov si jednotlivé značky produktov podľa výrobcu vyberajú aj pri kúpe kozmetických výrobkov (68 %), mäsa, mäsových výrobkov (64 %) a piva (64 %). Väčšine obyvateľov Slovenska záleží nielen na tom, aby poznali výrobcu produktu, ale aby títo výrobcovia zároveň pochádzali zo Slovenska. Najviac, vyše trom štvrtinám opýtaných, záleží na tom, aby od slovenských výrobcov pochádzalo mäso (77 %) a mliečne výrobky (76 %).

Viac ako polovica (55 %) ľudí podporuje slovenských výrobcov aj kúpou nealkoholických nápojov a minerálok. Naopak, slovenský pôvod výrobku nie je dôležitý pri kúpe oblečenia (29 %), kozmetických produktov (30 %) a obuvi (31 %).

Na slovenskom pôvode produktov, predovšetkým mäsa a mliečnych výrobkov, záleží hlavne ženám a ľuďom vo veku 30 a viac rokov. **TA**

Čokoláda s príchutou limetky a melóna

Značka Figaro predstavuje dve letné novinky – čokolády s ovocnými náplňami s príchutou limetky a melóna. Sladkokyslá chuť limetky je osviežením počas horúcich letných dní. Má dve vrstvy náplní – mliečno-limetkový krém je doplnený ovocnou limetkovou náplňou.

Červený melón patrí medzi najobľúbenejšie letné ovocie a vďaka svojej sladkej, lahodnej a šľavnatej chuti patrí do výbavy každej rodiny. Druhá čokoláda spája mliečnu čokoládu s dvoma náplňami z mliečno-melónového krému, doplnenými ovocnou melónovou náplňou. **VN**

To najlepšie z Liptova

Výrobca prírodných syrových produktov Liptov v rámci svojej stratégie predstavil projekt trvalo udržateľného rozvoja pod názvom Zelený Liptov. Ide o celofirmový projekt predstavujúci záväzok voči zamestnancom, spotrebiteľom a obchodným partnerom. Zahŕňa množstvo aktivít z rôznych oblastí, odkiaľ pochádza aj päť jeho hlavných záväzkov: prirodzený pôvod, kvalitné horské mlieko, zdravá farma, ohľaduplný výrobca a spokojní ľudia. **VN**

Lentilky pre dievčatá a chlapcov

Spoločnosť Orion prichádza s limitovanou edíciou Lentilky Dievčatá a chlapci.

Chystajú sa vaše deti na výlet alebo ich chcete niečím drobným obdarovať počas prázdninových dobrodružstiev? Môžete ich potešiť s novým balením Lentiliek v praktických škatulkách. Vyberať si môžete z dvoch variantov

– ružový pre dievčatá a modrý pre chlapcov. Malé slečny nájdu vo svojom balení bonbóny v jasných dievčenských farbách: ružové, fialové a žlté. V chlapčenskej škatulke sú zase modré, zelené a žlté. Tieto drobné maškrtky môžete deťom dopriať, veď dôvodom pre radosť sa nájde vždy dosť. **VN**

Najväčší vynález ľudstva

Chlieb je najzákladnejšia potrava ľudstva. V každej časti sveta sa vyrába iným spôsobom a obsahuje rôzne prísady. Napriek svojej jednoduchosťi sa stal pre ľudí nenahraditeľnou a obľúbenou potravínou.

Piata generácia rodiny Warburtonovcov pokračuje v tradícii kvalitného pekárstva, ktorú dedí posledných 130 rokov. Warburtons je druhou najväčšou potravinárskou značkou vo Veľkej Británii. Špecializuje sa na výrobu viacerých pekárskych

produktov vrátane lievancov, muffinov, celozrnných produktov, pečiva a mnoho ďalšieho. V súčasnej dobe sú tieto produkty k dispozícii v predajniach Tesco aj na Slovensku. **VN**

Prísnejšie pravidlá EÚ v potravinárstve

Európsky parlament schválil nariadenie, ktorého cieľom je lepšia ochrana spotrebiteľov a prehľadnosť pravidiel pre potravinársky priemysel. Špeciálne pravidlá by sa mali týkať aj bezpečnostných potravín a niektorých nízkokalorických diét.

Nové predpisy by mali nahradiť niekoľko súčasných platných právnych noriem. Dôvodom je snaha uľahčiť zákazníkom a príslušným orgánom rozlišovanie potravín pre bežnú spotrebu a tých, ktoré sú určené pre osoby trpiace špecifickými zdravotnými problémami.

V budúcnosti by obaly všetkých umelých výživ pre deti do 12 mesiacov nemali obsahovať obrázky dojčiat či iné obrázky alebo text, ktorý

by idealizoval ich použitie. Európska komisia by mala zároveň objasniť právny štatút mlieka určeného pre deti vo veku 12 až 36 mesiacov, ktorý v súčasnosti upravuje viacero právnych noriem EÚ, a v prípade potreby navrhnuť nové pravidlá.

Nová legislatíva tiež obsahuje samostatné pravidlá pre označovanie prítomnosti lepku v potravinách. Potravinové výrobky pre celiakov mali obsahovať menej ako 100 mg/kg lepku v potravine a mali by byť označené výrazom veľmi nízky obsah gluténu/lepku, zatiaľ čo výrobky obsahujúce menej ako 20 mg/kg lepku môžu byť označené ako bezgluténové/bezlepkové. **TA**

Ako jesť sušienky Oreo

Tak ako má každá rodina svoje obľúbené jedlá a recepty, rovnako má aj svoje zvyky a hry s jedlom. Mnohí si nechávajú najlepší kúsok na koniec alebo najprv zjedia z polievky husté a až potom vývar. Bežné je aj namáčanie piškôt do čaju, sušienok do jo-

gurtu alebo mlieka či rozoberanie piškôt. Rodinný rituál so sušienkami Oreo – otoč, obliž, omliekuj, pochádza z USA. Treba naň sušienky Oreo, široký pohár s mliekom a príjemnú spoločnosť. Vezmite si do rúk sušienky, otočte ich, každú opačným smerom. Potom obližte bielu náplň a nakoniec omliekujte kakaové kolieska v pohári s mliekom. **PR**

V nákupoch sme si zvykli na rozmanitosť

Správanie sa zákazníkov v budúcnosti ovplyvní predaj cez internet

Spotrebiteľské správanie Slovákov sa v poslednom čase výraznejšie mení. Čo je potešiteľné, rastie dôvera k domácim výrobkom.

V jednotlivých skupinách tovarových položiek je stále ťažšie nájsť jednoznačného lídra. Spolu s rastúcou možnosťou výberu sa nákupy čoraz viac delia medzi viacerých výrobcov a produ-

Podľa značky sa rozhoduje iba úzka skupina zákazníkov.

centov potravín. Ľudia si na šírku ponúkaného sortimentu veľmi rýchlo zvykli a dávajú tak šancu aj novým produktom na trhu.

Úspešnosť má svoje dôvody

Značku vníma a podľa nej sa rozhoduje iba úzka skupina zákazníkov. A aj na to, aby mohla byť úspešná, musí spĺňať určité kritériá. Značka musí poskytovať, uspokojovať nejaký prístup, až potom môže byť úspešná. Cestou je napríklad akcentovanie určitého zdravotného benefitu, na čom stavajú napríklad probiotiká, alebo životného štýlu, čo je zas doménou energetických nápojov.

Ale aj tu k úspešným a osvedčeným produktom pribúdajú konkurenti, ktorí sa snažia túto situáciu využiť. Je preto bežné, že napríklad energetické nápoje stavajú na rýchlym životnom štýle, športe, vysokých výkonoch a ich výrobcovia sa nesnažia nájsť inú pozíciu. Vlastnosť konkrétnej značky sa tak postupom času

Dôvera v domácu produkciu sa už začína presadzovať.

akoby rozptýli na celú skupinu výrobkov a spotrebiteľ ich vníma ako viac-menej rovnocenné. Líder, ktorý bol na trhu skôr, stále dominuje, no zďaleka nie tak výrazne ako v minulosti.

Dôvera v domácu produkciu

Pomerne novou situáciou na domácom trhu je zvýšený dôraz kladený predajcami na prezentáciu slovenského pôvodu výrobkov. Dôvera

v domácu produkciu, jej kvalitu, autenticnosť a tradičné recepty sa začína presadzovať na úkor imidžu exkluzivity a výnimočnosti zahraničných výrobcov. Tento moment sa snažia využiť všetky reťazce, no štatistiky, napríklad Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory, hovoria o tom, že najväčší podiel domácich výrobkov je v slovenských sieťach. Pozícia výrobcu v rámci danej tovarovej skupiny, napriek vyššie uvedeným dôvodom, nestráca na dôležitosť. Presadiť sa v novom

Zákazníci čoraz viac zohľadňujú pohodlnosť nákupu, čo nahráva predaju cez internet.

segmente totiž nemusí byť, minimálne v oblasti rýchloobrátkového tovaru, jednoduché a výnosné. V objeme nákupu sa totiž štruktúra preferovaných tovarov nemení. V tzv. top 5 sú stále karty rozdane rovnako, najobľúbenejšie sú: pečivo, mlieko, syry typu Eidam, cigarety, sladkosti typu Horalky. Pozícia konkrétnej značky v rámci danej tovarovej skupiny je preto stále kľúčová.

Diskontný segment, privátne značky a akcie

Čo je však v ostatnom čase zjavné, je významný podiel lacného diskontného segmentu, na ktorý musia reťazce adekvátne reagovať. Ukáž-

kové je víno s dramatickým podielom predaja ovocných vín. Práve to je priestor pre privátnu značku obchodníka, a preto treba osloviť cenovo citlivejších zákazníkov ponukou cenovo

Líder, ktorý bol na trhu skôr, už nedominuje tak výrazne ako v minulosti.

prijateľných výrobkov so slušnou kontrolovanou kvalitou.

Neodmysliteľným doplnkom predajnej stratégie zostávajú letáky zamerané na takzvané „čerešničky na torte“ a „fadoborce“, teda tovar, ktorý môže výrazne ovplyvniť rozhodnutie zákazníka, či danú prevádzku vôbec navštívi alebo nie.

Predaj cez internet

Novým prvkom, ktorý ovplyvní spotrebiteľské správanie sa zákazníkov do budúcnosti, je predaj cez internet. Podľa prieskumov takýmto spôsobom už nakupuje približne polovica Slovákov, ide však o tovar ako elektronika a podobne, relevantná ponuka na poli potravín zatiaľ chýba. Je predpoklad, že ani segment rýchloobrátkového tovaru sa spomínanému trendu nevyhne. Zákazníci totiž okrem šírky výberu a ceny čoraz viac zohľadňujú aj pohodlnosť nákupu. Práve internet tak bude cestou, ktorou ich bude v budúcnosti nevyhnutné osloviť.

Vladimír Kocúrek
viceprezident CBA Slovakia
Ilustračné foto: TASR

Letné osvieženie s bylinkovou ingredienciou

Zbližuje ľudí už viac ako dve storočia a jej chuť je pre mnohých synonymom kvality bylinkového likéru.

V horúcom lete možno spoznať aj sviežu stránku Becherovky a spojiť jej chuť s horko-sladkou sviežosťou toniku. Z tohto súzvuoku chuti sa v roku 1967 zrodil nápoj Beton. „Geniálny vo svojej jednoduchosti, a pritom nesporne lahodnej chuti, prepožičiava Beton bylinkovej

Letný čas prináša spoločne strávené chvíle s rodinou a priateľmi. Vtedy je vhodný spôsob servovania vo veľkom rodinnom džbáne, napríklad pri priateľskom posedení na terase alebo grilovačke v záhrade.

Beton je aj malým esom v rukáve každého domáceho „barmana“, pretože aj napriek jednoduchosť môže prekypieť variabilitou. Siahnite namiesto vysokého koktailového pohára po nízkom whisky skle, vymeňte rezy citróna za pásik uhorky a je tu nový zaujímavý variant.

Stretneme sa na Road Show

Cez prázdninové dni príde Beton spriemerní dovolenkový relax svojim milovníkom do letovísk a na festivaly. Počas dvojmesačnej Beton Road Show vyrastú na takmer dvadsiatich slovenských letných „hot spotoch“ stánky, v ktorých si návštevníci v príjemnej atmosfére vychutnajú obľúbené letné osvieženie, naučia sa niečo o jeho príprave a zasúfažia si o darčkové predmety.

„Beton dokazuje, že dobrý drink nemusí obsahovať dlhý zoznam cudzokrajných ingrediencií, aby bol lahodný, osviežujúci a mohol sa podávať v „lepších podnikoch“, ale rovnako aj doma na terase,“ uzatvára L. Rácz. **VN**

Kombinácia toniku a bylinkového likéru svojou sviežou chuťou spríjemní letné dni a večery.

mágie Becherovky tú správnu letnú tonikovo-citrusovú sviežosť,“ hovorí Luboš Rácz, brand ambasádor spoločnosti Pernod Ricard.

„Je to drink na vychutnávanie v plážových baroch v letoviskách a jeho hviezda dnes žiari opäť v plnej sile. Vďaka nenáročnej a rýchlejšej

príprave je však Beton aj ideálnym domácim drinkom, ktorý môžete namiešať svojim hosťom,“ dodáva.

Niektu to rád horké

Aktuálnou novinkou je Beton Bitter, ktorého súčasťou je navyše aj aperitív KV14, ktorý po prvýkrát uzrel svetlo sveta v roku 1966 v Karlových Varoch. S kvapkou tohto aperitívu, pomarančom, limetkou a citrónom, servovaný vo vínovom pohári, je Beton Bitter štýlovým drinkom, ktorý svojou sviežou chuťou dokáže spríjemniť letné dni a večery.

Kvalita integrovaná do vášho života

Bang & Olufsen predstavil na Slovensku novú značku B&O Play, ktorá kombinuje komfort s vysokou kvalitou a moderným dizajnom. Koncept je určený najmä pre mladú „digitálnu“ generáciu a jeho poslaním je „povýšiť zážitok z počúvania a pozerania“. Prepája jednotlivé výrobky a vytvára integrované domáce zariadenia. Súvisí to s konceptom Beoliving, ktorý predstavuje inovatívne riešenia „inteligentného domova dneška“ so začlenením produktov firmy.

Jednou z vlajkových lodí je vysokovýkonný 3D televízor BeoVision 12-65, ktorý má uspokojiť aj najnáročnejšie požiadavky používateľa. Televízor s ultratenkou plazmovou obrazovkou, priestorovým zvukom 7.1 a minimalistickým dizajnom od David Lewis Designers je podľa výrobcu stelesnením jednoduchosti, luxusu a funkcie v jednom. Tenký hliníkový rám vyvoláva ilúziu jednoliateho skleneného povrchu. Novinka používa technológiu NeoPDP, samozrejmosťou je Full HD rozlíšenie. Druhé číslo v jeho názve odkazuje na 65-palcovú uhlopriečku.

„Naše výrobky vám nevnučujú, ako vnímať priestor, iba násobia vaše pocity. Vytvárajú váš osobný svet zážitkov, príbehov a emócií,“ uviedol Juraj Poltársky, konateľ Bang & Olufsen – Poltarsky, s. r. o. **VN**

Slovenská pivná korunka

Až 70 slovenských pív sa v tomto roku zúčastnilo na odbornej degustačnej súťaži Slovenská pivná korunka 2012. Farba, čírosť, kompaktnosť peny, intenzita vône a chuti, celková lahodnosť, vyvážená horkosť či miera rezkosti

Moderátorka Kristína Farkašová a Júlia Hurná

– aj tieto vlastnosti posudzovali v „slepom“ teste odborní porotcovia. „Sme radi, že sa do aktuálneho ročníka prihlásil rekordný počet vzoriek. Je to dôkaz, že na Slovensku máme silnú pivnú kultúru, ktorá sa neustále rozvíja,“ povedala Júlia Hurná, prezidentka Slovenského združenia výrobcov piva a sladu.

Najlepším svetlým pivom do 10 % sa stal Corgoň 10 %. Medzi svetlými pivami do 12 % v tomto roku kraľoval Corgoň 12 %, najlepším tmavým pivom sa stal Zlatý Bažant tmavý. Medzi ochutenými pivami typu radler s citrónovou príchuťou sa väčšine porotcov javil ako najlahodnejší Bažant Radler citrón. **BZ**

Hollywoodsky stroj na peniaze rezignoval na tvorivosť

Režisér Andrej Končalovskij, ktorý nakrúcal v Rusku aj Amerike, v Trenčianskych Tepliciach komentoval stav globálneho filmového priemyslu.

Na tohtoročnom Art Film Feste si známy režisér, brat nemenej slávneho Nikitu Michalkova, prevzal ocenenie Zlatá kamera. Pred novinármi hodnotil svoju kariéru na pozadí podmienok, v ktorých pôsobil v obidvoch filmových veľmociach.

Mašinéria slúžiaca investorom

„V 80. rokoch bol Hollywood ešte stále miestom, kde bol každý tvorca s talentom či remeselnými zručnosťami vítaný. Film stál vtedy dva milióny dolárov – maximálne sedem. Veď Krstný otec bol nakrútený za šesť miliónov!“ zaspomínal si A. Končalovskij na časy, keď do americkej mekky filmu emigroval.

„Od 90. rokov však globalizácia premenila Hollywood na stroj na peniaze. Už to nie je miesto pre režiséra, ktorý by chcel vyjadriť svoj názor na svet. Je to miesto pre ľudí, ktorí chcú pracovať pre investorov z Wall Street,“ vyhlásil. Poukázal na skutočnosť, že producenti teraz radšej investujú 100 miliónov dolárov do veľkého filmového projektu a ďalších 100 miliónov do jeho propagácie. Práve preto dnes podľa Končalovského v Hollywoode vzniká ročne okolo 20 filmov, a nie 200 ako v 70. a 80. rokoch.

Andrej Končalovskij s manželkou, herečkou Juliou Vysockou

Film ako popcornový biznis

Ruský režisér má originálnu a zrejme do veľkej miery aj pravdivú teóriu o pukancoch a filmoch. Podľa neho musia mať hollywoodske filmy silnú zvukovú stopu pre hlasné chrúmanie pukancov v kinosálach. „Dá sa spoznať, kedy film zaujme publikum, pretože v tej chvíli chrúmanie pukancov utichne,“ hovorí. Kiná v Spojených štátoch podľa neho zarábajú viac peňazí na predaji pukancov a koly ako na samotných filmoch.

Ekonomické hľadiská sa podľa Končalovského začali neúnosne prejavovať vo filmovej tvorbe už za hollywoodskej kapitoly jeho tvorby. „Skúsenosť s nakrúcaním filmov v hollywoodskom systéme bola pre mňa dosť bolestná. V Sovietskom zväze som bol akoby nezávislejší než v Hollywoode. V Sovietskom zväze dostal človek peniaze a zadanie, aby výsledok bol v súlade s líniou strany. Ostatné bolo na ňom,“ konštatoval.

„Jediný naozaj hollywoodsky film, ktorý som nakrútil, bol Tango a Cash. Film je totiž nezávis-

lý, keď sa nedostane do hollywoodskej distribúcie. A z mojich snímok bol v takej distribúcii iba Tango a Cash,“ vysvetlil A. Končalovskij.

Televízna útecha

Kvalitní autori v USA teraz už teda podľa ruského režiséra nepôsobia v Hollywoode, ale v televízii. Preto je americká televízna tvorba dnes veľmi kvalitná. „V americkej televízii je stále dovolené rozmýšľať. Rád robím pre televíziu, lebo mi umožňuje vyjadrovať svoje názory,“ povedal.

Andrej Končalovskij patrí medzi najslávnejších ruských režisérov. Do Ameriky emigroval v 80. rokoch, keď už bol nositeľom titulu Národný umelec ZSSR. Do jeho filmografie patria oceňované filmy Uja Váňa (1970), Sibiriáda (1979), Dom bláznov (2002) a ďalšie.

Filmová práca režiséra zaviala aj na Slovensko, kde nakrúcal historický televízny film Lev v zime (2003), za ktorý získal Emmy a tri Zlaté glóbusy.

JF/ZC

Foto: AFF, TASR

Art Film Fest v tomto roku navštívil aj Ben Kingsley.

Bažant Kinematograf oslavuje desiate narodeniny

Bažant Kinematograf tento rok oslavujete desať rokov na cestách po slovenských mestách. Dva známe pojazdné autobusy v tomto roku medzi 25. júnom a 10. septembrom navštívia až 35 miest. Ako narodeninový darček pribudol aj

Atmosféra minulého ročníka akcie v Bratislave

nový kinematograf, ktorý pod hlavičkou piva Bažant ponúka atraktívny filmový program na bratislavskej Magio pláži. Podporovateľom celej akcie je spoločnosť Heineken.

Tohtoročnú filmovú kolekciu oboch autobusov tvorí päťka českých a slovenských celovečerných filmov. LO

Shakespeare opäť na hrade

Letné shakespearovské slávnosti (LSS) sa s vlastnou produkciou stali neodmysliteľnou súčasťou bratislavského leta. V tomto roku sú na programe hry Richard III., Antonius a Kleopatra, Skrotenie zlej ženy a Dvaja páni z Verony. Shakespearovské postavy fascinujú množstvo aj tých najslávnejších divadelníkov na celom

svete. Desiatky rokov je členom Kráľovskej shakespearovskej spoločnosti aj tohtoročný hosť festivalu Art Film Fest Ben Kingsley. „Hral som v 17. zo Shakespearových 27 divadelných hier. Niektoré z najlepších máp ľudského správania sú práve v jeho hrách. Sú perfektné a aj po storočiach stále rovnako platné,“ konštatoval v príhovore v Trenčianskych Tepliciach.

„Vďaka Shakespearovi som získal oko aj ucho na to, aby som pochopil širší obraz o ľuďoch a živote. Dostávam veľa scenárov a pri niektorých môžem rovno povedať scenáristovi: Toto celé ste si vymysleli, to nemá so životom nič spoločné! A pri iných vidím, že sa približujú životu. Shakespeare je pre mňa prísny sudcom, ktorý mi sedí na pleci a umožňuje mi posudzovať, čo robím,“ povedal slávny herec. JF/JY

Železné nebo útočí

Invázia mimohollywoodskej sci-fi invencie do európskych kín

V medzinárodnej koprodukcii vedenej fínskymi filmármi vznikla parodicky hravá, pritom technicky perfektne urobená sci-fi komédia s originálnym námietom.

Na severe Európy a na tohtoročných filmových festivaloch slávi divácky úspech „menší“ veľkofilm Iron Sky, ktorý sa výrazne odlišuje od štandardnej produkcie malých kinematografií – plnej vzťahových kríz, reflektovania nefahkej národnej minulosti či výziev moderného života.

Tvorcovia na čele s režisérom Timom Vuorensolom sa tentoraz vydali cestou, ktorú u nás

poznáme napríklad z klasickej českej komédie „Zíttra vstanu a opařím se čajem“. Vizuálna technická úroveň snímky pritom naplňa nároky diváka rozmazaného všemožnými fantazijnými filmovými ságami z 21. storočia. Na Slovensku mali film zatiaľ možnosť vidieť účastníci tohtoročného Art Film Festu v Trenčíne a Trenčianskych Tepliciach, ale v lete smeruje aj do bežnej distribúcie.

Niečo z obsahu

O čo vo filme ide? V tomto prípade by vari krátke načrtnutie východísk, sčasti už všeobecne známych, nemalo poškodiť prípadný neskorší divácky zážitok.

Takže, píše sa rok 2018 a v Spojených štátoch je konečne prezidentom žena (napodiv, nevolá sa Hillary, ale zato silno pripomína Sáru Palinovú). V hlave má, zdá sa, len dve veci – fitness a znovuzvolenie. Aby jej volebná kampaň, kto-

niečo naozaj veľmi pôvodné – nemeckí nacisti, ktorých výsadok stačil pred koncom vojny odletieť zo Zeme. Presnejšie povedané, uvedené skutočnosti bolo dopriate zistiť iba jednému z vyslanej dvojice, lebo tomu druhému tesne predtým stráže SS (chodia po povrchu Mesiaca v staromódne pôsobiacich skafandroch s oceľovými prilbami) trochu unáhle vystrelia mozog z hlavy. O pristávací modul sa potom postarajú pomocou starej dobrej pancierovej páste.

Iron Sky paroduje o. i. utilitarizmus a egocentrizmus svetových politikov.

Vesmírny zajatec astronaut James Washington márne presvedča svojich väzňateľov, že je iba manekýn, ktorého na let vybrali preto, lebo vyzerá dobre vedľa prezidentky na predvolebných bilbordoch – to je aj čistá pravda. Nie, vedenie základne na čele s mesačným Vodcom (Mondführer) ho považuje za armádneho prieskumníka, ktorého vyslali presondovať ich teritórium pred veľkým útokom. Preto padne rozhodnutie už ďalej neodkladať 70 rokov pripravovaný plán a uskutočniť inváziu na Zem. Hlavným cieľom je, prirodzene, v sci-fi filmoch už stabilne osvedčený New York.

PR, HR a vojna vyhrávajú voľby

Film Iron Sky sa hlási k žánru zábavy a vedeckej fantastiky a evidentne nemá ambície vysielat hlboké posolstvá. Zľahka však kari-

Európsko-austrálsky Iron Sky kontruje ťažkopádnym americkým veľkofilmom.

rú vedie pod povedomým ústredným heslom „Yes, She Can“, získala väčší odpich, rozhodne sa zorganizovať opäť takmer po 50 rokoch pilotovaný let na Mesiac.

Vyslaní astronauti tam na svoje veľké prekvapenie zistia, že na odvrátenej strane našej obežnice sa nachádza dobre vybavený priemyselný a obytný komplex, ktorý prevádzkujú – a to je

Mesačná učiteľka Renate Richterová (Julia Dietze): v svojej uniforme sa skrýva citlivá duša.

kuje myslenie (pozemských) politických lídrov, pre ktorých sú často smerodajné ich kariérne ambície a vonkajší imidž, pričom napríklad rešpekt k medzinárodným dohodám považujú za povinnosť tých druhých a kolaterálne straty na životoch za súčasť politických kalkulácií.

A tak je filmová prezidentka informáciou o vesmírnom útoku nacistov mimoriadne potešená – presne taký impulz totiž potrebovala pre svoju kampaň. Vie, že každý americký prezident, ktorý viedol vojnu, bol znovuzvolený. Treba však nejako vyhrať a tu sa opäť raz ukazuje kľúčová

Rozpočet filmu bolo skromných 7,5 milióna €, z toho milión priniesol crowd funding.

úloha HR. Na čelo vesmírnej flotily, ktorá má zachrániť Zem, vymenuje hlava štátu, s vedomím najvyššej zodpovednosti, druhú najdôležitejšiu osobu v krajine – hlavnú manažérku volebnej kampane. Takže rovnako ako v iných prípadoch je aj teraz invázna vesmírna flotila odrazená, aj keď pomoc spojencov sa ukáže byť nevyhnutná. Našťastie, nijaká krajina nedodržiava zákaz umiestňovať zbrane na obežnej dráhe – tajných strieľajúcich „demokratických“

Mesačná architektúra objavená pozemšťanmi v roku 2018 má svojrázny estetický kánon.

satelitov sa tam teda objaví dosť na to, aby zabezpečil happy end.

Financovanie kinematografie: tretí pilier

Žánrovo ľahké filmové dielo fínsko-nemecko-austrálskej koprodukcie dáva „kontra“ viacerým ťažkopádnejším, vážne sa tváriacim hollywoodskym blokbastrom. Je príkladom ambiciózneho filmového projektu, ktorý iniciovali v malej krajine a ktorý sa podarilo dotiahnuť k naplneniu na najvyššej technickej úrovni.

Rozpočet filmu predstavovala (vzhľadom na žáner) na súčasnú dobu až neuveriteľne nízka suma 7,5 milióna eur. Zaujímavosťou je, že z to-

ho vyše milióna eur producenti získali prostredníctvom tzv. crowd fundingu, teda z príspevkov priamo od fanúšikov, ktorých zloženie prepája komunita priaznivcov sci-fi, čiernej komédie, ale aj počítačových hier na celom svete. Tí si mohli napríklad zakúpiť „vojnové dlhopisy“, no zároveň dostali aj možnosti spolupracovať o niektorých momentoch v projekte – napríklad online hlasovaním o podobe oficiálneho plagátu či o tom, v akom meste by odporúčali film premietiť. Tieto aktivity ukazujú určitú novú cestu filmovej produkcii a marketingu, ktorá by mohla pomôcť dostať v Európe do realizačnej fázy viac zaujímavých projektov.

Juraj Filin
Foto AFF

0 GW 127808

TEKOV 2012

28. JÚLA
0 11.00
V STAROM
TEKOVE

Vstup na bojisko od 9.00

11.00 Začiatok programu
11.10 Prepad nemeckého tábora americkou armádou
11.25 Činnosť hasičského a záchranného zboru
11.40 Ukážky zásahu polície z vrtníka
11.55 Zásah poriadkovej polície

12.10 Práca policajných pyrotechnikov
12.25 Bojová činnosť 1. prieskumného práporu
12.45 Prezentácia finalistiek MISS ARMY SLOVENSKO
13.00 Prestávka
13.30 BOJE NA HRONE – rekonštr. bojov z 2. sv. vojny
17.00 Rockový koncert – amfiteáter
18.00 Retro zábava v Bažantnici

Vstupné: deti do 6 rokov, veteráni II. sv. vojny a príslušníci zväzu profifašistických bojovníkov zadarmo, mládež do 19 rokov a starobní dôchodcovia 3 €, dospelí 5 €.

Partneri podujatia:
Polícia SR, Krajské riaditeľstvo Nitra
Heineken Slovakia

Hasičský a záchranný zbor Levice
Kofola
KPVHS

Akciu podporili:
Nitriansky samosprávny kraj
Jozef Hostinský – TASSAT

FORNIX Recykling, DESYRE
Agrochemický podnik Levice
Vojenské lesy a majetky

Prvá stavebná sporiteľňa
ZVS HOLDING, WIZACO NDT
STEEL OK, DEDRA, ProLake

Dala prednosť móde pred právom a stala sa jednotkou

Prvá dáma slovenskej módnjej scény a uznávaná módna návrhárka Lýdia Eckhardt oslávila jubileum. Žena s veľkým srdcom a charizmou začala pred 20 rokmi s nadšením rozbiehať svoj vlastný módnny salón.

Zaujima vás, ako to robí? Hoci pravidelne cvičí zumbu, nedá dopustiť na zdravý detox a je vždy dokonale upravená, jej skutočné tajomstvo krásy, mladistvého vyžarovania a talentu je ukryté úplne inde. V jej vnútri. Neustále sa

Som perfekcionistka; vždy sa snažím, aby sa na nič nezabudlo a ľudia odchádzali z prehliadky spokojní.

usmieva, pretože, ako sama hovorí, šťastie je vo vnútornom pociate. Aj v päťdesiatke sa riadi mottom „Správaj sa tak, ako sa chceš cítiť“ a robí všetko pre to, aby sa dobre cítila nielen ona, ale aj tí, pre ktorých žije a tvorí.

Lýdia Eckhardt

■ Povedzte, úprimne, môže dvere vášho módného salóna otvoriť obyčajná žena, ktorá ledva stíha svoju rodinu spolu so zamestnaním?

Veľakrát som sa stretla s akýmsi ostychom pred tými, ktorí ľudí vnímajú iba cez médiá. Ženy si o mojom salóne v časopisoch prečítajú, že sa ku mne prišla obliecť manželka známeho podnikateľa alebo populárna speváčka, naraz sa zarazia a i keď by sa im niektorý z mojich cenovo prijateľných modelov páčil, obavy

z dostupnosti, a možno aj trochu hanblivosť, im nedovolia prísť.

■ Usporiadali ste prehliadky v Nemecku, Rakúsku, Česku. Citíte pred nimi stále to veľké napätie alebo ste už získali primeraný nadhľad?

Som pred nimi stále rozklepaná tak, ako to bolo skôr. A niekedy možno aj ešte viac, než keď som začínala. Vždy sa predsa môže niečo vyskytnúť, s čím nepočítate, a nezabúdajte, že pracujete s ľuďmi. Niekoľko môže ochorieť, iný má osobné problémy. A ja sa vždy snažím, aby som na nič nezabudla a ľudia odchádzali zo sály spokojní.

Som perfekcionistka. Nerobím rozdiely medzi úsilím pre módnú prehliadku vo Viedni alebo pre úšitie svadobných šiat pre slečnu z malého mesta.

■ Čo bolo pre vás pred jedenadvadsiatimi rokmi, keď ste s módou začínali, najťažšie?

Obchodná realita a postavenie podnikateľa. Môj otec bol lekár a viete, čo mi kedysi povedal? Lýdia, hlavne, prosím ťa, nikde nehovor, že si podnikateľka, pretože to je hanba pre celú rodinu. Môj otec mal k móde ako takej svojský prístup. Keď u mňa ako u mladého dievčaťa zaregistroval snahu pekne sa obliekať, odbil ma slovami – načo vyhadzovať peniaze za handry. Začala som sama šiť dievčatám na študentskom internáte, ktorým sa moje výtvyry páčili, a tak som sa postupne dostala k návrhárstvu.

Prvé tri roky som sa budila s hrôzou, či budem mať na výplatu, a nebyť môjho partnera, zrejme by som to psychicky neunesla. Tiež mi na za-

Obliekam veľa významných lekárov, vedcov či profesorov.

čiatku vôbec nedochádzalo, že musím svojim krajčírkam platiť odvody, dovolenky, zariadiť stravné lístky a keď mi to ekonómka ustavične vysvetľovala, vyhodila som ju. Bola som vtedy naivne presvedčená, že tomu nerozumiem. Lenže potom mi jej nástupkyňa potvrdila, že to tak vo vzťahu zamestnávateľ a zamestnanec skrátka byť musí. Po desiatich rokoch som sa konečne dopracovala k tomu, že som mala v banke výplatu na mesiac dopredu a už sa mi dýchalo lepšie.

■ Dá sa vôbec zmerať čas alebo obrazne vyčísliť to úsilie, ktoré vás stojí módna prehliadka?

Nová kolekcia stojí okolo dvoch miliónov korún. Na 80 modeloch pracuje dva mesiace tím 15 ľudí. Musím nakúpiť materiál, doplnky, šperky, zipsy, gombičky. Dať zamestnancom výplatu a potom už iba čakať.

Usporiadať módnú prehliadku pre 500 ľudí, to je ako zorganizovať päť veľkých svadieb naraz. Je to veľmi veľa svedomitej práce s dopredu neistým efektom a vo mne je vždy malinká dušička. Veď v sále sedí 18-ročná dievčina, konzervatívna právnička, extravagantná tridsaťpäťka, ale tiež moja 75-ročná mamička – a každá z nich si chce niečo vybrať.

■ Dočkali ste sa niekedy, okrem potlesku a následného úspešného predaja modelov, aj iného ocenenia, na ktoré nevieťe zabudnúť?

Zvláštnou kapitolou sú muži a ja nechcem, aby sa na prehliadkach nudili. Pánov – a predovšetkým manželov, ako je známe, móda príliš nezaujima. Ale čo už môžu robiť, keď ich manžel-

ky uprosia, aby ich na prehliadku sprevádzali, však? A po jednej takej šou za mnou prišla do zákulisia moja známa spolu s manželom – on je významný podnikateľ a zamestnáva tristo

Módnú prehliadku sledujú ženy v najrôznejšom veku či postavení – a každá si chce niečo vybrať.

ľudí – povedať mi, ako sa im to páčilo a boli okúzlení... Korunu všetkému však nasadil jej manžel, ktorý mi úprimne povedal: „Viete, pani Eckhardt, to bolo také úžasné, že som ani nezaspal.“

■ Akú najslávnejšiu celebritu ste obliekali?

Pohľad na celebrity alebo verejne známe osobnosti je veľmi diskutabilný. Ľudia ich zväčša vnímajú iba cez médiá, ale to je dosť skreslená a nainávná predstava. Prečo potom úspešný le-

kár, vedec či profesor, ktorí posúvajú ľudstvo vpred, nie sú celebritami?

Obliekam mnoho práve takýchto osobností, ibaže ich slovenská verejnosť toľko nepozná ani z novín, ani z televíznych obrazoviek. Pre mňa je každý, kto vstúpi do môjho salóna, významnou osobnosťou.

■ Pred rokmi ste dali prednosť móde pred právnickou praxou. Lutovali ste to niekedy?

Nie. Doposiaľ nie. A verím, že ani nebudem. Aj keď som sa špecializovala na trestné právo a zrejme by zo mňa bola prísna a spravodlivá pani doktorka v talári, móda je mi oveľa bližšia než paragrafy.

Spoločenské dianie a politika ma, samozrejme, zaujímajú, chodím pravidelne voliť, ale nepatrím k tým, ktorí potom pri televíznych správach nadvávajú politikom. Svojho času som sa sama rozhodla, že sa budem trápiť iba udalosťami, ktoré môžem ovplyvniť. Aj tak riešim veľa starostí a pred každou ďalšou prehliadkou mám stále väčší strach, aby som nezlyhala.

Pripravila: TA

Nerozmaže ju ani voda

Ženy sa už nemusia báť vrhnúť sa po hlavu do morských vln, nečakanej letnej búrky či náhleho dojatia s trochou slz. Nová maskara Imperial Long Lash Mascara Waterproof vydrží skoro všetko. Odborníci vyvinuli krémovú vodu odolnú textúru, ktorá riasy obalí a vydrží na nich bez rozmazania, otláčenia a opadávania dlhé hodiny. Nezmení to ani plávanie, sprchovanie či plač. Rovnako ako jej predchodkyňa je vybavená high-tech špirálovou kefkou, ktorá vďaka špeciálnemu usporiadaniu a rôznej veľkosti zúbkov zabezpečí nanosenie optimálneho množstva krémovej hmoty na riasy, dokonale ich vykreslí a oddelí jednu od druhej. V priebehu chvíľky tak riasy získajú dĺžku, bohatosť a dokonaly tvar. VN

Starostlivosť proti vráskam

Krémová textúra dennej a nočnej starostlivosti značky Yves Rocher proti vráskam prináša viac pohodlia. Denný krém sa rýchlo vstrebáva a je tak dobrým podkladom pre nanosenie mejkapu. Bohatá a krémová (avšak nemastná) textúra je dosiahnutá pomocou rastlinných esterov a bio masla z karité. Antioxidačný účinok a účinok proti starnutiu pleti sú posilnené vďaka trom vitamínom: A, E a F.

Textúra nočnej starostlivosti proti vráskam sa dobre vstrebáva a zanecháva na pokožke ochranný, nemastný a nelepiaci sa film. Je obo-

hatená o opravné oleje, ako sú napríklad sójový olej, maslo z karité a skvalan z olivového oleja. Obsahuje tiež výťažok zo ženšenu, ktorý aktivuje bunkovú obnovu. Rad So Elixir Purple Yves Rocher sa vyznačuje aj príjemnými vôňami, takže sprchovací gél, telové mlieko a dezodorant príjemne prevoňajú telo. Sprchovací gél je obohatený o bio nevädzovú vodu, telové mlieko obsahuje bio sezamový olej. LT

Manikúra, ktorá šetrí čas

Ruky nám neúnavne slúžia 365 dní v roku. Možno si to ani neuvedomujete, ale ženské ruky pútajú na seba veľkú pozornosť. Pokiaľ sú hebké, vláčne a upravené, sú veľmi dobrou vizitkou ženy. Zrejme si pri podávaní rúk všimnete tie najmenšie detaily, akými sú nechty. Snahou každej ženy je dať im sýtu farbu hneď pri nanosení prvej vrstvy laku. Výrazne tým ušetrí čas pri lakovaní. Originálnou textúrou s vysokou koncentráciou pigmentov, vďaka ktorej na získanie sýtej farby

stačí len jedna vrstva, sa môže pochváliť One coat extreme coverage nail polish z vývojových laboratórií Dermacol. Je vybavený aj plochým štetcom na rýchlu a rovnomernú aplikáciu. VN

Weleda s prírodnými olejmi

Telové mlieka Weleda obsahujú čisté prírodné oleje zo semien a plodov dozretých na slnku, plných energie a účinných látok. Obsahujú veľké množstvo polyneenasýtených mastných kyselín, ktoré pokožka veľmi dobre prijíma a ktoré podporujú jej regeneračné schopnosti.

Citrusové oživujúce a hydratačné telové mlieko so sviežou citrusovou vôňou je určené pre normálnu pokožku. Rakytníkové výživné telové mlieko je vhodné na suchú pokožku. Ružové harmonizujúce mlieko je určené pre normálnu až suchú pokožku.

Mlieko je vhodné predovšetkým pre ženy od 30 rokov, kedy sa na pokožke začínajú prejavovať prvé príznaky starnutia. Regeneračné granátové jablko je pre zrelú pokožku. Podporuje obnovu buniek, má antioxidačný účinok, a tak aktívne pôsobí proti predčasnemu starnutiu pokožky. Telové mlieka Weleda majú ekologicky riešené balenie „bag-in-bottle“ – špeciálny dávkovací systém s pumpičkou. PS

AXA Fond pre nadaných

Po vlnajšom úspechu pokračuje finančná skupina AXA s programom AXA Fond. Aj tento rok majú šancu mladí a nadaní zo sociálne slabších rodín získať podporu v celkovej hodnote viac ako 25-tisíc eur.

„V 1. ročníku AXA do užšieho kola vybrala a finančne ohodnotila 14 mladých ľudí. Sme radi, že v tomto roku s AXA Fondom pokračujeme a môžeme dať šancu ďalším talentovaným,“ hovorí Jana Tarčáková Janičová, hovorkyňa finančnej skupiny AXA v SR.

Hlavnými oblasťami podpory sú v rámci vedy a výskumu odbory ako napríklad ekonómia, fyzika, chémia, matematika, biológia a podobne. Žiak či študent musí vo vybranej oblasti dosahovať výborný prospech, preukázať mimoškolskú aktivitu v účasti na súťažiach a angažovať sa v školských záujmových činnostiach.

JT

Lidl prispieva k obnove Tatier

Do revitalizácie lesných porastov sa popri Štátnych lesoch TANAPu zapájajú aj súkromné firmy. Jedným z najväčších darcov stromčekov na obnovu Tatier je spoločnosť Lidl.

Vďaka nej sa počas jarnej výsadby v tomto roku podarilo zalesniť o 10 ha viac ako sa plánovalo. Obchodný reťazec prispel nielen zakúpením 25 000 sadenic, ale aj prácou vlastných zamestnancov, ktorí sa podieľali na obnove kalamitného územia pod Malou Svišťovkou.

Lidl sa tiež rozhodol venovať 1 cent za každú predanú 1,5-litrovú fľašu minerálnej vody Saguario na kúpu a výsadbu sadenic.

EF

L' Oréal a dobrovoľníctvo

Zamestnanci spoločnosti L' Oréal v SR sa koncom júna pripojili k medzinárodnej dobrovoľníckej iniciatíve materskej spoločnosti L' Oréal. Je to už druhýkrát, čo sa desiatich zamestnancov kozmetického gigantu zúčastní na dobrovoľných projektoch po celom svete.

Na Slovensku sa tento rok zamestnanci spoločnosti L' Oréal rozhodli podporiť Spojenú školu na Dúbravskej ceste 1 v Bratislave, kde sa vzdelávajú deti s mentálnym a telesným postihnutím. Vymaľovali detské ihrisko a nakreslili veselé obrázky na stenu telocvične a chodby.

VN

Škoda podporila festival Pohoda

Spoločnosť Škoda Auto Slovensko podporuje najväčší slovenský hudobný festival Pohoda. Na zabezpečenie skutočnej pohody na festivale poskytla organizátorom 5 automobilov – modely Fabia Monte Carlo, Superb a trojicu off-roadových Yeti. Rodičom s deťmi spríjemnil spoločné chvíle na festivale nový Škoda Family

Park – špeciálny stanový tábor so službami, atrakciami a programom pre najmenších. Nechýbal tam ani projekt propagujúci dopravnú bezpečnosť. Šestnásť ročník multižánrového festivalu Pohoda sa uskutočnil tradične začiatkom júla na trencianskom letisku.

LB

Dobrovoľníci zo Samsungu v Bošanoch

Zamestnanci slovenskej pobočky spoločnosti Samsung Electronics Czech and Slovak upravili v závere mája areál Krízového strediska v Bošanoch, ktoré je v pôsobnosti neziskovej organizácie Orchidea. Jedenásť dobrovoľníkov z tejto firmy upravilo terén zariadenia núdzového bývania, vysadili nové stromy a kríky. Priniesli aj náradie, oblečenie a sladkosti deťom, ktoré v súčasnosti bývajú so svojimi mamičkami v tomto zariadení. Do prác sa zapojili aj mamičky, ktoré túto pomoc ocenili.

Na sklonku minulého roka podpísali Samsung a Orchidea spoluprácu, v ktorej sa spoločnosť zaviazala neziskovú organizáciu podporovať tri roky. Celková suma podpory je vo výške

Zamestnanci Samsung Electronics

52 000 eur, z toho 12 000 eur daruje Samsung vo forme svojich produktov. Dobrovoľnícky deň je tak nemateriálnou pomocou nad rámec spolupráce, ktorú však zamestnanci robia nezištne.

VN

Zelený marketing krok po kroku

Green Bottle

Takzvaný „zelený marketing“ zahŕňa viac ako len budovanie dobrého firemného imidžu. Predovšetkým je to záväzok podnikateľ spôsobom, ktorý zabezpečuje ekonomický rozvoj, chráni zdravie zamestnancov, šetrí životné prostredie a je sociálne zodpovedný. Je to smer, ktorý má pozitívny prínos pre celú spoločnosť a z dlhodobého hľadiska je to jeden z nástrojov, ako si udržať a zvýšiť zisk. „Zelené“ značky majú potenciál na úspech, pretože správanie sa firiem k životnému prostrediu bude v budúcnosti ľudí zaujímať stále viac, zodpovedné podnikanie zlepšuje imidž firmy, zvyšuje hodnotu a cenu

značky a posilňuje dôveru k nej a prirodzene z neho vyplývajú nové príležitosti na získanie konkurenčnej výhody.

Existuje mnoho spôsobov, ako urobiť krok k zelenej firme, našej planéte a zdraviu ľudí – zákazníkov, zamestnancov a obchodných partnerov. Jedným z nich je zelený projekt KROK PO KROKU, FLAŠU PO FLAŠI, ktorého cieľom je eliminovať používanie plastových fliaš a plastových pohárikov opakovaným používaním fliaše „Green Bottle“. Možno tak pomôcť nášmu životnému prostrediu a tiež vďaka vlastnostiam Green Bottle chrániť ľudské zdravie.

Iniciatíva bola úspešne odštartovaná v roku 2011 v mnohých firmách v Slovenskej republike a v súčasnosti sa rozširuje do ďalších krajín Európy. Pre firmu je to dobrý spôsob, ako zabezpečiť pitný režim jej zamestnancov, usporiť firemné financie za nákup plastových pohárikov, redukovat odpad a podporiť ekologické aktivity vo firme. Takisto propagovať firemný biznis vďaka možnosti potlače na mieru alebo obdarovať klientov, zamestnancov alebo obchodných partnerov.

TA

Ocenenie za príkladnú obnovu

Prvá stavebná sporiteľňa a Nadácia Tatra banky podporili súťaž, v ktorej išlo o revitalizáciu historických pamiatok v BSK.

Slovensko má nepreberné množstvo historických pamiatok. O niektorých menej známych pamiatkach v bratislavskom regióne sa nedávno hovorilo vo Svätom Jure pri vyhlásení výsledkov súťaže Ocenenie za príkladnú obnovu 2012.

Nominácií bolo dosť

V tomto roku nominovali do súťaže desať objektov súkromného i verejného charakteru z viacerých miest a obcí malokarpatského regiónu. Odborná porota koncom marca udelila 1. miesto Kaplnke Panny Márie Snežnej v Modre

Aj v tomto roku sa podarilo objaviť a obnoviť ďalšie poklady architektúry.

re. Svoj hlas mohli jednotlivým objektom dať aj občania prostredníctvom internetového hlasovania. V tomto hlasovaní verejnosti zvíťazilo Múzeum Molpír v Smoleniciach.

Diplomy a čestné uznanie poroty získali tvor-

Kaplnka Panny Márie Snežnej v Modre

covia areálu Terra Parna v Suchej nad Parnou za príkladnú obnovu a začlenenie do krajiny, Vinohradníckeho domu „U Šebov“ v Modre za príkladnú rozpracovanosť a dotiahnutie všetkých historických detailov a tvorcovia Vinotéky Regius vo Vajnoroch za príkladné skĺbenie histórie s moderným podnikateľským charakterom.

Obnovená história

Aj tohtoročné výsledky dokazujú, že sa podarilo objaviť a obnoviť ďalšie poklady architektúry malokarpatského regiónu reprezentované typickou architektúrou, urbanizmom vidieckych sídel, pomocou tradičných techník a technológií obnoviť a vytvoriť stavebné detaily charakteristické pre pôvodné historické objekty.

Organizátori majú ambíciu, aby význam podujatia časom prerástol regionálny rámec. Doslova

v každom kúte Slovenska nájdete objekty, ktoré si zaslúžia žiť novým životom. Je na obyvateľoch regiónov, aby pochopili ich význam a pomohli obnoviť ich pôvodný stav, a tým aj kolorit a charakter krajiny.

V každom kúte Slovenska nájdete objekty, ktoré si zaslúžia žiť novým životom.

Na slávnostnom vyhlásení výsledkov sa zúčastnila podpredsedníčka BSK Gabriella Németh, správca Nadácie Tatra banky Marcel Zajac, člen predstavenstva Prvej stavebnej sporiteľ-

Múzeum Molpír v Smoleniciach

ne, Herbert G. Pfeiffer, riaditeľ komunikácie Prvej stavebnej sporiteľne, Miloš Blanárik, historik umenia Peter Kresánek, Erika Horanská z AINovy a zástupcovia Združenia miest a obcí malokarpatského regiónu. **MB**

Firemní dobrovoľníci zveľadovali mestá

Desiatky zaujímavých aktivít a veľká pomoc dobrovoľníkov sprevádzali aj tento ročník Nášho Mesta, najväčšieho podujatia firemného dobrovoľníctva v strednej Európe. V polovici júna sa do 280 rôznych aktivít zapojilo 5 000 dobrovoľníkov z jedenástich slovenských miest.

Akciu organizovala Nadácia Pontis a skupina

firiem Engage a do aktivít sa zapojili Bratislava, Hlohovec, Galanta, Sereď, Šaľa, Trenčín, Žilina, Partizánske, Košice, Spišská Nová Ves a Liptovský Mikuláš. Dobrovoľníci odstraňovali skládky, skrášľovali parky a školské dvory, maľovali preliezačky na detských ihriskách.

Okrem firemných dobrovoľníkov sa každoročne zapájajú aj ľudia z verejnosti. Cieľom podujatia je ukázať na Slovensku, čo prináša pomoc nielen dobrovoľníkom, ale aj okolitej komunite, v ktorej pôsobia. Počas Nášho Mesta je jedno, či je človek z veľkej alebo malej firmy, či je z východného alebo stredného Slovenska, či je generálnym riaditeľom alebo projektovým manažérom.

V Domove sociálnych služieb a zariadení pre seniorov v Rači pomáhala päťdesiatka manažérov a generálnych riaditeľov firiem, ktoré pôsobia na Slovensku. Okrem úpravy záhrady, sadenia levandule, hry petanque so seniormi poskytli aj poradenstvo v oblasti financií a manažmentu vedeniu zariadenia.

Ďalší varili guláš pre bezdomovcov, predávali časopis Nota Bene, čistili Malý Dunaj na člnkoch a mnohí sa rozhodli venovať svoj čas seniorom a ľuďom, ktorí to nemajú v živote ľahké. Pomoc prišla aj do Tatier, na hrad Hričov či Lietavský hrad. **PN**

Futbal – to je hra

Nadácia Slovenskej sporiteľne vyhlásila grantový program zameraný na podporu športových aktivít neprofesionálnych mládežníckych futbalových klubov v malých mestách a obciach na Slovensku. Úspešným záujemcom nadácia prideli príspevok v maximálnej výške 3 000 eur. Organizácie ho môžu využiť na skvalitnenie športovej prípravy mládeže, nákup športových potrieb, technického vybavenia a rekonštrukcie menšieho rozsahu. O udelení grantu rozhodne správna rada Nadácie Slovenskej sporiteľne na základe kvality predloženého projektu. **ZK**

Nové objektivy NIKKOR

Spoločnosť Nikon predstavila dva nové výkonné objektivy. Prvý typ je so zoomom formátu DX, so širokouhľom až supertelefotografickým dosahom. Objektív sa vyznačuje 16,7x širokorozsahovým zoomom 18 – 300 mm. Rýchle zaostrovanie dopĺňa systém stabilizácie obrazu druhej generácie. Vďaka svojmu pružnému rozsahu je ideálny napríklad na cesty.

Druhý objektív je formátu FX s 3,5x zoomom s rozsahom ohniskových vzdialeností 24 – 85 mm a kompaktným telom. Objektív je takisto vybavený rýchlym zaostrovaním a systémom stabilizácie obrazu druhej generácie. Rozsah ohniskovej vzdialenosti je vhodný na fotografovanie krajínok aj portrétov.

Objektív NIKKOR DX

Spoločnosť tiež oznámila, že celkový počet vyrobených objektivov NIKKOR s vymeniteľnými objektivmi dosiahol začiatkom júna sedemdesiat miliónov. Objektivov AF-S vybavených ultrazvukovým zaostrovacím motorom už vyrobili 30 miliónov. VN

Google prináša nové produkty a funkcie

Počas posledného roka pripravila spoločnosť Google niekoľko vylepšení svojich služieb. Aplikáciu Doprava rozšírila o 12 európskych krajín, a to vrátane Slovenska či Českej republiky. Informácie sú aktualizované každých 5 až 10 minút. Počasie znázorňuje aktuálnu predpoveď počasia na celom svete.

Pre používateľov na cestách po celom svete sú určené funkcie, ktoré prináša nová verzia máp Google 5.7 pre Android. Medzi najzaujímavejšie patrí možnosť vyhľadať trasu s využitím mestskej hromadnej dopravy, ktorá je dostupná vo viac ako 400 mestách sveta.

Z dôvodu rozvoja cestovného ruchu v regiónoch začal Google v apríli tohto roku fotiť ulice našich miest v rámci projektu Street View. Slovenská mapa by mala byť dostupná o niekoľko mesiacov.

Ďalším novým produktom je Disk Google s kapacitou 5 GB, pomocou ktorého môžu používatelia pristupovať ku všetkým svojim súborom vrátane fotografií, videí, formátov PDF a spravovať nové dokumenty. Firma prevádzkuje aj sociálnu sieť Google+. VN

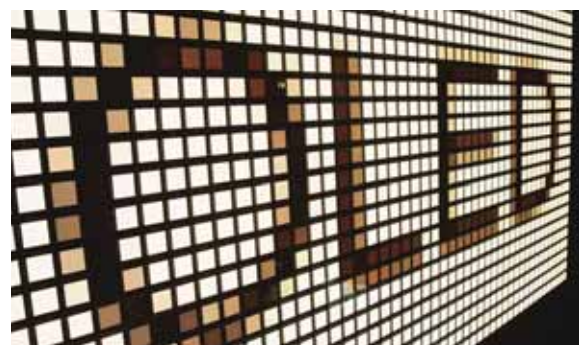
Najväčšia inštalácia OLED na svete

Spoločnosť Philips predstavila Lumiblade Living Shapes, najväčšiu komerčne dostupnú svetelnú inštaláciu OLED (Organic Light-Emitting Diode) na svete.

Zariadenie je umiestnené v hoteli W v Tchajpeji na Taiwane. Stena má šírku 4,50 m a výšku 1,85 m, čo je plocha približne 8,32 metrov štvorcových. Použilo sa 168 panelov po 16 OLED.

Vďaka systémom upevnenia je možné ľahko kombinovať ľubovoľný počet panelov a počas niekoľkých minút vytvorí interaktívnu zostavu. Inštalácia je určená pre firemné sídla, salóniky, hotelové haly alebo pre luxusnú bytovú výstavbu.

Technológia je založená na organických polovodičoch, kým podobnú technológiu LED tvoria kryštály z anorganického materiálu. Medzi týmito dvoma typmi osvetlenia sú okom viditeľ-

né rozdiely – LED sú trblietavé svetelné body, v podstate miniatúrne žiarovky. Na druhej strane, OLED sú ploché panely, ktoré svetlo vyžarujú rovnomerne z celej svojej plochy. Svetlo, ktoré vytvárajú, je pokojnejšie, má vyššiu žiarivosť, rozptýla a neoslňuje. PH

Niečo pre futbalových fanúšikov

Spoločnosť Samsung Electronics uzavrela partnerstvo so spoločnosťou Motain, ktorá je tvorcou futbalovej aplikácie pre inteligentné televízory The Football App. Aplikácia ponúka podrobné spravodajstvo z viac ako 40 futbalových líg a medzinárodných turnajov – živé komentáre a štatistiky, tlačové konferencie, predzápasové reportáže a rozhovory s hráčmi,

rovnako ako zábery z najdôležitejších okamihov.

Aplikácia má intuitívne rozhranie, užívatelia sa môžu dostať k informáciám o zápasoch, ktoré ich zaujímajú, pomocou vizuálnych panelov. Je dostupná v piatich jazykových mutáciách: v angličtine, francúzštine, nemčine, taliančine a španielčine. VN

Logica a Hewlett-Packard

Spoločnosť Logica uzavrela zmluvu o globálnej spolupráci so spoločnosťou HP, ktorej cieľom je podporiť riadený vývoj a testovanie softvéru. Proces vývoja aplikácií prebieha v jedinom pracovnom toku od počiatočných požiadaviek až po testovanie vytvoreného softvéru. Klienti spoločnosti Logica pritom môžu používať testo-

vací systém Application Lifecycle Management od HP postavený na platforme Quality Centre. Tento systém disponuje funkciami, ktoré riešia požiadavky firiem v oblasti riadeného životného cyklu aplikácií. Dokáže pracovať s rôznymi stratégiami pre vývoj softvéru, ako je model Waterfall alebo metóda Agile.

Novinky od Sony

Spoločnosť predstavila ultrabook VAIO série T. Konštrukcia z hliníka a horčíkovej zliatiny je hrubá 1,8 mm, zabezpečuje mu hmotnosť 1,6 kg a odolnosť voči prenášaniam. Ultrabook obsahuje nízkonapäťový procesor Intel Core i3-2367M, operačnú pamäť DDR3 1 333 MHz s veľkosťou 4 GB, hybridnú jednotku HDD (320 GB) a SSD (32 GB) a vydrží bez napájania 7 hodín. Grafiku poháňa procesor Intel HD Graphics 3000. Nechýbajú rozhranie HDMI, VGA, sieťový port RJ45, Bluetooth, webkamera, USB 3.0, touchpad, ktorý podporuje

ovládanie gestami, a tiež slot pre pamäťové karty SD/MMC. Dostupný je s 11,6-palcovým a 13,3-palcovým displejom (1 366 x 768).

Pre systém domáceho kina predstavila spoločnosť Sony 3D Blu-ray prehrávač BDP-S790 s rozlíšením 4k, čiže s obrazom v rozlíšení 4 096 x 2 160, a osemkanálovým zvukom. Tento formát predstavuje ekvivalent štvornásobku Full HD. Pre videá nižšej kvality je prehrávač vybavený pokročilými technológiami na vylepšenie obrazu. Zariadenie podporuje aj Wi-Fi, možnosť konverzie obrazu z formátu 2D do 3D.

Ultrabook Sony Vaio T13

Budúcnosť archivácie je digitálna

Efektívnejšie je skladovať firemné dokumenty v elektronickej forme

Vďaka rozvoju nových technológií je stále ľahšie vzdať sa neobratnej manipulácie s papierovými dokumentmi.

Na základnej úrovni môžeme digitálne archivovanie rozdeliť na digitalizovanie existujúceho papierového archívu a priebežnú digitalizáciu prichádzajúcich a odchádzajúcich dokumentov.

Digitálna archivácia jestvujúcich dokumentov

Digitalizácia existujúceho archívu je z hľadiska objednávatelskej firmy jednoduchšia v tom, že najčastejšie ide o jednorazový projekt. Pri hľadaní vhodného dodávateľa treba mať dobrý prehľad o súčasnej situácii a zároveň jasnú predstavu o požadovanom ciele.

Správne fungujúci digitálny archív znamená, že papierové dokumenty môžu byť buď priamo skartované, alebo aspoň úsporne archivované v škatuliach na bezpečnom mieste. Všetky dôležité dáta potom existujú v digitálnej podobe na dobre zabezpečenom úložisku.

Metadáta – kľúč k efektivitve

Každý dokument v elektronickej archíve by sa mal skladať z vlastného naskenovaného dokumentu a prídružených metadát. Tie slúžia ako štruktúrovaný popis dokumentu. V takto pripravených dátach je možné voľne vyhľadávať, pri-

Digitálne dokumenty netrpia stratou kvality a papierové originály sú ušetrené manipulácie.

padne vykonávať s dátami základné analytické operácie. To, okrem iného, umožňuje jednoduchú dohľadateľnosť dokumentu aj v prípade chyby počas katalogizácie.

Digitálne dokumenty sú vždy poruke

K digitálnym dokumentom môže, na rozdiel od ich papierovej verzie, pristupovať viac osôb v rovnakom čase. Prácu s každým dokumentom navyše riadia presne dané súbory oprávnenia, ktoré môžu určiť, kto smie daný dokument upravovať, kto doň môže iba nahliadnuť

alebo kto napríklad vôbec nemá zistiť, že dokument existuje.

Dokumenty netrpia stratami kvality alebo čitateľnosti v dôsledku nešetrnej manipulácie ani nepodliehajú poveternostným vplyvom vlhkosti či slnečnému svitu. Ak je potrebné archivovať papierové originály, je možné využiť uchovanie

v dobre zabezpečených boxoch a obmedziť manipuláciu s nimi iba na prípady, kedy je nutné použiť originál. Digitalizovaný archív zároveň uľahčuje prípadné sťahovanie a zvyšuje zabezpečenie proti živelným pohromám.

Kroky k digitálnemu archívu

Ak začíname o digitalizácii uvažovať, prvým krokom by mala byť sumarizácia našich očakávaní ohľadom cieľového stavu. Kľúčový je sice finálny stav, ale dodávateľia uchádzajúci sa o projekt by mali vo svojich ponukách vychádzať z analýzy súčasného stavu.

Samotné fungovanie elektronickej archívu je potom zaistené buď formou služby, kedy poskytovateľ zabezpečuje kompletný beh elektronickej archívu za pravidelnú odmenu, alebo formou inštalácie, kedy si potrebný hardvér zákazník zakúpi a naďalej ho prevádzkuje na vlastné náklady.

Priebežná digitalizácia a kompletný digitálny obeh

Oproti viac-menej jednorazovej investícii do digitalizácie statického archívu je prechod na digitálny kolobeh dokumentov záležitosťou dlhodobej stratégie. Vďaka moderným technológiám automatického vyťažovania dát je možné napríklad i z ručne vypisovaných formulárov vyťažiť 80 až 90 percent dát automaticky, čo ocenia najmä obchodníci. Priamo úmerne tomu totiž klesá náročnosť na ľudskú prácu.

Model digitálnej podateľne

Vo firmách alebo inštitúciách s digitálnym kolobehom dokumentov môže mať priebežná digitalizácia dokumentov formu digitálnej podateľne. V takejto podateľni sa spracováva prichádzajúca pošta, vrátane jej kategorizácie,

a skenuje sa do elektronickej podoby. Podateľňa zároveň obsluhuje dátové schránky a spracováva všetku odchádzajúcu poštu.

Naskenované dokumenty putujú priamo do systému správy dokumentov, kde sa prepájajú

Digitálne dokumenty môže, na rozdiel od papierových, používať viac osôb súčasne.

s príslušnými textovými popiskami, ktoré vznikajú automatizovaným vyťažením informácií už pri prijíme alebo ich ručným zadanim. Tým vznikajú dokumenty s ucelenou súpravou vlastného skenu a príslušných metadát.

Digitalizácia prináša výhody

Úspešne vykonaná digitalizácia prináša najmä finančnú úľavu, ale obmedzí aj starosti súvisiace so zlyhaním ľudského faktora v celom priebehu životného cyklu dokumentov. Vďaka širokým možnostiam vyhľadávania sa razantne skráti čas dohľadávania dokumentov. Sprehľadní sa, kto a ako nakladá s dokumentmi, a tým sa posilní aj osobná zodpovednosť jednotlivých pracovníkov.

Vladimír Hübler, analytik pre oblasť IT v spoločnosti Xerox
Ilustračné foto: TASR

Internetová ekonomika v SR stále zaostáva

Podiel firiem predávajúcich cez internet sa u nás medziročne takmer zdvojnásobil, pričom nárast bol najrýchlejší pri malých a stredných firmách. Za susednými krajinami však zaostávame.

Internetová intenzita (takzvaný e-intensity index, ktorý meria infraštruktúru a kapacitu, výdavky do online nakupovania i reklamy a zapojenie spotrebiteľov, firiem aj štátnej správy) síce medziročne vzrástla o 20 percent, ale Slovensko stále zaostáva za krajinami V4 a ďalšími štátmi EÚ.

Potenciál pre rozvoj je v penetrácii broadbandu, v B2B online, e-commerce a digitálnom marketingu.

Najrýchlejší nárast zaznamenal segment malých a stredných firiem, kde došlo k viac ako dvojnásobnému rastu. Zároveň podiel obchodných transakcií cez elektronické systémy (e-commerce) na obrate malých a stredných podnikov (vrátane B2B) narástol dokonca sedemnásobne. Vyplyva to z prieskumu, ktorý zverejnila spoločnosť Google.

Na rozvoj máme predpoklady

Internetová ekonomika má priamy vplyv na HDP krajiny a na Slovensku sa jej podiel za rok 2011 odhaduje na asi 3,3 percenta (priemer EÚ 4,1 %, Česko 4,5 %). Podľa štúdie, ktorú vypracovala The Boston Consulting Group, by v prípade zlepšenia aktuálnych slabín tento podiel v roku 2016 mohol vzrásť na 4,5 percenta. V prípade správne zameraných iniciatív na zlepšenie slabších ukazovateľov v rámci e-intensity indexu je možné tento podiel dokonca zvýšiť ešte viac.

Dôležité je, že Slovensko má pre rozvoj internetovej ekonomiky základné predpoklady. Potenciál je vo zvýšení penetrácie širokopásmového internetu (broadbandu – BB), v rozvoji aktivít internetového obchodovania medzi firmami (B2B online), kvalite ponúkaných služieb e-commerce i digitálneho marketingu vo firemnom sektore a taktiež v zlepšení ponuky

verejných služieb online. Existujú tu však štyri paradoxy, opísané nižšie.

Infraštruktúra verus penetrácia

Aj napriek kvalitnej internetovej infraštruktúre a jej kapacite máme paradoxne stále jednu z najnižších penetrácií širokopásmového internetu v rámci segmentu domácností. Firemný sektor taktiež zaostáva, navyše, nepodarilo sa

Napriek kvalitnej infraštruktúre máme nízku penetráciu širokopásmového internetu.

ešte naštartovať mobilný BB. Pritom je potvrdené, že zvyšovanie penetrácie BB má priamo úmerný vplyv na rast HDP.

Motivácia verus kvalita služieb

Slováci sú motivovaní nakupovať online vzhľadom na relatívne malú ponuku v takzvaných kamenných obchodoch a aj pre hľadanie nižších cien. Počet nakupujúcich online vzrástol oproti minulému roku o 12 % a je najvyšší v rámci takzvaného východného bloku (37 %), ale stále tvorí len polovicu používateľov internetu. Vyššia kvalita služieb e-commerce vrátane cieľného digitálneho marketingu by však tempo rastu nakupujúcich online ešte zrýchlila (transparentnosť, profesionálne online služby, garan-

cie a podobne). Ak už Slováci začnú nakupovať online, tak potom utrúcajú relatívne vyššie sumy.

Aktívny predaj verus pasívny nákup

Ďalším paradoxom je, že aj keď si mnohé firmy uvedomujú dôležitosť internetu a väčšina z nich má webovú stránku alebo možnosť online predaja či objednávok v bežnom internetovom obchode (B2C online), veľmi pasívne sa správajú v rámci vlastných nákupov online. Zároveň majú ešte veľký potenciál konvertovať používateľov internetu na nakupujúcich online, a to na celú polovicu používateľov internetu. Na to je potrebné, aby slovenské firmy lepšie využívali možnosti digitálneho marketingu i nových technológií a zvýšili tak kvalitu ponúkaných služieb e-commerce.

Zapojenie spotrebiteľov a firiem verus štátna správa

Aj keď takmer všetky slovenské firmy sú online a počet takto nakupujúcich neustále rastie, nepriaznivejšia situácia je v oblasti internetovej ponuky verejných služieb a informácií. Iniciatíva vložená do tejto oblasti by sa mohla za niekoľko rokov vrátiť v podobe akcelerácie ekonomického rastu.

Citované dáta o internetovej ekonomike pochádzajú zo štúdie The Boston Consulting Group (Slovakia Online, How the Internet Is Transforming the Slovak Economy, jún 2012). Zdrojom štatistických údajov je Eurostat.

GG

Ilustračný obrázok: SXC

Profesionáli s extrémnym nasadením

Notebooky radu HP EliteBook a pracovné stanice HP radov „w“ a „Z“ vás príjemne prekvapia.

Či už pracujete v oblasti strojárstva, techniky, zdravotníctva alebo grafického dizajnu, dozajista oceníte spoľahlivého a extrémne zdatného spoločníka. HP prináša produkty, ktoré vám pomôžu splniť aj tie najnáročnejšie pracovné požiadavky.

Výkon na cestách

Pracovať plných 32 hodín, a to i bez nutnosti dobíjať batérie, už nie je utópiou. Pracovné notebooky modelového radu HP EliteBook ponúkajú vysoký výkon v mobilnej forme. V širokej ponuke hardvérových konfigurácií sa nachádzajú modely vybavené najnovšími technológiami (SSD, WWAN, USB 3.0) a nástrojmi na zabezpečenie dát (HP ProtectTools a HP 3D DriveGuard). To všetko je uložené v hliní-

kovo-horčikovom šasi, vysoko odolnom proti extrémnym teplotám, vibráciám, prachu a pádu z výšky.

Viac priestoru, menej kompromisov

Pre profesionálov, vyžadujúcich výkon pracovnej stanice v kombinácii s mobilitou a pohodlím, sú určené pracovné stanice HP radu „w“: HP EliteBook 8470w, HP EliteBook 8570w a HP EliteBook 8770w.

Tieto najvýkonnejšie mobilné pracovné stanice sú vybavené obrazovkou s vysokým rozlíšením a uhlopriečkou 35,5 cm (14 palcov), 39,6 cm (15,6 palca) alebo 43,9 cm (17,3 palca). Všetky modely môžu disponovať displejom HP DreamColor, zobrazujúcim viac ako miliardu aktívnych farieb. V ponuke je tiež široký výber výkonných profesionálnych grafických kariet AMD FirePro alebo NVIDIA Quadro.

Robustný výpočtový výkon

Ak notebookové modely nie sú pre každodennú

prácu „to pravé orechové“, riešenie treba hľadať v stolových pracovných stanicach HP radu „Z“: HP Z220, HP Z420, HP Z620 a HP Z820. V nich nájdete spojenie najvyššieho výkonu s revolučným technologickým dizajnom, vysokú rýchlosť a výraznú rozšíriteľnosť.

Sú ideálne pre zákazníkov, ktorí pracujú v oblasti počítačového dizajnu, digitálnych médií, zdravotníctva a výkonných kancelárskych aplikácií. Ponúkajú masívny, celosystémový výpočtový výkon, ktorý optimalizuje spôsob, akým procesor, pamäť, grafika, operačný systém a softvérová architektúra spoločne pracujú.

Dizajn, zahŕňajúci matné hliníkové bočné panely, integrované rukoväte či naoko bezkáblové vyhotovenie, maximalizuje celkový estetický dojem. S robustným výpočtovým výkonom procesorov spracujete viac úloh za kratší čas. Revolučná architektúra a technologický dizajn umožňujú spustiť naraz viac procesov a aplikácií. Nízka hlučnosť a voliteľné chladenie kvapalinou robia systém pri vysokom zaťažení ešte tichším.

PR

Čaká nás mobilná budúcnosť

Podľa správy o stave trhov bude mať o päť rokov prístup k vysokorýchlostnému mobilnému internetu 85 percent obyvateľov sveta.

Spoločnosť Ericsson zverejnila svoju druhú správu, zameranú na tzv. prepojenú spoločnosť. Podľa nej bude v roku 2017 polovica obyvateľov sveta pokrytá sieťami štvrtej generácie. Podľa odhadov dosiahne počet užívateľov „smart“ telefónov tri miliardy. V prvom štvrtroku tohto roka dosiahol počet mobilných pripojení 6,2 miliardy a počas daného štvrtroka vzrástol o nových 170 miliónov mobilných pripojení. Do konca roku 2017 vzrastie objem globálnej dátovej prevádzky pätnásťkrát.

Internet najmä cez telefón

Pre mnoho ľudí v rôznych častiach sveta bude mobilný telefón jediným prostriedkom prístupu na internet – 85 percent svetovej populácie získa do roku 2017 prístup na internet prostredníctvom sietí tretej generácie a počet mobilných pripojení dosiahne takmer deväť miliárd, v porovnaní so šiestimi miliardami ku koncu roku 2011. O vyššie spomínaný rast sa zaslúži aj komunikácia medzi zariadeniami. Počet mobilného vysokorýchlostného pripojenia medzitým v roku 2017 podľa odhadu dosiahne päť miliárd, v porovnaní s jednou miliardou ku koncu roku 2011. Správa taktiež predpovedá, že počet užívateľov smartfónov dosiahne v roku 2017 približne tri miliardy, v porovnaní so 700 miliónmi v roku 2011. Celkový objem mobilnej dátovej prevádzky aj naďalej porastie. Medzi prvými štvrtrokmi 2011 a 2012 sa objem dátovej prevádzky zdvojnásobil, predovšetkým vďaka sledovaniu videa.

Smart telefóny sú a aj naďalej budú kľúčovou hnacou silou dátovej prevádzky.

Na prvom mieste Ázia

Údaje uverejnené v správe taktiež poukazujú na rozdiely medzi krajinami a regiónmi. V prípade rastu počtu mobilného internetového pripojenia bola krajinou s najväčším počtom pripojení v prvom štvrtroku roku 2012 Čína – 39 miliónov, nasledovaná Indiou s 25 miliónmi. V ázijsko-pacifickom regióne vzniklo 93 miliónov pripojení, nasleduje Afrika s 30 miliónmi.

Hlavným pretrvávajúcím trendom, ktorý správa odhalila, je skutočnosť, že všetko dostáva mobilnú podobu. Za týmto vývojom stojí najmä rastúci dopyt občanov po pripojení kedykoľvek i kdekoľvek a využitie videa, cloudových služieb i internetu, a to vrátane pripojenia pre vzájomnú komunikáciu medzi zariadeniami.

TS

Webstránka musí rešpektovať priority a špecifiká firmy

Pekná internetová stránka nie je automaticky aj efektívna

Dôležitou súčasťou marketingu je čo najefektívnejšie dať vedieť o svojej firme a predmete jej aktivít. Na to je ideálna vhodne riešená webová stránka.

Každý typ podnikania má svoje špecifiká. Netreba sa spoliehať na náhody, treba systematicky investovať svoj čas a námahu do podporných aktivít. Patrí k nim aj tvorba webovej stránky. Keďže sa dôvody, prečo a ako budujeme svoju webovú stránku, líšia, je dôležité správne sa rozhodnúť.

Kým sa pustíte do hľadania odborníkov na programovanie či optimalizáciu, zamyslite sa, na čo webovú stránku potrebujete a čo od svojej internetovej prezentácie očakávate. Mnohí podnikatelia, ktorí investovali do drahých technológií, ale sa nezaoberali online marketingom, sú sklamaní výsledkom. Omylom býva nesprávny predpoklad, že pekná a technicky dobre pripravená stránka sa sama osebe postará o prílev objednávok. Jednoduchá prezentácia, vytvorená zadarmo, neraz priniesie prekvapujúco dobré výsledky.

Mať solídnu stránku dnes patrí k dôveryhodnej prezentácii rovnako ako používanie vizitiek.

Ciele môžu byť rôznorodé, od priameho predaja v e-shope cez informovanie o firme a budovanie jej dôveryhodnosti až po prezentáciu širokého spektra produktov formou elektronického katalógu. Stránka neraz slúži na odbremenenie pracovníkov call-centra či pracoviska prvého kontaktu, pretože zákazníci veľkú časť práce zvládnu aj sami. Dobrým účelom je tiež zbieranie kontaktov, ktoré neskôr využijeme v priamom online marketingu.

Prehľadnosť a rýchlosť

Nech už sú vaše dôvody akékoľvek, existuje zopár základných princípov, ktoré by mala dodržať každá internetová stránka. Sú to pre-

dovšetkým prehľadnosť, jednoduchá a jednoznačná navigácia, rýchlosť zobrazovania, ale aj užitočný obsah. Ostatné kritériá podriadte svojím cieľom a dobre zvážte investície do funkcií, ktoré by ste využili až v ďalej budúcnosti. Vývoj v internetovom prostredí je totiž taký rýchly, že pravdepodobne o tri či štyri roky bude mať zmysel postaviť webovú stránku úplne nanovo a využiť modernejšie technológie.

Podpora imidžu

Mnohé spoločnosti nepotrebujú webovú stránku kvôli predaju, ten sa odohráva inde a iným spôsobom. Mať solídnu stránku však dnes patrí k dôveryhodnej prezentácii rovnako ako používanie vizitiek. Takáto prezentácia by mala pôsobiť profesionálnym dojmom a pos-

kytovať prehľadnú ponuku rôznych informačných zdrojov.

Zákazníci ocenia obsah bohatý na novinky z brandže, praktické tipy a rady. Spestrením môže byť video vo forme náučného manuálu

Základné princípy každej webstránky sú prehľadnosť, jednoznačná navigácia, rýchlosť a obsah.

– prípadne aj so zábavnými prvkami – galéria fotografií, článkov z tlače, odborných príspevkov od interných aj externých expertov. Dobre

spravovaný blog a priama možnosť komunikácie so zákazníkmi vdýchnu informačnej stránke život.

Stránka pre priamy marketing

Najdôležitejšou vlastnosťou takejto stránky je schopnosť vyvolať želanú akciu návštevníkov. Nemala by preto obsahovať zbytočné informácie, ale jasne smerovať k cieľu. Vhodný je jednoduchý a prehľadný dizajn, špecializácia na jeden typ produktu či konkrétnu marketingovú

Niekedy je rozumné oddeliť stránky pre verejnosť a pre obchodných partnerov.

akciu. Musí zrozumiteľne preniesť posolstvo, presvedčiť čitateľa o výhodách produktu a vyzvať ho k uskutočneniu nákupu. Ak je účelom stránky registrácia na odber neskorších informácií, nebojte sa umiestniť registračný formulár nielen na úvodnej stránke, ale aj na každej podstránke.

Internetový katalóg

Výhodou internetu je možnosť poskytnutia

podrobných informácií o širokom spektre produktov, pričom návštevník môže prehľadávať len tie, ktoré sú relevantné práve pre neho. Pri stránkach, ktoré prezentujú obchodnú ponuku, je dôležitá jasná štruktúra a dobrá navigácia, logické zaradenie do produktových kategórií a veľmi kvalitné vyhľadávanie. Pokiaľ bude časť obsahu stránky určená len obchodným partnerom, treba myslieť na vhodné oddelenie dôverných informácií od verejne dostupných a zabezpečiť k nim prístup. Niekedy je rozumnejšie tieto funkcie úplne oddeliť a budovať stránky pre verejnosť a obchodných partnerov samostatne.

Tvorba databázy

Ak chcete získať súhlas návštevníka, aby ste mu mohli poslať svoje ponuky a informácie, mali by ste mu ponúknuť niečo na výmenu. Či už to bude e-kniha, prístup na vzdelávaciu video prezentáciu, prípadne praktické rady z oblasti vášho podnikania. Podmienkou je jednoduchý a dôveryhodný registračný formulár, v ktorom nevyžadujete príliš veľa dôverných informácií. Na ďalšiu komunikáciu obvykle stačí e-mailová adresa. Ak to nie je nevyhnutné, neodrádzajte ľudí požiadavkami na ich telefónny kontakt či poštovú adresu. Radi vám ich poskytnú vo chvíli, keď sa rozhodnú poslať vám objednáv-

ku, dovtedy spôsobia takéto otázky viac škody než úžitku.

Postarajte sa o aktualizáciu

V obchode je výhodou, ak vaša stránka dosiahne vysoké umiestnenie vo výsledkoch vyhľadávania. Ak jej tvorbu zveríte externej firme, požiadajte o referencie a nechajte si ukázať dosiahnuté výsledky. Úspešní však môžete byť aj v prípade, že ste si vybrali z vopred priprave-

Kvalitná stránka odbremení pracovníkov prvého kontaktu; zákazníci časť ich práce zvládnu sami.

ných šablón, ktoré na internete zadarmo alebo veľmi výhodne ponúka niekoľko spoločností. Pomôže vám často aktualizovaný obsah, používanie kľúčových slov v texte, vhodne umiestnené odkazy na tematicky príbuzné články a rovnako aj odkazy na vašu stránku z externých internetových adries.

Jana Škutková
www.marketingovo.sk
Ilustračný obrázok: ISP

NEW VISION IN HR?

CEE HUMAN RESOURCES SUMMIT

- Technológie vo svete našich zamestnancov
- Ako vybrať najlepšieho absolventa?
- Podpora a rozvoj kľúčových a talentovaných zamestnancov

19. 9. 2012, hotel NH Gate One, Bratislava, www.informslovakia.sk

in form[®]
slovakia

Generálny partner:

Vema[®]

Mediálni partneri:

instora

ELITA

konferencie
Česká konferencia

monitorujem.sk

PP

INFOWARE

GOODWILL

Lara Edson
Lara Edson, PR & Media

education
Česká škola a HR

MANAGEMENTNEWS

ht Slovakia

SPECTATOR

ELC EXPERT

Zoznam.sk

kariera.sk
HR & Talent

EduCity

HR & Talent

HR & Talent

abcreklama.sk

Hľadáte dodávateľa?

internetový magazín
o REKLAME

www.abcreklama.sk
obchod@abcreklama.sk

agentúry
dodávateľa
médiá
štúdiá
tlačiarne
vonkajšia reklama
výroba reklamy

Vzdelávanie, kurzy, semináre

Bratislavský kraj

Manažment

Vedenie a riadenie podriadených, 19. – 20. 7., Senec, Dynargie Slovakia
 Koučovanie a poskytovanie spätnej väzby, 4. – 5. 9., Senec, Libellius
 Kreativita I. – Ako získať skutočne dobré nápady, 12. – 13. 7., BA, FBE
 Úspešný projektový manažér, 7. 9., BA, IT konzult
 Vedenie interdisciplinárnych projektových tímov, 19. – 20. 7., BA, Next Level Consulting
 Projektový manažment, 6. – 7. 9., Senec, Timan

Ľudské zdroje a personalistika

Ako riadiť GenY, 11. 7., BA, FBE
 Riadenie ľudských zdrojov, 14. – 15. 7., BA, Agentúra Jaspis
 Výberový pohovor od A po Z, 20. 7., BA/Žilina, Dekra

Účtovníctvo a dane

Kurz mzdového účtovníctva, 18. – 26. 8., BA, Edu-land
 Kurz základy účtovníctva, 2. 8., BA, Edu-land
 Podvojné účtovníctvo, 21. 7. – 19. 8., BA, Jaspis
 Mzdy a personalistika, 16. 7. – 2. 8., BA, Jaspis
 Jednoduché účtovníctvo, 14. – 21. 7., BA, Jaspis
 Sociálne a zdravotné poistenie, 23. 7., BA, Jaspis
 Kurzové rozdiely v účtovníctve od 1. 1., 16. 8., BA, Verlag Dashöfer
 Zákon o DPH, 17. – 18. 7., BA, Edu-land
 Podvojné účtovníctvo, 17. 7. – 16. 8., BA, Jaspis
 Zákon o DPH, 20. 7., BA, Jaspis
 Prehľad peňažných tokov, 18. 7., BA, Žilina, Košice, Verlag Dashöfer
 Kurzy podvojného účtovníctva, 6. – 21. 8., BA, Edu-land

Jazyky

Prípravné kurzy na FCE a CAE skúšku, 16. – 26. 7., BA, International House
 Skupinový kurz francúzskeho jazyka – level A1, 6. – 17. 8., BA, Skrivanek
 Letný – AJ, NJ, FJ, španielčina, taliančina, SJ pre cudzincov, 23. 7. – 3. 8., BA, Akadémia vzdelávania
 Intenzívne kurzy, 13. – 31. 8., BA, Österreich Institut
 Letný intenzívny kurz angličtiny, 23. 7. – 2. 8., BA, International House
 Švédčina pre začiatočníkov, 1. – 24. 8., BA, SECO
 Ruština pre začiatočníkov, 1. – 24. 8., BA, SECO
 Skupinový kurz talianskeho jazyka, 6. – 7. 8., BA, Skrivanek
 Letný opakovací kurz – angličtina, nemčina, 6. – 27. 8., BA, Akadémia vzdelávania
 Príprava na pracovný pohovor v AJ a NJ, 23. 7. – 2. 8., BA, Akadémia vzdelávania
 Slovenčina pre cudzincov, 16. – 27. 7., BA, International House
 Francúzsky jazyk pre začiatočníkov – intenzívne, 1. – 24. 8., BA, SECO

Skupinový kurz anglického jazyka, 6. – 17. 8., BA, Skrivanek
 Letné kurzy taliančiny, španielčiny a francúzštiny, 16. – 27. 7., BA, International House
 Taliančina pre začiatočníkov, 1. – 24. 8., BA, SECO Service comerce
 Skupinový kurz nemeckého jazyka, 6. – 17. 8., BA, Skrivanek
 Letná intenzívna konverzácia, 23. 7. – 3. 8., BA, Akadémia vzdelávania
 Letné konverzačné kurzy angličtiny, 6. – 27. 8., BA, International House
 Skupinový kurz anglického jazyka, 6. – 17. 8., BA, Skrivanek
 Letné intenzívne kurzy nemčiny, 16. – 27. 7., BA, International House
 Angličtina, 6. – 31. 8., BA, International House

IT a počítače

Java – programovací jazyk a základné knižnice, 16. – 20. 7., BA, Ipex IT
 International Material Data System: Advanced, 15. 8., BA, Hewlett-Packard
 MS Access 2010/2007, 30. 7. – 1. 8., BA, Ipex IT
 HP-UX 11i v3 for Experienced HP-UX System Administrators, 21. – 23. 8., Bratislava, Hewlett-Packard
 Tvorba aplikácií pre Windows – NET 4. 0, 11. – 13. 7., BA, Ipex IT
 MS Word 2010/2007, 30. – 31. 7., BA, Ipex IT
 ITIL V3 Foundation for IT Service Management, 7. – 10. 8., BA, Hewlett-Packard
 Microstation V8 MX, 11. – 13. 7., BA, Ipex IT
 MS Project 2010/2007, 16. – 18. 7., BA, Ipex IT
 Oracle 11 g/10 g – základy a návrh databáz, 13. – 14. 8., BA, Ipex IT
 MS Project 2010/2007 – pre pokročilých, 26. – 27. 7., BA, Ipex IT
 Unix/Linux – bezpečnosť systému, 2. – 3. 8., BA, Ipex IT
 Maintaining a Microsoft SQL Server 2008 Database, 3. – 7. 9., BA, Hewlett-Packard
 ITIL V3 Continual Service Improvement, 20. – 22. 8., BA, Hewlett-Packard
 MS Word 2010/2007, 19. – 20. 7., BA, Ipex IT
 MS Excel 2010/2007, 30. – 31. 7., BA, Ipex IT
 MS SQL Server 2008/2005 – práca v jazyku T-SQL, 19. – 20. 7., BA, Ipex IT
 UNIX Fundamentals, 16. – 20. 7., BA, Hewlett-Packard
 AutoCAD 2010/2008 – základy, 16. – 18. 7., BA, Ipex IT
 MS SQL Server 2008/2005 – základy a návrh databáz, 16. – 18. 7., BA, Ipex IT
 Unix/Linux – pokročilá práca a programovanie v Shelli, 19. – 20. 7., BA, Ipex IT
 Windows 7 – správa systému, 13. – 15. 8., BA, Ipex IT
 Oracle 11 g/10 g – práca v jazyku SQL, 30. 7. – 1. 8., BA, Ipex IT
 HP-UX System and Network Administration II, 23. – 27. 7., BA, Hewlett-Packard
 MS Excel 2010/2007 – pre controllerov, 26. – 27. 7., BA, Ipex IT
 MS Word 2010/2007 – hromadná korešpondencia, 27. 7., BA, Ipex IT
 GOC1014 Verziovací systém Subversion, 16. – 17. 7., BA, Gopas

Košický a Prešovský kraj

Manažment

Asistent manažéra, 23. 7. – 24. 8., Prešov, Akadémia vzdelávania

Jazyky

A1/1: úplný začiatočník (angličtina), 6. – 17. 8., Košice, Skrivanek
 A1/1: úplný začiatočník (francúzština), 6. – 17. 8., Košice, Skrivanek
 A1/1: úplný začiatočník (taliančina), 6. – 17. 8., Košice, Skrivanek

IT a počítače

MS Excel – pokročilí, 16. – 17. 7., Košice, TeleDom
 Tvorba web stránok, 25. – 26. 7., Košice, TeleDom
 MS Excel – začiatočníci, 11. – 12. 7., Košice, TeleDom

Účtovníctvo a dane

Podvojné účtovníctvo, 28. 7. – 26. 8., Košice, Jaspis
 Podvojné účtovníctvo, 4. 8. – 2. 9., Poprad, Jaspis

Ostatné kraje (TT, TN, NR, ZA, BB)

Manažment

Organizácia práce, 17. 7., Žilina, IPA Slovakia

Účtovníctvo a dane

Podvojné účtovníctvo, 14. 7. – 19. 8., BB, Jaspis
 Zákon o DPH – odborné školenie, 21. 7., Trnava, Jaspis
 Podvojné účtovníctvo, 16. 7. – 6. 8., Nitra, Jaspis
 Zákon o DPH, 14. 7., Nitra, Jaspis

Odborné

Úvod do ekonomického systému SAP, 14. 7. – 31. 8., BB, Bankovní Institut VŠ

IT a počítače

MS Excel, 16. – 27. 7., Martin, Akadémia vzdelávania

Jazyky

Konverzačno-posluchový kurz angličtiny od 9. 7., Trenčín, InSYS
 Letné jazykové kurzy, 17. – 31. 8., Galanta, Akadémia vzdelávania
 Angličtina 2, 22. – 27. 7., Demänovská dolina, Resyl-Brain-friendly School
 Letná jazyková škola, 16. 7. – 3. 8., Liptovský Mikuláš, Akadémia vzdelávania

Informácie o vzdelávacích aktivitách prinášame v spolupráci s internetovým portálom www.education.sk.

Absolventi by najradšej pracovali v banke

Hoci si slovenskí absolventi uvedomujú svoje slabiny, miera vysoko. Väčšina z nich by sa chcela zamestnať hneď vo veľkých spoločnostiach a najlepšie v bankovom sektore.

Aj tento rok vyjdú zo školských lavíc a prednáškových miestností tisícky absolventov stredných a vysokých škôl. Tých, ktorí sa nerozhodnú ďalej študovať, čaká ďalšia ťažká úloha – hľadanie si práce. Situácia na slovenskom pracovnom trhu nie je ani zďaleka ružová.

Čo chýba slovenským študentom?

Medzi najväčšie hendikepy našich študentov patria predovšetkým nedostatok praxe, chýbajúce pracovné návyky či jazykové znalosti. Pri pohovoroch sa často ukážu aj ďalšie slabiny mladých uchádzačov.

Absolventi často nevedia zhodnotiť a „predať“ svoje možnosti a schopnosti.

„Okrem absencie praktických skúseností patrí medzi najčastejšie nedostatky mladých uchádzačov neschopnosť sebareflexie, teda reálne zhodnotenie svojich možností a schopností. Často sa na pohovore stretávame aj s tým, že absolventi nevedia povedať, čo by chceli robiť a prečo. Nevedia predať to, v čom sú dobrí. Mnohí z nich majú mnohokrát na svojho prvého zamestnávateľa nereálne požiadavky,“ uvádza Jana Ambrová, riaditeľka divízie ľudských zdrojov Poštovej banky.

Práca v banke láka bonusmi a možnosťou rastu

Z prieskumu Trendence Graduate Barometer 2011 vyplynulo, že medzi TOP 10 zamestnávateľmi, pre ktorých by mladí ľudia najradšej pracovali, je až 6 spoločností z bankového sektora a 77 % opýtaných študentov uviedlo ako jedného z možných budúcich zamestnávateľov jednu zo slovenských bánk.

„S rastúcim počtom študentov vysokých škôl skutočne vnímame zvýšený záujem absolventov o prácu v bankovom sektore. Paradoxne však rastie záujem absolventov aj o administratívne

práce, a to aj napriek tomu, že majú ukončené vysokoškolské vzdelanie s určitou špecializáciou,“ dodáva J. Ambrová. Dôvodom, prečo absolventi siahajú aj po takýchto ponukách, je často fakt, že im štúdium poskytuje len teoretické poznatky a nevedia svoje schopnosti využiť v špecializovanej oblasti.

Záujem absolventov pracovať pre veľké firmy môže vychádzať i z ponúkaných benefitov či možnosti kariérneho rastu. Popri už tradičných výhodách, ako sú služobný mobil a notebook, si zamestnanci čoraz viac žiadajú aj vzdelávacie či jazykové kurzy. „Naším cieľom je vytvárať priestor pre rast a úspech našich zamestnancov prostredníctvom individuálneho interného alebo externého rozvoja, či už zapájaním sa do projektov banky alebo odovzdávaním si vedomostí a skúseností v rámci tímov,“ uviedla J. Ambrová.

Služobný mobil či notebook sú súčasťou vy-

braných pracovných pozícií, veľa spoločností sa však snaží zamestnancom poskytovať výhody komplexne zo všetkých oblastí. Ide najmä o bonusy z balíka starostlivosti o zdravie, výhody pre celé rodiny a aktivity z oblasti športu, zábavy a relaxu a v prípade bánk aj o zvýhodnené bankové produkty.

Stáž vs. Trainee program

Najväčšiu šancu nájsť si zamestnanie majú tí absolventi, ktorí si prácu hľadali ešte pred ukončením štúdia a predbehli tak svojich pasívnejších spolužiakov. Dnešní študenti majú možnosť zapojiť sa do rôznych Trainee programov a stáží. Kým stáž trvá zvyčajne od dvoch týždňov do šiestich mesiacov, Trainee programy sú dlhobehjšie a komplexnejšie. Poskytujú študentom možnosť vyskúšať si teoretické poznatky v praxi spravidla počas jedného roka štúdia.

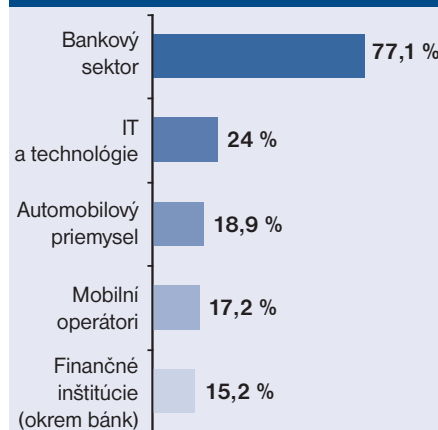
Okrem praktických skúseností ponúkajú tieto programy aktívnym študentom aj doplnkové workshopy a školenia, ktoré sú zamerané práve na zlepšenie ich prezentačných a organizačných zručností. „V rámci 10-mesačného Trainee programu si u nás môžu šikovní a ambiciózní študenti vyskúšať prácu na reálnych zadaniach a uplatniť sa v atraktívnych oblastiach, akými sú riadenie rizík, marketing, financie, právna oblasť, ľudské zdroje, PR či projektové riadenie,“ vysvetľuje J. Ambrová.

Trainees vo firmách často absolvujú školenia zamerané na komunikačné zručnosti, časový manažment či prezentovanie. Veľkou výhodou pre študentov je možnosť komunikovať pri riešení úloh s manažéromi firmy. Po úspešnom absolvovaní programu sa môžu dočkať odmeny v podobe zotrvania na danom pracovisku.

ES

Ilustračné foto: SXC

Ktoré segmenty preferujú absolventi

Zdroj: Poštová banka

Čo je dôležité pri výbere programu MBA?

Trh s programami MBA je taký rozsiahly a medzinárodná ponuka taká bohatá, že je čoraz ťažšie udržať si prehľad a nájsť pre seba ten správny.

Momentálne je na trhu na celom svete približne 8 000 – 12 000 MBA programov. Nikto to presne nevie, pretože nie všetky kurzy, ktoré majú program MBA napísaný v názve, ho aj obsahovo skutočne ponúkajú. O to dôležitejšie je preto veľmi pozorne si vybrať ten svoj MBA program. Prinášame krátky prehľad najdôležitejších kritérií.

Reputácia či imidž vzdelávacej inštitúcie

Jedným z najdôležitejších aspektov pri výbere správneho programu MBA je otázka vzdelá-

Kvalitný program MBA musí reagovať na zmeny ekonomických a sociálnych rámcových podmienok.

vacej inštitúcie, ktorá program ponúka. Ide o renomovanú univerzitu s atraktívnou študijnou ponukou, efektívnou štruktúrou štúdia,

ktorá uskutočňuje špičkový výskum a zároveň určuje štandardy v úzkom prepojení na prax? Má program dlhoročnú tradíciu, zakladá sa na najnovších vedeckých poznatkoch veľkej univerzity a v ideálnom prípade aj partnerských univerzít z celého sveta a spĺňa také vysoké kvalitatívne nároky jedného z vedúcich MBA programov?

S ohľadom na takmer už neprehľadnú celosvetovú ponuku MBA programov zohráva imidž konkrétnej univerzity ústrednú úlohu. Zamestnávateľia sa nepýtajú len na to, či uchádzač absolvoval MBA program, omnoho viac ich zaujíma, kde to bolo.

Akreditácie

Akreditácie sú jedným z kritérií, ktoré dovedna vypovedajú o kvalite príslušného programu MBA. Ďalšími takými kritériami sú medzinárodné rankiny, moderné curriculum, didaktický dizajn a praktický aspekt vzdelávania.

Akreditácie sú dôležitým medzinárodným certifikátom kvality, ktoré sa udeľujú buď jednotlivým programom, alebo inštitúciám ako takým. Zadané štandardy sa veľmi detailne kontrolujú v priebehu podrobného procesu, pozostávajúceho z prípravnej fázy, samotnej návštevy akreditátorov priamo na mieste a z ná-

slednej hodnotiacej fázy. V prípade pozitívneho hodnotenia sa udeľí vysoko cenený certifikát, pričom existujú určité kritériá, ktorých plnenie sa preveruje periodicky. K najdôležitejším akreditačným agentúram patria EQUIS (European Quality Improvement System), AACSB (The Association to Advance Collegiate Schools of Business) a AMBA (Association of MBAs). Najmä v nemecky hovoriacich krajinách má veľkú váhu aj FIBAA (Foundation of International Business Administration Accreditation).

Medzinárodné rankiny

Okrem uvedeného existujú aj dôležité medzinárodné rankiny, ktoré v pravidelných intervaloch hodnotia kvalitu MBA programov. Jednot-

Spoločný rozvoj ideí a reflexia praxe tvoria základ vzdelávania manažérov zameraných na budúcnosť.

livé programy sa hodnotia na základe rôznych kategórií, podľa ktorých sa budúci študenti rozhodnú pre konkrétny program MBA. Patrí sem napríklad pracovná skúsenosť účastníkov, podiel zahraničných študentov, postup na kariérom rebríčku, nárast platu po absolvovaní programu atď.

Zaujímavé je, že sa rovnako preverujú formálne kritériá univerzít, ako aj výsledky účastníckeho dotazníka, ktoré sa odrazia na konečnom hod-

notení. Akreditácie a rankiny sú teda veľmi podstatným indikátorom kvality MBA programu.

Moderné curriculum

Kvalita medzinárodne uznávaného programu MBA v neposlednom rade závisí od toho, do akej miery reaguje na zmeny ekonomických a sociálnych rámcových podmienok. Ťažiskovo by sa teda každá vzdelávacia inštitúcia mala snažiť o kontinuálny rozvoj svojich MBA programov a ich neustále zlepšovanie. Zvlášť

Veľký dôraz by sa mal klásť na praktický aspekt jednotlivých programov.

na pozornosť by sa mala venovať aj budúcim kľúčovým témam, ako sú vodcovstvo, globálne trhy, podnikanie a inovácie, ako aj etika a sociálna zodpovednosť firiem.

Didaktický dizajn

V zásade delíme MBA programy na denné štúdium, čiastočné denné štúdium a diaľkové štúdium. V posledných rokoch sa ukázalo, že čiastočné denné štúdium najlepšie zodpovedá individuálnym požiadavkám veľmi zaneprázdnených vedúcich pracovníkov. Štruktúra členená na moduly obvykle umožňuje zladíť náročný MBA program s každodennými pracovnými povinnosťami. Vyučovanie by sa v ideálnom prípade malo skladať z rôznych metodických prístupov, ktoré môžu pozostávať z interaktívnych prípadových štúdií, ekonomických simulácií až po individuálne prezentácie, čo umožňuje efektívne, interdisciplinárne a trvalé učenie sa.

Podstatnou výhodou je, ak sa moderné metódy prenosu poznatkov dopĺňajú použitím najnovších technológií vo výučbe. Je tak možné prednášky, referáty hosťujúcich pedagógov

a výsledky výskumu cez internet a podcasty sprístupniť študentom bez toho, aby museli byť v konkrétnom čase a na konkrétnom mieste zapojení do študijného procesu. Bežné štúdium tak zjednodušujú moderné e-learningové platformy pomocou rozsiahlych funkcií a komunikačných možností.

Praktický aspekt vzdelávania

Mimoriadny dôraz by sa mal klásť na praktický aspekt jednotlivých programov, aby účastníci mohli to, čo sa naučili, uplatniť v bežnom pracovnom živote. Vhodné sú prípadové štúdie, návštevy firiem, študijné cesty a referáty hosťujúcich pedagógov – vedúcich pracovníkov medzinárodne pôsobiacich firiem. Študenti tak majú možnosť oboznámiť sa s osobitosťami podnikov a trhov, na ktorých pôsobia. Od skúsených manažérov sa dozvedia, čo robia, prečo to robia a prečo práve na tom-ktorom konkrétnom mieste.

Prednášajúci s medzinárodným renomé

Kvalita prednášajúcich sa dá rozpoznať, na jednej strane, podľa toho, koľko praktických skúseností majú okrem pedagogických a výskumných aktivít; na druhej strane, podľa toho, aké medzinárodné skúsenosti sa im podarilo

Kombinácia rôznych metodických prístupov umožňuje efektívne, interdisciplinárne a trvalé učenie sa.

nadobudnúť. Len tak sú schopní sprostredkovať účastníkom cenné znalosti z praxe a pohľad do osobitostí rôznych národných a medzinárodných trhov.

Starostlivo vybrať uchádzači

Okrem všeobecných prijímacích kritérií, ako sú ukončené VŠ vzdelanie a dostatok profesijných skúseností, má mimoriadny význam aj individuálne zloženie jednotlivých tried programu MBA: všetci účastníci prinášajú do vyučovacieho pro-

Rešpektované certifikáty udeľujú programom MBA agentúry EQUIS, AACSB, AMBA či FIBAA.

cesu rozsiahle profesijné a osobné skúsenosti z rôznych odvetví, funkcií a kultúr. Preto tak isto ako prednášajúci, aj oni prispievajú rovnakou mierou k vysokej kvalite programu.

Spoločný rozvoj nových ideí, reflexie bežného pracovného diania a výmena názorov s rovnako zmýšľajúcimi kolegami z medzinárodného prostredia tvoria základ vzdelávania vedúcich pracovníkov zameraných na budúcnosť.

Siete kontaktov

Dôležitým dôvodom pre absolvovanie programu MBA je sieť kontaktov. Medzinárodná sieť kontaktov je pre účastníkov podporou pri nadväzovaní celosvetových kontaktov a ich udržiavaní s prednášajúcimi, hosťujúcimi pedagógmi a ostatnými kolegami. Tieto kontakty je možné využiť nielen ako kariérnu šancu, medzinárodne renomované personálne agentúry rovnako upriamujú záujem na absolventov MBA. Aj tu platí, čím renomovanejšia univerzita, o to väčšia je šanca, že sa absolvent dostane do databázy špičkových headhunterov.

Prof. Bodo B. Schlegelmilch, PhD., D. Litt.
dekan WU Executive Academy
Ilustračné obrázky: SXC

Zákon o odbornom školstve treba sfunkčniť

Medzi prvými krokmi transformácie odborného školstva bude sfunkčnenie zákona o odbornom vzdelávaní a príprave. Odborníci sa zhodujú, že táto právna norma je síce v princípe dobrá, no v praxi nefunguje.

„Dohodli sme sa s ministerstvom práce, že prostredníctvom úradu práce a za účasti zamestnávateľov budeme spolu definovať potreby trhu práce,“ informoval prezident Zväzu automobilového priemyslu SR Jaroslav Holeček. Výsledkom majú byť prognózy potrieb trhu práce na 5 rokov. Treba tiež nastaviť výkony škôl pre potreby trhu práce. Koordinátorom má byť v tomto prípade vyšší územný celok, do ktorého daná škola patrí. Hodnotenie škôl by mohlo prebiehať na základe troch kritérií. Do úvahy prichádza uplatnenie absolventov na trhu práce i výsledky maturitných skúšok. Mož-

Jaroslav Holeček

nosťou je však aj hodnotenie samotných potenciálnych zamestnávateľov, ktorí by sa zúčastnili na záverečných skúškach. Novela zákona by mala byť prijatá najneskôr do konca tohto roka. Ide však len o úpravu, ktorá dotvorí už existujúci zákon. V horizonte dvoch rokov by však podľa Holečka malo dôjsť k prijatiu „veľkej novely“, ktorá by sa týkala viacerých zákonov a bola by akousi reformou odborného vzdelávania na Slovensku.

Fakulta informatiky s novou budovou

Fakulta informatiky a informačných technológií (FIIT) Slovenskej technickej univerzity (STU) v Bratislave sa môže popýšiť novými priestormi v Mlynskej doline. Budova má 15-tisíc metrov štvorcových, 24 učební, pričom v každej je možnosť nainštalovať najmodernejšie technológie. Je postavená tak, aby spĺňala nároky na jednoduché ovládanie a energetickú nenáročnosť. Celkové náklady na jej výstavbu dosiahli 19,6 mil. eur. Vďaka novým priestorom sa zväčší a rozšíri počet vedecko-výskumných projektov a rozšíri sa spojenie s praxou. Momentálne na fakulte študuje 1 200 študentov, v nových priestoroch by sa ich počet mal zvýšiť na 1 800.

Nová budova FIIT STU

Národný projekt má zlepšiť uplatnenie absolventov

Zlepšiť uplatnenie absolventov škôl v praxi je cieľom národného projektu „Národná sústava povolania v SR“. V rámci neho odborníci dva roky definovali 369 štandardov zamestnaní. Štandardy určujú požiadavky zamestnávateľov na odborné vedomosti a zručnosti absolventov pri nástupe do zamestnania. Takýmto spôsobom sú popísané kritériá napríklad pre povolania mäsiar, autoelektrikár, zvärač, karosár, pomocný pracovník v lesníctve a pre desiatky ďalších povolanií.

Projekt začalo Centrum vzdelávania Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR realizovať v júli 2009 s cieľom zosúladiť potreby zamestnávateľov a uchádzačov o prácu. „Počas dvoch rokov sme spojili vyše 1 500 odborníkov z radov zamestnávateľov, profesijných združení, škôl, zástupcov ministerstiev a samosprávnych krajov. Spoločne sme definovali, aké požiadavky na pracovnú silu na Slovensku sa očakávajú v súvislosti s technologickým rozvojom,“ povedal riaditeľ centra Július Lukáč.

Podpora výskumu na univerzitách

Spoločnosť Samsung Electronics Slovakia podpísala zmluvu o spolupráci v oblasti vedy, výskumu a vzdelávania s dvoma univerzitami – so Slovenskou technickou univerzitou v Bratislave a Žilinskou univerzitou. „V tomto spoločnom projekte univerzít a spoločnosti ide

o podporu aplikovaného výskumu s využitím v elektromechanickom priemysle. Univerzity poskytnú vysokoškolských pedagógov a študentov a Samsung ľudské zdroje, priestory a materiálové vybavenie,“ povedal prezident spoločnosti Chel Woon Youn.

Články a fotografie na tejto strane sú zo servisu TASR.

ÁNO, objednávam si ročné predplatné v cene 12 €/361,51 Sk

ADRESA PREDPLATITEĽA:

Meno a priezvisko:

Spoločnosť:

Ulica: Mesto a PSČ:

IČO: DIČ:

ADRESA NA DORUČENIE:

Meno a priezvisko:

Spoločnosť:

Ulica: Mesto a PSČ:

IČO: DIČ:

E-mail: Telefón:

Dátum: Podpis:

Platí aj podpísaná fotokópia objednávky.

Možnosť objednania predplatného:
zaslaním vyplneného objednávkového kupónu na adresu:

Goodwill Publishing, s. r. o.
Nevädzová 5, 821 01 Bratislava
faxom na číslo: 02/48 28 74 25
e-mailom: goodwill@goodwill.eu.sk

GOODWILL

VYBERTE SI SAMI, KDE NÁS CHCETE ČITAŤ

GOODWILL je:

- na webe
- v iPade
- v iPhone

...dostupný kdekoľvek aj na vašich
obľúbených miestach.

www.goodwill.eu.sk

Available on the
App Store

www.CoverPageApp.com

f Objavte spolu viac

Beton vás OSVIEŽI

PITE BECHEROVKU S ROZUMOM
www.pisrozumom.sk

 BECHEROVKA ZBLIŽUJE

CARLSBAD
PRODUCT OF THE CZECH REPUBLIC